

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙/๒๕๕๐
วันจันทร์ที่ ๑๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ วัน จันทร์ ที่ ๑๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

Legislative Information Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๙/๒๕๕๐

วันจันทร์ที่ ๑๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๙ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้ เมื่อเลิกประชุม ๙๗ คน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เรียนท่านสมาชิก
ขณะนี้ท่านสมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๕๔ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิด
การประชุมเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม รับทราบ
พระบรมราชโองการ

ด้วยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศแต่งตั้งสมาชิกสภาร่าง
รัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง

จึงขอเชิญท่านสมาชิกโปรดยืนขึ้นรับฟังพระบรมราชโองการ ขอเชิญ
เลขาธิการอ่านพระบรมราชโองการครับ

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ)

- ๒๒/๑

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ
ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :

“พระบรมราชโองการ

ประกาศ

แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า

โดยที่นายวรากรณ์ สามโกเศศ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ขอลาออก
จากตำแหน่ง เพื่อไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้
ตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลง จึงแต่งตั้งให้นายไอรส วงษ์สิทธิ์ เป็นสมาชิก
สภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นปีที่ ๖๒
ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ”

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณครับ
เชิญนั่งครับ ท่านสมาชิก ไอร์ส วงษ์สิทธิ์ อยู่ในห้องประชุมหรือเปล่าครับ ท่านครับ
ต่อไปเป็นการกล่าวปฏิญาณตนต่อที่ประชุมของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้รับ
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก่อนเข้ารับหน้าที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ได้มีการกล่าวคำปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อรักษาแบบธรรมเนียม
ประเพณีที่ดีงาม ผมจึงขอเชิญท่านไอร์ส วงษ์สิทธิ์ โปรดยืนขึ้นเพื่อกกล่าวคำปฏิญาณตน
ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ โดยผมจะกล่าวนำ และท่านโปรดระบุชื่อท่านหลังคำว่า ข้าพเจ้า
ด้วยในตอนต้น

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ในการ
ร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและ
ประชาชนเป็นสำคัญ จะไม่อยู่ในอาณัติมอบหมาย หรือคิดถึงประโยชน์ของบุคคลใด
หมู่ใด คณะใดโดยเฉพาะ”

(นายไอร์ส วงษ์สิทธิ์ ได้ยืนขึ้นและกล่าวคำปฏิญาณตนต่อที่ประชุม ตามที่
ประธานได้กล่าวนำ)

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณครับ
เชิญนั่งครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ แต่งตั้งกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่ง
ที่ว่าง

ด้วยผมได้รับหนังสือจากประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ แจ้งว่า
นายธนบูลย์ จิรานูวัฒน์ กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้ขอลาออกจากความเป็น
กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และได้เสนอ นายวิจิตร
สุระกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ผมจึง
ขอเสนอให้ที่ประชุมมีมติแต่งตั้ง นายวิจิตร สุระกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมาธิการยกร่าง
รัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามมาตรา ๘ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีสมาชิกท่านใด
เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายณรนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีนะครับ
ถือว่าที่ประชุมมีมติแต่งตั้ง นายวิจิตร สุระกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมาธิการยกร่าง
รัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างนะครับ

ท่านสมาชิกครับ ในตอนนี้มีคณะบุคคลที่ขอเข้าฟังการประชุม คือ
ผู้บริหารท้องถิ่น และข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ยินดีต้อนรับนะครับ
ขอบคุณครับ

- ๓/๑

ระเบียบวาระที่ ๓ รายงานผลการพิจารณาของคณะทำงาน เพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการและพิจารณากรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ผมขอเชิญคณะทำงานเข้าประจำที่ครับ คณะทำงานตกลงให้ใครมาชี้แจงหรือเปล่าครับ เชิญครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร (คณะทำงาน) : เรียนท่านประธาน
นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร ขออนุญาตยืนตรงนี้ได้ไหมคะ เนื่องจากว่ามีคณะทำงานจะมาส่วนน้อยคะ

นายบรรณิศา เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มีส่วนน้อย

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร (คณะทำงาน) : แล้วก็ได้พิจารณากันเรียบร้อยแล้วคะ

นายบรรณิศา เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ก็คงได้ครับ
เชิญครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร (คณะทำงาน) : เนื่องจากว่ากรรมการวิสามัญประจำจังหวัด ๔ จังหวัด ที่ได้มีการแต่งตั้งไปแล้ว มีการขอลาออก แล้วทางกรรมการวิสามัญทั้ง ๔ จังหวัด จึงได้ทำเรื่องขอแต่งตั้งกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดมาเพื่อให้สภาพิจารณาคะ ๔ จังหวัดนั้น ได้แก่ ๑. จังหวัดชัยภูมิ ๒. จังหวัดบุรีรัมย์ ๓. จังหวัดปัตตานี ๔. จังหวัดสมุทรสาคร ถ้าอย่างนั้นขอให้ท่านเลขานุการขานต่อคะ

นายบรรณิศา เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : รายละเอียดของคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะมีการขอเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีการลาออก และมีการขอเพิ่มเติมมีทั้งหมด ๔ จังหวัดด้วยกัน ผมขอนำเสนอจังหวัดแรกเป็นจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากกรรมการ คือนางสาวปัญเนตร สังขสุวรรณกุล ได้ขอลาออก คณะกรรมการขอแต่งตั้งนายองอาจ หล่มเพชร เป็นกรรมการแทน ๒. จังหวัดบุรีรัมย์ มีการแต่งตั้งเพิ่ม ๒ ตำแหน่ง

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เอาที่ละจังหวัด ดีใหม่ เอาที่ละจังหวัด เพราะฉะนั้นเมื่อกี้เป็นจังหวัดชัยภูมิ มีท่านเดียว คุณองอาจ มีผู้รับรองใหม่ครับ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : มีผู้รับรองนะครับ แล้วก็ไม่มีใครคัดค้านนะครับ ก็ถือว่าตั้งนายองอาจ หล่มเพชร เป็นกรรมาธิการแทน กรรมาธิการที่ลาออก ต่อไปจังหวัดต่อไปครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขออนุญาตไปที่จังหวัดบุรีรัมย์ครับ มีการตั้งกรรมาธิการเพิ่ม ๒ ตำแหน่ง แล้วก็มีการตั้ง ช่อมแทนตำแหน่งที่ลาออกไปอีก ๑ ตำแหน่ง ตำแหน่งที่ตั้งเพิ่มคือ ๑. นายเกษม วัฒนธรรม ๒. นายพลกฤต เนาว์ประโคน นี่คือการตั้งเพิ่ม และ ๓. นางสาวลัดดา แดงงาม นี่เป็นการแต่งตั้งช่อมครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ของจังหวัดบุรีรัมย์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : มีผู้รับรองนะครับ ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านนะครับ ถือว่ามีมติแต่งตั้งกรรมาธิการทั้ง ๓ ท่านของจังหวัดบุรีรัมย์ ตามที่เสนอแนะครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขออนุญาตไปที่จังหวัดปัตตานีครับ เนื่องจากนายอนุชิต งามขจรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจาก ตำแหน่งคณะกรรมาธิการนะครับ คณะกรรมาธิการได้ขอแต่งตั้ง นางกอมารีเยาะ อาแว เป็นกรรมาธิการแทนครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายณรณนตติ เศรษฐฐนุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ) : มีผู้รับรอนะครับ
มีผู้คัดค้านใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกรคัดค้าน)

นายณรณนตติ เศรษฐฐนุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่มีนะครับ ถือว่า
มีมติแต่งตั้งกรรมาธิการ ๑ คนแทนในจังหวัดปัตตานีนะครับ ผ่านนะครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ
ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนุญ) :
ต่อไปจังหวัดสมุทรสาคร กรรมาธิการได้ขอลาออกคือ นายการุญ วรฉัตร ได้ขอลาออก
จากตำแหน่งนะครับ คณะกรรมาธิการได้ขอแต่งตั้ง นายสมศักดิ์ พรโชควัฒนา
เป็นกรรมาธิการแทนครับ

นายณรณนตติ เศรษฐฐนุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ) : ขอผู้รับรอนะครับ
(มีสมาชิกรยกมือขึ้นรับรอนะครับ)

นายณรณนตติ เศรษฐฐนุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ) : มีผู้รับรอนะครับ
แล้วนะครับ มีผู้คัดค้านใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกรคัดค้าน)

นายณรณนตติ เศรษฐฐนุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่มีนะครับ ถือว่า
มีมติแต่งตั้งกรรมาธิการแทนกรรมาธิการที่ลาออกในจังหวัดสมุทรสาครนะครับ ขอบคุน
คณะทำงานนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๔ พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของ
คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้ ขอเชิญ
คณะกรรมาธิการฯ ภาคใต้ เข้าประจำที่นะครับ เชิญครับ ท่านประธาน ท่านกรรมาธิการ
ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเดโช สนวนานนท์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
พร้อมไหมครับ เรียนเชิญท่านประธานคณะกรรมการการแถลงรายงานนะครับ เชิญครับ

นายอุทิศ ชูช่วย (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายอุทิศ ชูช่วย ในฐานะประธาน
คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในภาคใต้ ขออนุญาตท่านประธานสภาและเพื่อนสมาชิกที่จะนำเรียนผลการปฏิบัติงาน
กรอบการทำงานทั้งหมดของคณะกรรมการฯ ภาคใต้ทั้ง ๑๔ จังหวัด ว่าเราได้ทำอะไร
อย่างไร ถึงไหน ทั้งนี้อยากจะกราบเรียนท่านที่เคารพ ท่านประธานสภาครับ อยากจะ
กราบเรียนเพื่อต้องการที่จะให้เห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ในภาพรวมด้วย แต่เป็นการรายงานในส่วนของการกรรมาธิการฯ ภาคใต้ เพื่อให้ประชาชน
สื่อมวลชนได้รับทราบนะครับว่าเราได้ทำอะไรไปถึงไหน สิ่งที่น่าเป็นห่วงท่านประธานครับ
ขณะนี้กระแสวิพากษ์วิจารณ์ไม่เข้าใจ ความข้องใจของพี่น้องประชาชนจากการที่ผมได้ลงไป
ในพื้นที่ในจังหวัดภาคใต้ทั้ง ๑๔ จังหวัดนะครับ ประเด็นหลักขณะนี้ยังมองว่าการ
ร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นเรื่องของ ๓๕ คน เป็นเรื่องของพิมพ์เขียว เป็นเรื่องของการร่างไว้
เสร็จแล้ว และกรรมาธิการภาคต่าง ๆ กรรมาธิการวิสามัญประจำจังหวัดไปจัดเวทีแสดง
ความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้นเป็นการทำแค่ให้ครบกระบวนการ
ขั้นตอนการมีส่วนร่วมเท่านั้น เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ผมจึงจำเป็นจะต้อง
ขออนุญาตเวลาสภาแห่งนี้ในการที่จะนำเสนอว่าเราได้ทำอะไรในกรรมาธิการฯ ภาคใต้
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผมจะกราบเรียนที่ประชุมแห่งนี้เห็นภาพรวมของภาค เป็นกิจกรรม
ระดับภาค ส่วนในรายละเอียดก็อยากจะให้กรรมาธิการที่รับผิดชอบในแต่ละจังหวัดได้มี
โอกาสชี้แจงในรายละเอียดในแต่ละจังหวัดด้วย เพื่อเป็นมาตรฐานหรือเป็นแนวทาง
สำหรับในการลงไปจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนในภาคอื่น ๆ ด้วย
นะครับ ก็อยากจะกราบเรียนอย่างนี้นะครับว่า ประการแรกอยากจะให้เห็นภาพรวมว่าเรา

ทำอะไร ที่ไหน และจัดอย่างไร เพื่อที่จะกราบเรียนให้เห็นว่านอกจากเราไปจัดเวทีแล้ว มันยังมีการเชื่อมโยง การสื่อสาร โดยขอความร่วมมือจากสื่อสารของรัฐ ไม่ว่าจะเป็น สถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุของ รัฐสภาเราก็เช่นกันครับ จะชี้ให้เห็นว่าในแต่ละเวที ถึงแม้ว่าเราจะจัดระดมคน ๒๐๐ คน ๕๐๐ คน ๗๐๐ คน แต่ด้วยสื่อไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์หรือวิทยุก็จะครอบคลุมพื้นที่ อย่างน้อย ๆ ในแต่ละครั้งที่เราจัดไม่น้อยกว่า ๑๐ จังหวัดในภาคได้สามารถคลุมพื้นที่ได้ โดยใช้สื่อ ๒ สื่อนี้ นี่คือนี่สิ่งที่อยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานสภาได้ทราบนะครับว่า ขณะนี้เราทำมาถึงขนาดนี้แล้ว ยกตัวอย่างนะครับ สภาแห่งนี้เปิดเมื่อวันที่ ๘ มกราคม กว่าเราจะขยับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในส่วนต่าง ๆ ภาคต่าง ๆ จังหวัด ต่าง ๆ ได้ ใช้เวลา ๑ เดือนครับกว่าจะเคลื่อนออกไปได้ ผมจำได้ครับ ผมได้จัดร่วมกับ กรมการสื่อสารประสานการมีส่วนร่วมฯ ท่าน ดร. เจิมศักดิ์ เป็นเวทีแรก จัดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา วันนั้นเราจัดอย่างนี้ท่านครับ-----

- ๕/๑

เราได้เชิญกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดทั้ง ๑๔ จังหวัด จังหวัดละ ๕ ท่าน มาประชุม เพื่อสัมมนาชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดเวที การจัดบันทึก ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้น ประเด็นคำถามก็ยังไม่ชัดเจนว่าเราจะให้ประชาชนแสดงประเด็นคำถามใดบ้าง แต่ก็ ไม่ค่อยครบ ไม่ค่อยที่จะให้ทุกอย่างชัดเจน เพราะคอยไม่ได้ ถ้าคอยนี้ทำงานไม่ทัน เพราะฉะนั้นต้องตะลุยไปข้างหน้า นี่คือนี่ที่ได้ทำมานะครับ ในวันนั้นนี่นะครับ มีผล ต่อการปฏิบัติงานขับเคลื่อนการทำงานของภาคใต้เป็นอย่างดีครับ เพราะ ๑๔ จังหวัด จังหวัดละ ๕ ท่านได้มารวมกัน มีวิทยากรที่จะเป็นผู้แนะนำ ซึ่งมีอาจารย์จรัส สุวรรณมาลา พิภรณ์การ์ และหลาย ๆ ท่านครับที่ได้ไปช่วยกรรมการฯ ภาคใต้ของเรา ในวันนั้น เพื่อที่จะชี้แจงทำความเข้าใจให้สามารถขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็น ในภาพรวมของภาคใต้ได้ นี่ก็ครั้งแรกที่เราทำในช่วงเช้าของวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ และ ช่วงบ่ายครับ เราได้เชิญพี่น้องประชาชนในจังหวัดสงขลาเข้ามาประชุมประมาณ ๒๐๐ คน เปิดรับฟังความคิดเห็นและให้กรรมการวิสามัญประจำจังหวัดทั้ง ๕ คน ในแต่ละจังหวัดได้เห็นการอภิปรายจริง ท่าน ดร. เจิมศักดิ์ อาจารย์จรัส สุวรรณมาลา เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายให้เห็นว่าถ้าท่านไปจัดเวทีในต่างจังหวัด ในแต่ละอำเภอ ในแต่ละตำบลนี้ท่านต้องจัดอย่างไร และจะต้องมีใครไปช่วยท่านบ้าง เก็บรวบรวม อย่างไรถึงให้ข้อมูลที่เป็นข้อคิดที่เป็นความเห็นของพี่น้องประชาชนได้ถูกบันทึก และการ บันทึกนั้นมีความหมายต่อสภาแห่งนี้ ท่านที่เคารพทั้งหลายครับ ก็นับว่าเป็นครั้งแรก ที่เราสามารถเชิญผู้ปฏิบัติงานจริงได้มารับทราบขั้นตอนการปฏิบัติ และหลังจากนั้น ได้เห็นการบันทึกจริง ได้เห็นการประชุมจริง และนำไปใช้จริง นี่ก็ครั้งแรกที่กรรมการฯ ภาคใต้ได้ริเริ่ม ได้ทำขึ้นมาเพื่อที่จะทราบเรียนที่ประชุมแห่งนี้ แล้วก็พี่น้องที่ฟังรายการ ถ่ายทอดอยู่นะครับว่านี่คือการทำงานของกรรมการฯ ภาคใต้ หลังจากนั้นท่านประธาน ที่เคารพครับ เวทีที่ ๒ เริ่มจริงแล้ว วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ เราจัดรับฟังความคิดเห็น ประชาชนในจังหวัดสงขลาอีกรอบหนึ่งครับ เป็นการทำจริง เป็นการบันทึกจริงมีประชาชน เข้าร่วมประมาณ ๓๐๐ คนนะครับ -----

โดยเชิญสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพนะคะว่า ขณะนี้ในภาคใต้ของเราโดยเฉพาะสำนักประชาสัมพันธ์ เขต ๖ เราได้รับความร่วมมือจาก สื่อ ไม่ว่าจะเป็นสื่อทีวี หรือสื่อวิทยุ ดีมากครับ ทุกเวทีที่เราขอความร่วมมือไปเขาจะมา ถ่ายทอด ทีวีก็ถ่ายทอด วิทยุก็ถ่ายทอดเสียง ทำให้ประชาชนทางบ้านได้มีโครงข่าย ที่สำคัญคือมีการเชื่อมโยงไปยังสถานีต่าง ๆ ของ สวท. ครอบคลุมสื่อกว่าจังหวัด ทุกครั้งไปที่เรามีการจัดประชุมกรรมการฯ ภาคใต้ของเรานะครับ แนนอนครับ ในแต่ละ เวทีก็จะมีข้อเด่น ๆ แนวคิดใหม่ ๆ ที่ผมก็อยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานสภาผ่านไป ยังกรรมการยกกว้างๆ เช่น เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ที่เรามีการจัดขึ้นที่จังหวัดสงขลา มีประเด็นหนึ่งที่แหลมคมที่อยากจะกราบเรียนว่า มีประชาชนเขาอยากจะเห็นในหมวด ของสิทธิเสรีภาพ อยากจะให้ตราเอาไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ ของเกษตรกร ซึ่งผมก็จะนำเรียนในรายละเอียดต่อไปนะครับ ต่อมาครับ เวทีที่ ๑ เวที ที่สักรู้ที่ผมได้กราบเรียนท่านประธานสภานะครับ ท่านประธานสภา ท่านเดช สนวนานนท์ ได้กรุณาไปเป็นประธานเปิดให้ผมที่จังหวัดสงขลา และเป็นทีสบายอกสบายใจ ของเวทีแห่งนั้นมากครับ ว่าอะไรครับ ว่ามันไม่มีพิมพ์เขียว เพราะอย่างท่านประธานเดช ยังไปนั่งเป็นประธานให้ ผู้หลักผู้ใหญ่ยังไปเยี่ยมในการรับฟังความคิดเห็น นี่คือนี่ยืนยัน ว่าประชาชนสบายใจขึ้นว่าสิ่งที่เขาพูดนั้นถึงสภาแห่งนี้ ถึงประธานสภาแนนอนนะครับ ท่านที่เคารพครับ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ เราได้จัดเวทีถ่ายทอดสด ๗๕ จังหวัดที่อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักประชาสัมพันธ์ เขต ๖ ผมขออนุญาตท่านประธานครับ ต้องเอ่ยนาม ท่านผู้อำนวยการไพฑูรย์ ศิริรอด และ ทีมงานของประชาสัมพันธ์ เขต ๖ และประชาสัมพันธ์ จังหวัดสงขลาให้ความร่วมมือ ดีมากครับ ถ่ายทอด ๑ ชั่วโมงครึ่ง เชื่อมโยง ๗๕ จังหวัด มีวิทยากรในห้องส่งและ รับฟังความคิดเห็นเชื่อมโยงความคิดของประชาชนทั้ง ๗๕ จังหวัดในวันนั้น ยกเว้น กรุงเทพมหานครนะครับ ปรากฏผลเป็นอย่างไรครับ ท่านประธานครับ มีการเชื่อมโยง เสนอข้อคิด เสนอความเห็น และมีการบันทึกเอกสารต่าง ๆ กรรมการฯ ภาคใต้เราได้ เก็บรวบรวมเป็นระบบและนำไปสู่กรรมการยกกว้างๆ นำไปสู่สภาร่างรัฐธรรมนูญ นี่คือนี่

สิ่งที่อยากกราบเรียนให้ท่านได้ทราบ หลังจากนั้นครับเวทีต่อมาเป็นเวทีที่ ๔ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานนรนิติ เศรษฐบุตร ท่านได้เสียสละเวลาไปเป็นประธานในพิธีเปิด วันนั้นมีประชาชนเข้าร่วม ๗๐๐ คน โดยเราจัด ๓ จังหวัด แต่ใช้สถานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเชิญจังหวัด พัทลุง จังหวัดตรัง ไปเข้าร่วม ท่านประธานนรนิติได้นั่งเป็นประธานรับฟังความคิดเห็น ประชาชน และมีการบันทึกเทปโทรทัศน์เพื่อที่จะนำไปเผยแพร่ในวันหลัง และวันนั้นมีการ ถ่ายทอดสดณวิทยุถึง ๑๓ จังหวัดภาคใต้ ท่านที่เคารพทั้งหลายครับ นี่คือการเชื่อมโยง ที่จะให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วม ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานนรนิติที่ได้ไป เป็นประธานในวันนั้น และประเด็นเด่น ๆ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมก็จะได้ กราบเรียนในโอกาสถัดจากนี้ไปนะครับ ต่อมาเราได้จัดเวทีอีกเวทีหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๗ หลังจากนั้นก็ ๗ วันที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีคนเข้าร่วมประชุม ๗๐๐ คน ท่านประธาน นรนิติ เศรษฐบุตร ก็ได้กรุณาไปเป็นประธานให้อีกครับ โดยเชิญพี่น้องประชาชนในจังหวัด ชุมพร ระนอง และก็สุราษฎร์ธานีมารวมตัวกัน เปิดประเด็นตามประเด็นต่าง ๆ ที่สภา แห่งนี้ได้กำหนดว่า ให้กรอบทั้ง ๓ กรอบนั้นเป็นกรอบในการแสดงความคิดเห็น เน้นอน ครับ วันนี้สื่อต่าง ๆ ก็มาให้ความร่วมมือเชื่อมโยงสัญญาณ ทั้งวิทยุและโทรทัศน์ อย่างดีเยี่ยมทีเดียว เวทีต่อมาที่จังหวัดสตูล พัทลุง และสงขลาใช้สถานที่จังหวัดสตูล ----

มีประชาชนร่วม ๓๕๐ คน วันนั้นท่านอาจารย์จรัส สุวรรณมาลา แล้วก็ทีมงานของ
กรรมธิการฯ ภาคใต้ได้ไปร่วมเป็นประธานรับฟังพี่น้องประชาชน และเรามีแขกที่ตนเอง
ก็ต้องขอกราบขอขอบคุณนะครับ ท่าน สสร. ปริญญา ศิริสารการ นะครับ ได้ให้เกียรติ
ไปเยี่ยมเราด้วย เห็นเวทีของสตูล พัทลุง สงขลานครินทร์ แนนอนครันต์ เเด่น ๆ แนวคิดของ
สตูลที่ผมอยากจะกราบเรียนสภาแห่งนี้ให้ทราบ ซึ่งผมคิดว่ามันค่อนข้างจะเป็นประเด็นที่
น่าสนใจครับ มีท่านที่สตูลเสนออย่างนี้ครับว่า เราบอกว่าให้ลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจ
ประชาชนนี่นะครับ จริง ๆ แล้วเขาบอกว่าต้องให้ชัดนะครับ เขาไม่อยากจะเห็นรัฐบาล
อ่อนแอ เขาไม่อยากจะเห็นการบริหารราชการแผ่นดินที่ไม่สามารถกำหนดนโยบายที่
ชัดเจน ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้ แต่ในขณะเดียวกันเขาก็ไม่อยากจะเห็นรัฐบาลที่
ไม่สามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนได้เช่นกัน เพราะฉะนั้นเขาขอรับรองว่าอย่างนี้ครับ
เขาขอรับรองว่าอย่าเขียนคำว่า ลดอำนาจรัฐ ได้ไหม แต่ต้องให้อำนาจการบริหารเข้มแข็ง
ในขณะเดียวกันอำนาจการตรวจสอบทั้งของสภา และอำนาจการตรวจสอบของ
ภาคประชาชนนี้ต้องเข้มแข็งมากขึ้น หมายความว่า ผู้บริหาร ฝ่ายบริหารนี้ต้องเข้มแข็ง
พอที่จะบริหารจัดการบ้านเมืองได้ ไม่ใช่ปล่อยให้การบริหาร หรือฝ่ายบริหารนี้อ่อนแอ
แล้วมันจะนำไปสู่วิกฤติของประเทศเราอีกรอบหนึ่งครับ เราช่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เขาใช้
คำว่า อย่าใช้แบบกระดานหก นะครับ แบบกระดานหกก็คือหมายความว่าพอมีปัญหา
ก็สุดซั้ว แล้วพอถึงเวลามันก็ติดกลับ นี่คือสิ่งที่ได้ข้อคิดจากเวทีจังหวัดสตูล ท่านที่เคารพ
ต่อมาจังหวัดนราธิวาสครับ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม เราจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นมีประชาชน
ในจังหวัดนราธิวาสสี่ร้อยกว่าคนครับ แนนอนโรงแรมอิมพีเรียล (The Imperial Hotel)
นราธิวาส ทั้งหมดเลยครับ เต็มไปหมดเลยครับ แต่ว่าผู้ใหญ่เราที่ผมพยายามเชิญไม่ค่อย
ว่างครับ เนื่องจากว่าจัดเวทีที่นราธิวาสหรือเปล่าไม่ทราบนะครับ คราวหลังให้รีบจอง
นะครับ ยังมีอีกเวทีหนึ่งครับ ที่ยะลา กระบี่ นี่ก็ยังมีอีกครับ แต่ว่าอาจจะจองเยอะนะครับ
ยะลาอาจจะจองน้อย ผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนสภาแห่งนี้ว่าขอให้จองไปนั่งฟังที่
ยะลากันเยอะ ๆ หน่อยนะครับ จะได้เป็นขวัญ เป็นกำลังใจ ให้กับพี่น้องใน ๓ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ครับ สรุปนะครับว่าที่จังหวัดนราธิวาสนะครับ มีท่านเสรี นิเมะยู

เป็น สสร. ประจำจังหวัดนครราชสีมาของเรา เราพยายามที่จะให้พี่น้องได้มีส่วนร่วม แต่ต้องกราบเรียนสภาแห่งนี้ครับว่าเราทำงานในพื้นที่นี้ลำบากมากครับ เราอยากจะลงไปทุกพื้นที่ ทุกอำเภอ ทุกตำบลครับ แต่ด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ เราทำได้แค่ขณะนี้ครับ ก็เรียกว่า พยายามที่จะจัดจุดใหญ่ ๆ แล้วก็เชิญพี่น้องเข้ามามีส่วนร่วม อย่างไรก็ดีแล้วแต่ครับ เวทีนครราชสีมาแห่งนี้ครับ น่าตกใจครับ ความเข้าใจของพี่น้องประชาชนที่บอกว่า เขี่ยมันร่ากันเรียบร้อยแล้ว -----

- ๘/๑

ขอโทษนะครับ เขาร่างกันเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมอยากจะกราบเรียนสภาแห่งนี้ว่าใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถ้าพวกเรามีเวลา กรรมการภาคใต้เราจะเชิญให้พวกเราได้ไปนั่งรับฟัง จะได้เป็นขวัญเป็นกำลังใจว่าเราฟังเขาจริง ๆ และไม่มีพิมพ์เขียวจริง ๆ ยืนยันได้ครับ ถ้าเห็นหน้า ถ้าหน้าก็ไม่เห็นแล้วกับบอกว่ายังไม่มีพิมพ์เขียวบางที่พี่น้องยังไม่เชื่อนะครับ เพราะฉะนั้นก็ขอเชิญในเวทีต่อไปนะครับ นราธิวาสครับ ประเด็นที่น่าสนใจที่ผมคิดว่าเป็นความกังวลของพวกเรา และเป็นความกังวลของพี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ท่านบอกว่าอย่างนี้ครับ โดยภาพรวมเรื่องสิทธิเสรีภาพ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ พอใจแล้วครับ ถือว่าเยอะแล้ว แต่เขาถามมาแล้วแล้วมันเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือเปล่า การบังคับใช้ครับ ท่านที่เคารพครับ สิทธิมีจริง แต่การบังคับใช้นี้เรามีความรู้สึกว่าเขาด้อยสิทธิครับ ด้วยผลของการบังคับใช้ ด้วยวิธีการปฏิบัติ ด้วยการนำไปปฏิบัติจริงของภาคส่วนต่าง ๆ นี่คือข้อสะท้อนจากนราธิวาส ท่านที่เคารพครับ

ถัดมาล่าสุดเลยครับ เมื่อวันที่ ๑๐ แข่งกับคณะกรรมการร่างฯ ครับ ผมกลัวว่าจะไม่ทันเสียแล้วครับ เวทีที่ บีพี สมิลลา (BP Samila Beach Hotel) จังหวัดสงขลา ได้รับความกรุณาจากท่านรองประธานเดโช สวณานนท์ เป็นประธานในพิธีเปิด และได้ประสานกับสำนักประชาสัมพันธ์ เขต ๖ ถ่ายทอดสดบรรยากาศสด ๆ ๓ ชั่วโมง ท่านที่เคารพครับ เผยแพร่ไปใน ๗ จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เชื่อมโยงเครือข่ายรับโทรศัพท์รับฟังความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชนทางบ้าน สถานีวิทยุ สวท. เชื่อมโยงเครือข่ายสัญญาณไม่น้อยกว่า ๑๐ จังหวัด เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ท่านประธานเดโชเป็นประธานในการนั่งรับฟังความคิดเห็น บรรยากาศดีมากครับท่าน เป็นบรรยากาศที่แสดงข้อคิดแสดงความเห็นในห้องประชุมหลากหลาย และพี่น้องประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นมาจากทางบ้านได้ด้วย นี่คือนโยบายที่ผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าเราทำได้แบบนี้ผมเชื่อว่าข้อกังวล ข้อกังขาต่าง ๆ และโดยเฉพาะถ้าได้เห็นหน้าผู้ใหญ่บ้างว่ามาฟังจริงก็จะลดความกังวลลงไปในเรื่องของพิมพ์เขียว

ต่อมาในวันเดียวกันครับ ต้องขอขอบคุณท่าน ผอ.ศอบต. นะครับ ท่านพระนาย สุวรรณรัตน์ ได้มาเป็นประธาน และท่านนั่งฟังร่วมกับกรรมการฯ ภาคใต้

ของเรา ที่มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ตลอด ๒ ชั่วโมงเต็มครับ ก็ได้คลายความกังวล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยทักษิณ มีผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาได้นำเสนอข้อคิด ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ในมาตรา ๔๓ ซึ่งผมจะนำรายละเอียด ให้ท่านทราบ แล้วก็ส่งรายละเอียดนี้ให้กับท่านประธานสภาต่อไป เป็นปากเป็นเสียง เพื่อต้องการที่จะปรับปรุงการศึกษาของชาติทั้งระบบ เขาบอกว่าต้องมีการปรับปรุง และเป็นบรรยากาศที่ดีมากครับ

ถัดมาล่าสุดเลยเมื่อวานนี้เองครับ ร้อน ๆ อยู่เลยครับที่จังหวัดปัตตานี ได้จัดเวทีที่จังหวัดปัตตานี มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๔๐๐ คน ต้องขอบคุณ ท่านศิริ แสงมณี พี่กรรมการ บรรเทึงจิตร กรรมาธิการฯ ภาคใต้ทุกคนครับที่ได้ไปให้กำลังใจ และนั่งรับฟังพี่น้องใน ๓ จังหวัดภาคใต้ที่ปัตตานีเมื่อวานนี้ เป็นบรรยากาศที่ผมเอง ก็อยากจะกราบเรียนว่าตอนแรกก็หวั่น ๆ ครับ ตอนแรกก็กลัว ๆ ครับ แต่พอเราได้ฟัง เราเปิดโอกาสให้ท่านเหล่านั้นได้แสดงข้อคิด แสดงความเห็น ถึงแม้ว่าจะนอกกรอบ ไปบ้าง -----

ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะพูดถึงเรื่องกฎหมายลูก ซึ่งไม่เกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญมากนัก แต่การได้ไปฟังซึ่งกันและกัน เป็นการระบายความทุกข์ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในจังหวัดปัตตานี ผมคิดว่าเป็นบรรยากาศที่ดีมากนะครับ ท่านที่เคารพครับ หลังจากนั้น วันนี้เรายังมีงานของคณะกรรมการการฯ ภาคใต้อีกงานหนึ่งครับที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานสภา สสร. แห่งนี้ครับว่าเราได้เชิญกรรมการการฯ ภาคใต้ กรรมการการวิสามัญประจำจังหวัดทั้ง ๑๔ จังหวัด จังหวัดละ ๓ คน ส่วนหนึ่งวันนี้ก็มาเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาแห่งนี้อยู่แล้ว และในช่วงบ่ายนี้ครับ ปาย ๒ โมงเราจะประชุมสรุปและเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดบันทึก ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิญคณะอาจารย์ เจิมศักดิ์ ท่านอาจารย์วรพล เชิญฝ่ายสำนักการคลังของสภาแห่งนี้เพื่อที่จะทำความเข้าใจรอบที่ ๒ เพราะท่านอย่าลืมนะครับว่ากรรมการการวิสามัญประจำจังหวัดบางจังหวัดไม่มี สสร. อยู่เลยนะครับ ขาดการติดต่อ เพราะฉะนั้นเขามีความยากลำบากมากครับที่จะทำงาน เมื่อเช้านี้ผมได้คุยกับประธานกรรมการการวิสามัญประจำจังหวัดชุมพร ท่านอวยชัย วรดิลก ท่านเป็นนายกเทศมนตรีเมืองหลังสวน ท่านบอกว่าท่านขาดการติดต่อจากรัฐสภาแห่งนี้ไปพอสมควร แต่ผมบอกว่าจากนี้เป็นต้นไปเราก็จะร่วมกันอย่างใกล้ชิด เชิญท่านมาวันนี้เพื่อที่จะให้คณะทำงานของท่านอย่างน้อย ๓ ท่านมาหารือกันใหม่ว่าสิ่งที่ทำมาใน ๑ เดือนมีข้อบกพร่องอะไร และควรจะเพิ่มจุดแข็งอะไรที่จะให้งานของกรรมการการวิสามัญประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดในภาคใต้ทั้ง ๑๔ จังหวัดประสบความสำเร็จ ผมได้บอกกับท่านประธานกรรมการการวิสามัญประจำจังหวัดชุมพรว่า พี่ครับ เพิ่งเริ่มยก ๑ นะครับ ยกที่ ๒ หนักกว่านี้นะครับ เพราะเมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับร่างออกมาแล้วเสร็จ เรายังต้องบูรณาการอีกหลายเวทีเพื่อที่จะเอารัฐธรรมนูญฉบับร่างให้ประชาชนดูว่ามาตรา ๑ ถึงมาตราสุดท้ายที่เขาว่ามานี้ประชาชนจะว่าอย่างไร จะมีข้อคิด จะมีความเห็น จะมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างไร หลากหลายครับ เพราะฉะนั้นเราต้องเตรียมความพร้อมเสียแล้วตั้งแต่วันนี้ ชักซ้อมกันใหม่เพื่อที่จะชกต่อในยกสอง ยกสาม ท่านประธานที่เคารพครับ นี่คืองานวันนี้ จนถึงวันนี้ครับว่าเรากรรมการการฯ ภาคใต้ ได้ดำเนินการมาอย่างไรบ้าง และขออนุญาตประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าเลยครับ วันที่ ๑๗ มีนาคม วันเสาร์หน้าครับ จะมีเวทีที่หาดใหญ่ครับ เป้าหมายคน

ประมาณ ๓๐๐ คน จัดร่วมกับสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๖ เช่นกันครับ หุ่นกันครับ
 สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๖ ออกค่าคอฟฟี่ เบรก (Coffee break) กรรมาธิการฯ ภาคใต้
 ออกค่าอาหาร ๑ มื้อครับ และเชื่อมโยงสัญญาณทีวีช่อง ๑๑ อย่างน้อย ๑ ชั่วโมงครึ่ง
 ตั้งแต่ ๑๖.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไป เพราะฉะนั้นก็ขอกราบเรียนเชิญท่านกรรมาธิการและ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ ได้เข้าร่วมเป็นกำลังใจให้กับพี่น้องทางภาคใต้ด้วย วันที่ ๒๔
 ครับ ที่อยากจะเชิญเป็นพิเศษที่ยะลาครับ ท่านประธานวิชัย เรืองเริงกุลฤทธิ์ ประธาน
 วิสามัญประจำจังหวัดยะลาฝากว่าเชิญเยอะ ๆ หน่อยนะครับจะได้เป็นขวัญเป็นกำลังใจ
 กันนะครับ วันที่ ๒๔ ที่ยะลานั้นครับ วันที่ ๒๕ ที่กระบี่ครับ ท่านอภิชาติ ดำดี เป็นหัวเรือ
 ใหญ่ เพราะฉะนั้นทั้งหมดนี้คือภาพรวมของการปฏิบัติงานของกรรมาธิการฯ ภาคใต้
 เพื่อให้เห็น เพื่อให้ประชาชนได้คลายความกังวลว่าสิ่งที่เราทำไปนั้นเราได้พยายาม
 อย่างเต็มที่ที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายของสภาฯ
 แห่งนี้ท่านที่เคารพครับ ผมขออนุญาตอีก ๒ นาทีครับ จะสรุปประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละเวที
 ผมทำอย่างนี้ครับ ให้เวลากับท่านทั้งหลายที่มาประชุมในห้องประชุมได้อภิปราย
 ตามกรอบทั้ง ๓ กรอบ และกรอบที่ ๔ คือกรอบอื่น ๆ นะครับ อย่างทั่วถึงกว้างขวาง -----

- ๑๐/๑

และสุดท้ายนี้ นะครับ ผมก็จะใช้วิธีสำรวจความคิดเห็นคร่าว ๆ โดยให้ยกมือว่าในแต่ละประเด็นห้องประชุมนั้น จังหวัดนั้น มีความคิดเห็นอย่างไร ซึ่งก็หลายเรื่องครับ สวนกับข้าว ผมใช้คำว่า สวนกับข้าว ที่เราได้ยิน ที่เราได้ฟัง ออกมาจากคณะกรรมการการยกร่างฯ ที่ชะอำ น่าคิดนะครับ เดี่ยวประเด็นไหนบ้าง เดี่ยวผมจะบอก เพราะฉะนั้นการรับฟังความคิดเห็นถ้าจะมีผลจริง ผมก็อยากจะกราบเรียนเพื่อนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปประเด็นต่าง ๆ ให้เร็วเพื่อที่จะยันกับแนวคิดความเห็นของคณะกรรมการการยกร่างฯ ให้ได้ เพราะอะไรครับ เพราะว่ามันจะได้เป็นความเห็น ความคิดที่แท้จริงของประชาชน ถ้าไม่อย่างนั้นเราอ้างไม่ได้หรอกครับว่า ๓๕ คนเป็นตัวแทนของประชาชน เราอ้างไม่ได้หรอกครับว่า ๑๐๐ คนเป็นตัวแทนของประชาชน จนกว่าเราจะลงไปในพื้นที่จริง ขออนุญาตครับว่าในกรอบประเด็นที่ ๑ นะครับ เสียงส่วนใหญ่ในแต่ละเวทีเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ เห็นว่าสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นั้น ประชาชนพึงพอใจแล้วครับ แต่ที่กังวลที่สุดก็คือการปฏิบัติจริงและกฎหมายลูก กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการร่างรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นี่นะครับ จะต้องมีการบันทึกเจตนารมณ์ และทำอย่างไรครับ ผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร จะต้องปฏิบัติในเรื่องของสิทธิเสรีภาพให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสภาแห่งนี้ ผมเชื่อนะครับว่าสภาแห่งนี้เป็นสภาที่มีเจตนาดีและเจตนาริสุทธ์ในการที่จะให้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ออกมาอย่างดี แต่ปัญหาว่าจะทำอย่างไรให้กฎหมายลูกหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือให้มีสภาพการบังคับใช้จริง โดยเฉพาะพี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ครับ เขาบอกว่าสิทธิที่ให้มาแล้วในปี ๒๕๕๐ ก็มากพออยู่แล้ว แต่ทำอย่างไรให้มันปฏิบัติได้จริง

ประเด็นต่อมาครับ ในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ นะครับ ผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่ นะครับว่าในเรื่องของกรอบสิทธิเสรีภาพ เขาอยากให้เห็นเกษตรกรเป็นผู้ที่มีสิทธิที่จะเข้าถึงปัจจัยการผลิต ปัจจัยการผลิตมีอะไร

บ้างครับ มีที่ดิน มีแหล่งน้ำ มีพันธุกรรม แล้วก็องค์ความรู้ สิ่งเหล่านี้จะต้องบันทึกไว้ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ไม่มีครับ

ประเด็นต่อมาครับ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็ดีครับ การมีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมายก็ดีครับ การมีส่วนร่วมในการถอดถอน ดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เขาเห็นด้วยอย่างมากครับ เป็นแนวทางเดียวกันหมดทุกเวทีครับว่าจะต้องทำได้ง่ายกว่านี้ ที่บอกว่าเซ็นกัน ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ ต้องลดลงมา ซึ่งไปยันกับแนวคิดที่บอกว่าจะต้อง ดีไซน์ (Design) อย่างไรครับ ไม่ให้ฝ่ายบริหารอ่อนแอ แต่ต้องตรวจสอบได้ง่าย และประชาชนมีส่วนร่วม

ต่อมาครับ ในเรื่องของการจัดกองทุนสนับสนุนภาคการเมือง ภาคพลเมืองทุกเวทีครับ มีมติเกือบเอกฉันท์ครับ ยกมือกันเต็มห้องประชุมเลยครับว่าควรจะมีกองทุนสนับสนุนภาคพลเมือง ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สิทธิของตนเองให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ โดยมีกองทุนสนับสนุนภาคพลเมืองเป็นได้ไฟให้ครับ

- ๑๑/๑

ต่อมาครับ เรื่องของการกระจายอำนาจ การกระจายอำนาจให้องค์กรท้องถิ่นนั้นเห็นว่าจะมีการระบุไว้ให้ชัดเจนในเรื่องของการเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันเขาบอกอย่างนี้ครับ ไม่ใช่ให้อย่างเดียวครับ ต้องให้องค์กรท้องถิ่นเหล่านั้นมีแผนที่จะเพิ่มรายได้ หารายได้ให้กับตนเองด้วย ถ้าใครมี หรือท้องถิ่นใดหาเพิ่มได้ ๑๐ บาท รัฐจะเพิ่มให้เท่าไร เพื่อเป็นการที่จะให้ท้องถิ่นเหล่านั้นมีโอกาสพัฒนารายได้ ไม่ใช่แบบมือขออย่างเดียว นี่เป็นสิ่งที่สะท้อนออกมาจากท้องถิ่นครับ นอกจากนั้นท่านที่เคารพครับ ผมขออนุญาตไปกรอบ ๒

กรอบที่ ๒ ในเวทีต่างจังหวัดจะมันมากครับ ขอบุติประเด็นแรกเลยครับ ซึ่งขออนุญาตว่าประเด็นจำนวน สส. เกือบทุกเวทีครับ เป็นมติเอกฉันท์ด้วย เป็นเสียงส่วนใหญ่ด้วยครับว่า สส. ควรลดจำนวนลง และจำนวน สส. पार्टीลิสต์ (Party list) หรือระบบบัญชีรายชื่อครับ ไม่ว่าที่ไหนครับ ไม่รับครับ ให้เลิกครับ ท่านที่เคารพครับ นี่คือเสียงสะท้อน ท่านที่เคารพครับ สว. ครับ สว. ควรมีหรือไม่ เสียงส่วนใหญ่ยังบอกว่าควรมีครับ แต่ให้ลดจำนวนลงมาหน่อยหนึ่งเพื่อเป็นการประหยัด ถ้ามว่าเรื่องวุฒิสภา สส. จะจำกัดวุฒิใหม่ น่าแปลกครับ เสียงส่วนใหญ่เกือบทุกเวทีบอกว่าขั้นต่ำต้องปริญญาตรี ซึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้คนที่ออกไปต่างจังหวัดรู้ดี ต่อมาครับ สว. ต้องมีวุฒิอย่างไร ก็ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีเช่นกัน หรือบางเวทีกำหนดให้มีวุฒิสองชั้นสูงกว่านี้เสียด้วย เข้าไปครับ นี่คือเสียงสะท้อนจากท้องถิ่น จากต่างจังหวัดครับ

เรื่องเขตของ สส. ผมถามมติในที่ประชุมเกือบทุกที่ครับ แบบเดิมเขตเดียวเบอร์เดียว ปรับเขตใหญ่ขึ้นเรียงเบอร์นี้นะครับ มติส่วนใหญ่ให้เป็นเขตใหญ่ขึ้น แล้วก็เรียงเบอร์ ปฏิเสธเขตย่อย ก็กลายเป็น สส. ประจำเขตเล็ก ๆ ไป ไม่มีอำนาจ สส. สังกัดพรรคหรือไม่ แนนอนครับมติเกือบทั้งหมด เกือบทุกเวทีบอกว่าต้องสังกัดพรรค สส. ควรมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ แสดงข้อคิด แสดงความเห็นในสภาโดยอิสระปราศจากพรรคการเมืองหรือไม่ ชาวบ้านอยากเห็นครับ แต่ผมไม่แน่ใจว่ามันจะทำได้หรือเปล่า แต่ชาวบ้านอยากเห็นว่า สส. ต้องมีอิสระพอที่จะแสดงเจตนาตามมโนตามข้อคิดตามความเห็นของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ไม่ใช่ตามพรรคการเมืองอย่างเดียว นี่คือสิ่งที่เขาอภิปรายกันในเวทีต่าง ๆ ประเด็นร้อนผมก็ถามมาทุกเวทีครับ นายกรัฐมนตรี

มาจากไหน หลายคนกระแหนะกระแหนะครับ หลายคนบอกว่าต้องมาจากชาวบ้าน
ธรรมดา ไม่ใช่มาจากบนฟ้าหรือว่ามาจากที่ไหน ก็สรุปว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจาก สส.
ต้องมาจากการเลือกตั้ง นี่เป็นมติส่วนใหญ่ นะครับ เพราะฉะนั้นใครจะคิดอย่างไรก็แล้วแต่
กรรมมาธิการยกร่างฯ จะคิดอย่างไรก็แล้วแต่ นี่คือของจริงที่ได้ไปทำมาในหลาย ๆ เวที
วาระการดำรงตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี มติเป็นแนวเดียวกันครับ เกือบทุกเวทีเช่นกัน
ครับ ส่วนใหญ่บอกว่าน่าจะแค่ ๒ วาระนะครับ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ท่านที่เคารพ
ครับ เรื่องนี้น่าเห็นใจชาวบ้านครับ น่าเห็นใจประชาชนครับ อภิปรายกันมากครับ เช็ดกัน
มากครับกับระบบการเมืองที่ผ่านมา ชาวบ้านบางคนพูดไม่เป็นครับ แต่บอกว่าไม่รู้ ไม่เอา
เลยนะครับ ที่มันมาเกี่ยวข้อง มาทับซ้อนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของนายกรัฐมนตรี
หรือของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง -----

ผมอยู่ในเวทีต่างจังหวัดนี้ รู้เลยครับว่าสีหน้าอาการของคนเป็นอย่างไร ปฏิเสธนะครับ เพราะฉะนั้นฝากคณะกรรมการการร่างฯ ครับว่าจะทำอย่างไรให้พี่น้องประชาชนได้มีความรู้สึกหรือสมประโยชน์ในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ในเรื่องของการกำหนดเรื่องคุณสมบัติเหล่านี้ครับ

เรื่องวาระเรื่องอายุความของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนะครับ มติส่วนใหญ่บอกว่าไม่มีอายุความครับ นายกรัฐมนตรีต้องมาตอบกระทู้ถามหรือไม่ครับ ชาวบ้านบอกว่าคำถามนี้ไม่น่าถาม ต้องมาตอบอยู่แล้วครับ แต่ว่าคนที่ไม่มาตอบหรือใครไม่มาตอบ เขาบอกว่าให้ตราไว้อีกมาตราหนึ่งในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม มันเป็นคนคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร ถ้าเล่นจะตราทุกมาตราลงในรัฐธรรมนูญ มันคงไม่ได้หรอกครับ แต่ให้ตราโดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรมของผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ทางการเมือง ทุกเวทีครับ เห็นด้วย และอยากจะให้มี ส่วนจะมีอย่างไรก็ขอฝากกรรมการและสภาร่างฯ แห่งนี้ครับ ให้ช่วยกันคิดแทนชาวบ้านหน่อยครับ บางเรื่องชาวบ้านอยากได้ครับ แต่พูดไม่ถูกครับ เสนอไม่ถูกครับ จะเรียบเรียงคำพูดอย่างไรให้เป็นภาษากฎหมาย แต่รู้ว่าตัวเองอยากได้อะไร เพราะฉะนั้นก็คงจะฝากท่านสมาชิกสภาร่างฯ แห่งนี้นะครับ

หมวดที่ ๓ นะครับ ในเรื่องขององค์กรอิสระ และการตรวจสอบ ผมได้กราบเรียนไปแล้วนะครับว่า หลายเวที เกือบทุกเวทีบอกว่าให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น การลงรายชื่อต้องน้อยกว่าเดิม และต้องมีองค์กรอิสระที่มาคอยดำเนินการแทนประชาชน ไม่ใช่ปล่อยให้ประชาชนเป็นคนดำเนินการเองทั้งหมด เพียงแต่ไปแจ้งต่อองค์กรใด องค์กรหนึ่งบอกว่าให้ตรวจสอบเรื่องนี้นะ แล้วประชาชนจะขอเซ็นชื่ออย่างเดียว หลังจากนั้นเป็นหน้าที่ขององค์กรอิสระที่จะต้องดำเนินการต่อตามกฎหมายนะครับ นี่คือนี่ที่ประชาชนได้นำเสนอมานะครับ ส่วนอื่น ๆ นะครับ ผมคิดว่าในส่วนของการอื่น ๆ ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ก็น่าสนใจครับ พี่น้องทั้งยะลา ปัตตานี นราธิวาส ท่านได้เสนอความเห็น อาจจะไม่สามารถที่จะตราลงในกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ครับ แต่เสียงท่านเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นว่าเขาลำบากครับ เขาอยากจะได้รับการเปลี่ยนแปลง

ได้รับการแก้ไขนะครับ ในเรื่องของสิทธิในการได้ทำงานใกล้บ้านใกล้ถิ่นและสิทธิในการยอมรับ ด้านการศึกษา

ท่านที่เคารพครับ ขอประเด็นสุดท้ายประเด็นเดียวครับ ที่มหาวิทยาลัยทักษิณได้ฝากมานะครับ มาตรา ๔๓ ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ เขาบอกว่าเมื่อตราเป็นกฎหมายลูกแล้วมันก็เอาการศึกษาระดับประถม มัธยม มารวมกัน -----

- ๑๓/๑

แล้วมันมีปัญหาต่อการบริหารจัดการจริง ๆ ไม่สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพของประถมได้ ของมัธยมก็พัฒนาไม่ได้ มันผิดรูปผิดฝาไปหมดครับ เพราะฉะนั้นเขาเข้าใจครับ เขาเข้าใจว่ามันน่าจะไปอยู่ในกฎหมายลูก แต่เขาบอกว่ารอลูกไม่ไหว เอาแม่ก่อนก็แล้วกันว่าจะทำอย่างไรให้การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องจัดการศึกษาให้มีองค์กรรับผิดชอบ การจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบอย่างชัดเจน อันได้แก่ การจัดการศึกษา ประถมศึกษา การจัดการศึกษามัธยมศึกษา การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา การจัดการศึกษาอุดมศึกษา การจัดการศึกษานอกโรงเรียน การจัดการศึกษาเอกชน และการจัดการศึกษาอื่น ๆ และให้มีมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายบัญญัตินี้ เขาอยากจะให้เติมลงไปจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็ขอฝากท่านกรรมาธิการยกร่างฯ นี่เป็นเสียงที่ผมไปมาเกือบทุกเวทีครับ ผู้บริหารโรงเรียน สถานการศึกษาในภาคใต้ ต้องการอยากให้เห็น ทั้ง ๆ ที่ทราบครับว่าสิ่งเหล่านี้มันน่าจะอยู่ในกฎหมายลูก แต่คอยลูกไม่ไหวหรือครับ เพราะว่ามันอาจจะบิดจะเบี้ยวไปอีก เพราะฉะนั้นขอในกฎหมายแม่ก็แล้วกันครับ สำหรับกรรมาธิการฯ ภาคใต้ ผมเองได้กล่าวในภาพรวม ได้นำบรรยากาศ มากราบเรียนท่านประธานสภา ท่านสมาชิกสภาฯ และได้กราบเรียนพี่น้องประชาชน ทั่วประเทศนะครับว่า นี่คือการงานของกรรมาธิการฯ ภาคใต้ เป็นเงาสะท้อนของพี่น้องประชาชนที่จะนำข้อคิดความเห็นมาสู่สภาแห่งนี้ แน่นอนครับ ยกแรก ยังไม่รู้ว่า ร่างรัฐธรรมนูญออกมาอย่างไร แต่เมื่อออกมาแล้วเป็นหน้าที่ของพวกเราที่จะต้องเอาร่างนี้ไปถามชาวบ้านอีกรอบหนึ่ง คราวนี้ล่ะครับ มัน เพราะรู้แล้วว่าประเด็นไหน เป็นอย่างไร แต่แน่นอนครับผมคิดว่าประชาชนทั่วประเทศจะยอมรับได้ ผมก็เน้นย้ำทุกเวทีครับว่าการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นการร่างรัฐธรรมนูญสำหรับคน ๖๐ ล้านคนครับ จะให้ชอบใจ จะให้ตั้งใจคนใดคนหนึ่งทั้งหมดทุกมาตราคงเป็นไปไม่ได้ ขอความกรุณาพี่น้องประชาชนว่าถ้าโดยภาพรวมพอจะเป็นนางงามได้ ในภาพรวมพอจะไปวัดไปวาได้นะครับ ก็จะต้องรีบคืนอำนาจให้กับประชาชนเข้าสู่ระบบการตัดสินใจของประชาชน โดยมีการเลือกตั้งโดยเร็วนะครับ นี่คือนี่ที่อยากจะกราบเรียนแล้วก็อยากจะคลายความกังวลกับพี่น้องประชาชน แล้วก็กราบเรียนท่านประธานสภานะครับ

ในส่วนของภาคใต้ถ้าหากว่ามีท่านผู้ใดในกรรมาธิการภาคอยากจะเพิ่มเติมก็ขอกราบเรียนเชิญ กราบขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับท่านประธาน ได้ชี้แจงแล้วนะครับ ท่านประธานคณะกรรมการทางภาคใต้ แล้วท่านก็มีผู้แทนกรรมาธิการวิสามัญประจำภาคใต้มาร่วมฟังอยู่ด้วย ก็ต้อนรับนะครับท่านครับ ท่านสมาชิกครับ ขอเชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ และตามด้วยท่านสุนทร

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ ผมได้ฟังประธานกรรมาธิการรับฟังความเห็นภาคใต้มาโดยตลอด ผมต้องชื่นชมนะครับว่าวิธีการและกระบวนการที่ได้ไปรับฟังมาก็ชัดเจน ก็ทำให้พวกเราคลายใจ ความข้องใจหลายคนที่คิดว่า เรากำลังร่างไปโดยที่ไม่ได้ฟังชาวบ้านนี้ มันไม่เป็นความจริงอย่างไร ผมฟังมาโดยตลอด ผมก็รู้สึกดีใจ และยิ่งเห็นการทำงานที่เข้มข้นผมก็ยิ่งดีใจนะครับ ที่นี้พอมาถึงภาคสุดท้ายที่ท่านประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นฯ ภาคใต้ได้พูดถึงผลของการรับฟังความเห็น ผมเองอยากจะให้ท่านใช้เวลาตรงนี้ให้มากสักนิดหนึ่ง เพราะตรงนี้เป็นตัวเนื้อที่สำคัญ คือวิธีการที่ท่านไปฟังมา แล้วก็ท่านอาจารย์เดโชไปเป็นประธานบ้าง ท่านอาจารย์ธนนิติเป็นประธานบ้างก็ดีนะครับ แต่ว่าผมคิดว่าท่านเน้นตอนหลัง ๆ ให้มากขึ้นอีกสักนิดหนึ่ง โดยเฉพาะท่านประธานครับ ผมอยากจะกราบเรียนว่าท่านกรรมาธิการยกร่างฯ จะได้ประโยชน์อย่างยิ่งเลย ถ้าหากว่าเราเน้นประเด็นเหตุผลด้วย อย่างเช่น ท่านบอกว่าชาวบ้านยังอยากจะได้ผู้ที่จะบัญญัติที่เป็น สส. และ สว. เมื่อที่ท่านพูดว่าบางที่ยังอยากจะได้สูงกว่านั้นอีก -----

ถ้าท่านกรุณาให้เหตุผลด้วยว่าทำไมชาวบ้านจึงคิดอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่ระยะนี้ก็มีคนที่มี
ความเห็นต่างบอกว่าเราไม่ควรจะตัดคนที่มีความรู้ความสามารถ หรือว่าเพียงแค่ไม่ได้ยศ
หรือไม่ได้วุฒิปริญญาตรีก็ไปตัดสิทธิเขา แล้วคนที่การศึกษาสูงที่โกงก็เยอะ ก็มีการ
พูดกันเยอะ แต่ทำไมเขายังยืนยันอย่างนั้น นี่คือตัวอย่างนะครับ ถ้ากรรมการจะกรุณา
ให้เหตุผลจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง หรือท่านบอกว่ากรรมการ สส. ประเทบัญญัติรายชื่อ
ท่านบอกว่าส่วนใหญ่บอกว่าตัดทิ้งไปเลย และจำนวน สส. ควรจะน้อยลง แม้เราจะ
เห็นด้วย แต่ว่าอยากจะฟังใจจะขาดว่าเขาให้ความเห็นอย่างไร ผมคิดว่ากรรมการ
ยกกว้างๆ เมื่อกี้ผมก็นั่งคุยกับท่านอาจารย์ศรีราชาที่เป็นกรรมการยกกว้างๆ ว่าถ้าได้ฟัง
เหตุผลเราจะได้อะไรมาประกอบ เราจะได้เอามาคิดในแง่มุมต่าง ๆ นี่ผมยกตัวอย่างเท่านั้น
นะครับ ผมเสียตายนมากกว่าถ้าท่านจะใช้เวลามากกว่านี้สักนิดหนึ่งในส่วนตรงนี้ และกรุณา
ให้เหตุผลประกอบทุกอัน ผมคิดว่าเราจะได้อะไรเยอะเลย แล้วก็ถ้าท่านจะกรุณาด้วยว่า
มีเสียงส่วนน้อยบ้างไหม และเสียงส่วนน้อยเขาให้เหตุผลอย่างไร ทำให้เราได้ฟัง
ทั้ง ๒ ด้าน แล้วกรรมการยกกว้างๆ ก็จะได้กว้างได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผมก็กราบเรียน
ว่าโดยภาพรวมนี้ผมดีใจนะครับ และผมก็ชื่นชม แต่ว่าก็ถามเพิ่มเติมไปด้วยแล้วกันครับ
ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสุนทรครับ

นายสุนทร จันทรวงศ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรวงศ์ ครับ
ผมฟังรายงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ภาคใต้ แล้วก็ชื่นชมมาก ถึงแม้ว่าฟังดูราบเรียบดี ถึงแม้ว่าการทำงานของภาคอีสาน
ซึ่งผมอยากจะไม่ให้เสียเวลามาก อยากจะนำมาสรุปเทียบเคียงนิดหนึ่งว่า แม้ว่า
จะไม่ชมชื่น แต่ก็ก็เป็นปัญหาค่อนข้างเยอะ และมันจะสะท้อนให้เห็นว่าการรับฟังเสียง
ประชาชนจะไม่ประสบผลสำเร็จที่ดีเท่าที่ควร ไม่ดีเพราะอะไร คณะกรรมการไม่สนใจ
ทำงานหรือไม่ใช่ครับ แต่ไม่ดีเพราะกลไกของรัฐไม่ให้ความสนใจ ให้ความสนใจ
ก็น้อยมาก กราบเรียนว่า เมื่อเราได้ทำงานนี้ กระผมก็โชคดีที่ได้พบกับท่านปลัดกระทรวง
มหาดไทย ท่านพงศ์พิทยม วาสุภาทิ ท่านยืนยันเป็นการส่วนตัวว่ายินดีที่จะสนับสนุน

การร่างรัฐธรรมนูญนี้เต็มที่ และยืนยันเป็นทางการที่สภาแห่งนี้ ท่านมาประชุมกับ คณะกรรมาธิการประชาสัมพันธ์ ท่านก็บอกว่าท่านพร้อมสนับสนุน จะทุ่มเท จะกำหนดให้กลไกของรัฐสนับสนุนลงไปถึงระดับจังหวัดนะครับ ครั้งแรกผมก็คิดว่าจะมี ปัญหา แต่ผิดคาด ต้องขอชมผู้ว่าราชการจังหวัด แม้จะมีภาระมากแต่ก็ให้ความสนใจดี การเปิดเวทีครั้งที่ ๑ ที่นครราชสีมา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ใหญ่มากมีถึง ๓๒ อำเภอ ถ้าเราจะไปประชุมทีละอำเภอเดือนหนึ่งก็ไม่ทัน จึงใช้วิธีที่จะประชุมครั้งหนึ่งก็อำเภอ ไกลเคียงสองสามอำเภอมาร่วมสมทบด้วย แต่การจัดครั้งแรกก็ราบเรียบด้วยดีครับ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสนใจด้วยดี ส่งข้าราชการระดับ ซี ๗ ซี ๘ มาร่วมมือด้วยดี แม้ว่าลงท้ายจะคิดค่าไฟห้องประชุมแพง และค่าทำความสะอาดแพงไปหน่อย ถึงเจ็ดพันกว่าบาท แต่ก็ไม่เป็นไร เพราะว่าความพอใจมันมาก ลบไป ไม่ว่ากัน แต่อีก สองสามวันต่อมาเราเดินทางไปเปิดเวทีที่อำเภอจักราช ความผิดหวังเริ่มเกิดขึ้น -----

- ๑๕/๑

ผมเองอายุขนาดนี้แล้วไม่ค่อยรู้สึกครับ กราบเรียนด้วยว่าอายุมากกว่าข้าราชการที่ประจำการทุกคนแล้วครับ จึงไม่สนใจอะไรมากแล้วครับ แต่คณะกรรมการธิการของผมหลายคนมีตำแหน่ง มีฐานะ และประทานโทษ มีรายได้มากกว่าระดับนายอำเภออีก เขาก็แปลกใจว่ามาถึงอำเภอนี้ อำเภอจักราชนี้ทำไมไม่เห็นนายอำเภอเลย นายอำเภอไปอยู่ไหน เขาไม่ต้องการให้มาพินอบพิเทา เขาไม่ต้องการให้นายอำเภอมาหาข่าวให้กินหรือครับ พวกเราหาข่าวไปเตรียมให้นายอำเภอกินแล้ว แต่เขาก็คิดถึงหลักธรรมเนียมไทยว่า ใครถึงเรือนชานก็ต้องขับชานออกมาต้อนรับกัน แต่ไม่เห็น ไม่มีผมถูกตำหนิ ผมถูกต่อว่า ถูกบ่นมาก ๆ ผมก็เลยโทรไปหาทางรองผู้ว่าราชการจังหวัดท่านประจำ ท่านก็เลยสั่งการให้นายอำเภอรีบมาพบ ก็ได้พบกัน ท่านก็รายงานสาเหตุที่ท่านไม่ได้มาสนใจกับการร่างรัฐธรรมนูญ การรับฟังเสียงเพราะท่านติดวันสตรีสากลแห่งชาติ วันนั้นวันที่ ๘ ผมก็ไม่เข้าใจว่า วันสตรีสากลแห่งชาติก็มีทุกปี แล้วขณะนั้นงานนี้จัดงานสตรีสากลแห่งชาติก็มีไม่เกินชั่วโมงหนึ่งก็จบ แต่ของผมเขามาเกือบเที่ยงแล้วครับ หลังจากที่ได้รับโทรศัพท์จากรองผู้ว่าราชการจังหวัด ทำไมงานแบบนี้เขาเห็นสำคัญยิ่งกว่าวาระแห่งชาติ ซึ่งข้าราชการทุกคนจะต้องสนใจ แล้วประชาชนเราจะไปหวังได้อย่างไรระดับนายอำเภอไม่สนใจ มันก็ไปเทียบกันเหมือนกับสีขาวยกับสีดำ ต่อมาผมไปจัดอีกแห่งหนึ่งที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา ดีมากครับ ขอชมเชยยกย่อง คนดีเราก็ต้องยกย่อง คนไม่ดีก็ต้องติติง หรือถ้าไม่เอาไหนผมก็ว่าต้องขยับขยายกันไป ทางวิทยาลัยอาชีวศึกษาท่านดีมาก ท่านบอกว่าทรัพย์สินของราชการประชาชนก็มีสิทธิมาใช้ ยินดีเปิดให้ใช้อย่างเต็มที่ ยิ่งกว่านั้นท่านมาเข้าร่วมด้วยความสนใจ อันนี้อบอุ่นใจทั้งนักศึกษาทั้งประชาชนละแวกนั้น นี่คือการที่เราต้องการ เราไม่ต้องการอะไรมากกว่านี้ ไม่ต้องการมากกราบมาไหว้เรา เพราะไหว้เรา เราก็ต้องไหว้ท่านตอบตามธรรมเนียมไทย เราไม่ต้องการอย่างนั้นหรือครับ ผ่านไปโครงการนี้ รุ่งขึ้นอีกไปพินายซึ่งเป็นอำเภอที่ขนาดใหญ่ ก็เป็นอำเภอท่องเที่ยวท่านคงทราบอำเภอพิมาย ผิดหวังอีกครั้ง สกปรกและไม่มีใคร ภารโรงมาเปิดห้องประชุมให้เสร็จ เปิดเครื่องขยายเสียงให้ ซีมอเตอร์ไซด์ (Motorcycle) กลับบ้านเลย แม้แต่ห้องน้ำยังไม่เปิดให้ คณะกรรมการหลายท่านซึ่งวิวุฒิ คุณวุฒิอะไรก็มากมาย ต้องถือไม้กวาดไปกวาดหอประชุมเอง ทำอะไรเอง

จัดโต๊ะ จัดอะไรเอง ผมจะไม่รบกวนเวลาสภาแห่งนี้มากนัก เพียงแต่ขอกล่าวไปถึงให้หัวหน้ากลไกได้รับทราบเท่านั้นว่า ถ้าท่านไม่ปรับปรุงองค์กรหรือไม่กำชับกำชา ผมก็เกียจที่จะต้องไปคล้ายกับเป็นคนแก่ที่ชอบบ่น เดียวก็โทรไปรายงานฟ้องผู้ว่าฯ หรือรองผู้ว่าฯ อะไร แต่ผมอยากที่จะทำเป็นภาพรวมให้ทั้งประเทศ ซึ่งผมเชื่อว่าหลายแห่งก็จะมีปัญหาอย่างนี้ การที่ไม่ได้รับการตอบรับจากระดับนายอำเภอ อย่างเช่นที่ผมเรียนแล้วว่า อำเภอพิมายที่ผมจัด ก็จัด ๔ อำเภอรวมกัน โดยผมจัดกับบอกหมดว่าให้ทางนายอำเภอแจ้งไป ประชาสัมพันธ์ไป แล้วขณะเดียวกันเราก็ประชาสัมพันธ์ไปทางสื่อด้วย แต่บางอำเภอน่าสนใจครับท่าน ประชาชนมาเข้าร่วม ๒ คน ๓ คน นี่ผมว่ามันต้องยกเครื่องกันใหม่ ถ้านายอำเภอหลายคน หลายแห่งยังใส่เกียร์ (Gear) ว่างกันอยู่ไม่อย่างนั้นรัฐธรรมนูญเราคงไปไม่ถึงที่หมาย ผมกราบเรียนไว้เพียงเท่านี้ ขอฝากไปถึงกระทรวงมหาดไทยด้วยครับท่านประธาน

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่พูดถึงภาคใต้เลยใช่ไหม เชิญต่อไปนะครับ ท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ก็ขออนุญาตที่จะปรึกษาหารือเป็นเรื่องสำคัญที่คนที่ลงไปสู่ขบวนการในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในภาคพื้นจริง ๆ ใครลงพื้นที่จริง ๆ จะรู้ว่าประเด็นปัญหาเกิดอย่างที่ท่านประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นฯ ภาคใต้ท่านเกริ่นนำตั้งแต่ต้น ประเด็นก็คือประชาชนส่วนมากเข้าใจว่าขณะนี้มีการดำเนินการตั้งพิมพ์เขียวกันไว้เรียบร้อยแล้ว ได้ร่างกันไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๑๐ ที่ไปเก็บตัวกันอยู่เพชรบุรี ชะอำ ก็ดำเนินการกันแล้วสิ แล้วเธอลงมาตรงนี้เธอลงมาทำไม มีวัตถุประสงค์อะไร อันนี้เป็นประเด็นที่เกือบส่วนมากได้รับฟังแล้วจะมีความรู้สึกอย่างนั้น กว่าที่จะชี้แจงกันสำเร็จเสร็จสิ้นสมบูรณ์กระบวนการความค่อนข้างจะเหนือกว่าจะได้รับฟังเขาครับ -----

โดยปกติพวกเราลงไปนี้วัตถุประสงค์เพื่อไปฟังอย่างเดียว คุณอยากได้รัฐธรรมนูญแบบไหนคุณบอกเรามา บังเอิญผมทำหน้าที่อยู่ ๖ จังหวัด ตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ เกือบ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ (Percent) ของประชาชนส่วนมากมีความรู้สึกแบบนี้ละครับ แล้วก็ค่อนข้างที่จะต้องฝากไปถึงท่านประธานด้วยว่า บางพื้นที่ยังไม่ทราบเลยว่าขณะนี้มีการร่างรัฐธรรมนูญกันอยู่ ยังไม่ทราบเลยนะครับว่ามีร่างรัฐธรรมนูญ ถ้าเผื่อไม่มีคณะกรรมการการประจำจังหวัดและไปตั้งอนุกรรมการ และอนุกรรมการไปดำเนินการตามท้องถิ่น ที่ต่าง ๆ บางตำบลไม่รู้จะครับว่ามีหรือไม่มี แล้วก็ขออนุญาตฟ้องท่านประธานอีกนิดเถอะครับ พวกผมค่อนข้างจะลำบากที่จะต้องชี้มอเตอร์ไซค์แจกใบปลิวเอง เพราะงบประมาณในการดำเนินการทางด้านประชาสัมพันธ์ค่อนข้างจะจำกัดจำเขี่ย ได้ข่าวแว่ว ๆ ว่ารู้สึกจำกัดกันไว้ด้วยว่าจะไม่ให้ใช้ พวกผมก็คงจะชี้มอเตอร์ไซค์ กรรมการ ๒๑ คน อนุกรรมการอีก ๓๐ คน ๕๐ คน คนชี้มอเตอร์ไซค์บอกชาวบ้าน ทั้งจังหวัดไม่ไหวหรอกครับ ท่านประธานครับ

เรื่องที่ ๒ ประชาชนมีความรู้สึกอย่างที่ว่าเมื่อ ก็ แล้วก็อีกอย่างหนึ่งประชาชนดูว่าทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องขณะนี้ไม่ให้ความสำคัญกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้เท่าไร เจ็บสนิทครับ ผมพยายามเปิดทีวีดูเกือบทุกช่อง พยายามหาว่ามันมีประชาสัมพันธ์บ้างไหม ว่าขณะนี้มีการร่างรัฐธรรมนูญอยู่ รัฐธรรมนูญคืออะไร อย่างไรมาจากไหน อย่างไร ประชาชนค่อนข้างจะไม่ค่อยรู้ และสืบสนว่าเขาทำอะไรกันอยู่ขณะนี้แล้วยังบังเอิญนะครับ ขออนุญาตปรึกษาท่านประธานเลยครับ มันมีรายการวิทยุ รายการเพื่อบ้านเมืองของเรา ออกอากาศเมื่อวันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๐ สถานีวิทยุ ๙๗.๐ อันนี้ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานไปสืบหาข้อเท็จจริงว่ามีความเป็นจริงประการใด มันมีเอกสารฉบับหนึ่งส่งมาถึงมือผม แล้วค่อนข้างที่จะไม่สบายใจด้วย ความรู้สึกเมื่อที่ท่านประธานอาจจะสงสัย เอ๊ะ คุณสมเกียรติขึ้นมาพูดครั้งนี้ไม่เห็นเกี่ยวกับภาคใต้เกี่ยวกับ ท่านประธานกรรมการภาคใต้ท่านเปิดหัวเลยเมื่อ ก็ ประชาชนนึกว่าเขาร่างเอาไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทีนี้บังเอิญมันมาเจออย่างนี้ครับ ขออนุญาตอ่านทุกบรรทัดได้ไหมครับ มันจะได้เป็นการต่อเนื่อง ท่านประธานครับ มันมีผู้ดำเนินรายการ คุณศิริวิไล สมทรง ถ้าเผื่อพาดพิง มีอะไรที่ผิดข้อหมองใจ ผมกราบขออภัยไว้ตั้งแต่ต้นนะครับ

คุณพรชัย วีระณรงค์ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ผมมาตรวจสอบดูท่านเป็นประธาน
กรรมการการประชาสัมพันธ์ ของสภาว่างๆ เรา ในตอนท้ายของรายการผู้ดำเนินรายการ
ได้พูดถึงการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คุณพรชัย วีระณรงค์ พูดว่า ได้มีกลุ่มเซย์โน (Say no
Group) จะไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็กลุ่มไหนผมยังไม่ทราบนะครับ ท่านประธาน
ตามต่อไปครับ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ขออนุญาตกราบขอประทานอภัยด้วย
ต้องกล่าวพาดพิง ถึงท่าน ท่านตอบว่า นำโดยอาจารย์ใจ อึ้งภากรณ์ พร้อมพวก
หลายสิบคน ก็แสดงว่ากลุ่มเซย์โน มีอาจารย์ใจกับพวกหลายสิบคน คุณศรัวิไล สมทรง
เขาบอกว่า สวมเสื้อสีแดงด้วย คุณพรชัย วีระณรงค์ ก็ต่อว่า มีผู้ร่วมลงชื่อ ๔๐ คน ลงชื่อ
บอกว่าไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับที่มาจากรัฐประหาร รัฐธรรมนูญที่มาจากรัฐประหาร
ไม่ทราบว่าจะหมายถึงฉบับที่เราร่างกันอยู่หรือเปล่าครับ ท่านประธานครับ ขอความกรุณา
เดี๋ยวหาข้อเท็จจริงให้เราด้วย คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ สสร. เราก็มีแต่น้อมรับ
เสนอแนะมา เราเป็นผู้รับใช้ท่าน ยินดีรับฟัง ท่านดูเนื้อหาสาระก็แล้วกัน -----

ถ้าไม่ดีก็อย่ารับ แต่ถ้าดีก็ค่อย ๆ รับ ตรงนี้ถือว่าเป็นการเตือนสติบรรดา สสร. ทั้ง ๑๐๐ ท่าน ก็คงรวมถึงผมด้วยนะครับ ใ้ว่าจะต้องโน้มรับความคิดเห็นอย่างแท้จริง ไม่ใช่รับฟังแต่เปลือก รับฟังแล้วเก็บไว้ในลิ้นชักอย่างนี้ก็ไม่มีความประโยชน์ ท่านประธานครับ เรามีการรับฟังมาจริง ๆ นะครับ ขออนุญาตตรงนี้นั้นเรื่องต่อเนื่อง ผมรับฟังมาทั้งสิ้น ๖ จังหวัด รวมจังหวัดละ ๑๑ ครั้ง ขณะนี้ได้สรุปข้อมูลส่งมายังกรรมาธิการฯ ภาคกลาง และกรรมาธิการฯ ภาคกลาง ก็คงจะต้องส่งไปถึงคณะกรรมการการมีส่วนร่วมฯ ของสภา ซึ่งมีอาจารย์เจิมศักดิ์ท่านเป็นประธานอยู่ คงจะเป็นท่อนี้ล่ะครับ ไม่เก็บไว้ในลิ้นชักนะครับ ท่านประธาน ขออนุญาตนะครับ คุณศรีวิไล สมทรง ให้ประชาชนดูร่างรัฐธรรมนูญก่อน รับหรือไม่รับ อย่าเพิ่งฟันธงว่าจะดีหรือไม่ดี คุณพิเชียรมีอะไรจะส่งท้ายไหมคะ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ วันที่ ๕ - ๑๐ มีนาคมนี้ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ จะไปเข้าแคมป์ (Camp) ที่สปริงฟิลด์ (Springfield) ชะอำ พื้นที่ของประชาชน ผมก็ห่วงกังวลนิดหนึ่ง เพราะว่าเขาปิดแคมป์ คนภายนอกเข้าไปลำบาก แม้แต่ผู้สื่อข่าวจะไปก็รู้สึกว่าจะต้องออกค่าใช้จ่ายเอง กรรมาธิการอื่นจะไปก็รู้สึกไม่ค่อยได้รับการต้อนรับเท่าที่ควร ตรงนี้ผมว่า จริง ๆ ผมไม่ค่อยเห็นด้วยนะ ผมพูดตรง ๆ นะครับ อันนี้ถ้าเผื่อมันมีข้อความเป็นจริงอย่างไร ท่านกรรมาธิการยกร่างฯ ขอความเมตตาชี้แจงด้วยนะครับ แต่เท่าที่ผมสอบถามท่านอาจารย์เสรี ท่านอาจารย์เสรีบอกว่าถ้าเผื่อคุณสมเกียรติอยากไปแจ้งชื่อมาเดี่ยวเราบริการให้ อันนี้ผมไม่ทราบนะครับว่าข้อเท็จจริงจาก สสร. ท่านอื่นเป็นอย่างไร คุณศรีวิไล สมทรง ให้เฉพาะกรรมาธิการ ๓๕ ท่านเท่านั้นเอง เดี่ยวต้องตอบนะครับ ๓๕ ท่านเท่านั้น คุณสมเกียรติไม่เกี่ยวนะครับ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ใช่ ๓๕ คนเอง ผมคิดว่าไม่ค่อยเหมาะสม เหมือนปิดห้องว่างกันเอง รัฐธรรมนูญไม่ใช่ความลับ คุณพรชัย วีระณรงค์ ต้องการมีส่วนร่วมจากประชาชน ผิดปรัชญาไปเลย คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ขนาด สสร. รู้สึกยังไม่ได้รับการต้อนรับ ผมเองตอนแรกนึกว่าจะไปก็อาจจะไม่ไปแล้ว คุณพรชัย วีระณรงค์ ผู้จัดการ แถวนี้นี้ได้ คุณศรีวิไล สมทรง ท่านอาจารย์ธนนิติว่าอย่างไรถ้าเป็นอย่างนี้ เดี่ยวท่านประธานต้องตอบนะครับ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ต้องไปถามท่านอาจารย์ธนนิติ เห็นไหมเดี๋ยวท่านต้องตอบแน่ ๆ เลย รวมทั้งท่านประสงค์ สุ่นศิริ ว่าจะปิดห้องกันเองทั้ง ๓๕ คน ไม่ให้คนอื่นเขา

เข้าไปเลยหรืออย่างไร คุณพรชัย วีระณรงค์ ท่านประสงค์นัดเรื่องงานลับ คุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ อย่าลืบบอกเลย อาจารย์ใจ อึ้งภากรณ์ บอก แล้ว สสร. อันนี้ผมจัดขึ้นมาในหัวใจนะครับ แล้ว สสร. รัฐประหารรัฐธรรมนูญ รัฐประหาร ถ้าเพื่อข้อความเหล่านี้เป็นจริงผมยังค่อนข้างที่จะต้องบอกว่ามันจี๊ดสุด ๆ แล้ว เราใหญ่กว่ารัฐประหารครับ คุณพรชัย วีระณรงค์ ยิ่งเข้าทาง คุณศรีวิไล สมทรง ไม่รับ ไม่เอา ไม่ปลื้ม นี่เป็นตอนท้ายของรายการ เพื่อบ้านเมืองของเรา นะครับ ออกอากาศวันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม สถานีวิทยุ ๙๗.๐ ซึ่งเป็นตอนท้ายของรายการนะครับ ที่มีการแสดงความคิดเห็นกัน ท่านประธานครับ อยากกราบเรียนท่านประธานไปถึงผู้เกี่ยวข้องจริง ๆ สำหรับถ้าเพื่อผมพาดพิงชื่อถึงใคร ขอกราบอภัยไว้ก่อนด้วยว่า ถ้าเพื่อข้อความเหล่านี้มันมีผิดพลาดคลาดเคลื่อนนะครับ แต่ผมอ่านจากตรงนี้แล้วมีความเข้าใจได้ว่าขณะนี้ท่านกรรมาธิการ ยกร่างฯ ๓๕ ท่าน ท่านได้ไปร่างรัฐธรรมนูญกันไว้เรียบร้อยแล้ว แล้วท่านก็พยายามปกปิดให้เป็นความลับในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ซึ่งอันนี้เป็นประเด็นและเหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนทั่วไปเกือบทุกท้องถิ่นท้องที่ที่ผมลงไปรับฟังความคิดเห็นค่อนข้างที่จะสับสนและมีความเข้าใจอย่างนี้จริง ๆ ท่านประธานครับ ผมไปในกรมทหาร มท. ๑๔ ที่ชลบุรีก็มีความรู้สึกแบบนี้ แต่มีน้อย ค่อยยังชั่ว สบายใจ ไปที่ตราดก็ค่อนข้างที่จะมีน้อย สบายใจ เกือบทุกที่นะครับท่านประธานครับ ก็กราบเรียนผ่านท่านประธานไปช่วยตรวจสอบให้เกล้ากระผมด้วยนะครับ ขออนุญาตแค่นี้ครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ผมไม่ได้ฟังนะครับ แต่ที่นี้ที่ถามผมอยากเรียนสักนิดหนึ่งว่า ประการแรกพวกเราก็ต้องช่วยอธิบายว่าการร่างรัฐธรรมนูญนี้มันยังไม่ได้เขียนนะครับ เพราะว่าทางกรรมาธิการร่างฯ ก็ชี้แจงชัดเจน ส่วนในกรณีที่เป็นที่ชะอำนี่นะครับเขาให้ไปนะครับ แล้วผมก็ไป ท่านรองฯ ๒ ท่านก็ไป และมี สสร. อื่นก็ไป และก็ถามผม ไม่เอ่ยชื่อนะครับ แต่ท่านไป ที่นี้ที่ท่านพูดมาทั้งหมด อันที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกนี่นะครับ ในการจัดรายการถ้าเขาเป็นสื่อเขามีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์เรานะครับ เพราะว่าการทำงานของเรากำลังเป็นการทำงานต่อสาธารณชน เขาก็วิพากษ์วิจารณ์ เพราะฉะนั้นเรามีหน้าที่ที่จะต้องให้ข้อมูลให้ถูกต้อง เขาวิพากษ์วิจารณ์ คนนอกก็คงไม่เป็นไรนะครับ แต่ที่นี้ในการพูดนั้นอาจจะผมตอบ ที่นี้เกี่ยวกับคนในแล้วก็เอ่ยชื่อ ผมขออนุญาตลัดคิวนะ เนื่องจากพาดพิงถึงคุณพิเชียร คุณพิเชียรว่าอย่างไร เชิญครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อนสมาชิก สสร. ที่เคารพทุกท่าน กระผม นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ สสร. หมายเลข ๐๔๕ นะครับ ก็ถูกพาดพิงจากท่าน สสร. สมเกียรติ รอดเจริญ ซึ่งท่านได้เอ่ยชื่อผมหลายครั้งนะครับ แล้วก็ได้นำเรื่องนี้ขึ้นมาในที่ประชุมของ สสร. ก่อนอื่นกระผมก็ต้องขอขอบคุณท่านสมเกียรติ รอดเจริญ ที่ท่านได้กรุณาให้เกียรติกับกระผมอย่างยิ่งที่ได้นำเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ของ สสร. ซึ่งปกติแล้วกระผมคิดว่าเรื่องใดที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ของ สสร. นั้นควรจะเป็นเรื่องสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง แต่ว่าในวันนี้ วันที่วันจันทร์ที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อนสมาชิกของกระผมคนหนึ่ง คือคุณสมเกียรติ รอดเจริญ สสร. จังหวัดสมุทรปราการ ได้กรุณาให้เกียรติกับกระผมเป็นอย่างยิ่ง กระผมก็จะขออนุญาตชี้แจงสั้น ๆ นะครับ ซึ่งต้องขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์บรรณิธิ เศรษฐบุตร ในฐานะประธาน สสร. ที่ได้กรุณาพูดถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนะครับ คือกระผมเรียนว่ากระผมก็เป็น สสร. คนหนึ่ง แล้วก็ก่อนหน้านี้กระผมก็มีอาชีพการงานทางด้านสื่อสารมวลชนจัดรายการทีวี จัดรายการวิทยุ กระผมก็ทำหน้าที่ของกระผมด้วยดีมาโดยตลอดนะครับ สิ่งใดที่กระผมได้พูดไปนั้นกระผมพูดด้วยใจจริง แต่ว่าในวันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม กระผมต้องเรียนนะครับว่า

กระผมอาจจะเข้าใจข้อมูลบางอย่างคลาดเคลื่อน เพราะในตอนแรกกระผมเข้าใจว่า ท่านกรรมาธิการยกร่างฯ ทั้ง ๓๕ ท่านนี้อาจจะไม่เปิดโอกาสให้ สสร. ท่านอื่นได้ไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นนะครับ กระผมก็ได้พยายามที่จะถาม ถ้าท่านไปดู ท่านจะเห็นได้ว่าผมก็ได้เคยถามครั้งหนึ่ง ก่อนวันที่ ๑๒ มีนาคมนะครับว่า สสร. ท่านอื่นจะมีโอกาสไปร่วมด้วยได้ไหม แต่ว่าคำตอบนี้ก็ยังไม่ค่อยชัดเจนนักนะครับ และก็ในวันนั้น กระผมได้เดินทางไปที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ก่อนที่จะพูดในวันนี้ และก็ผมได้มาทราบข้อมูลในภายหลังว่าทางกรรมาธิการยกร่างฯ ทั้ง ๓๕ ท่านได้บอกต่อที่ประชุมในบ่ายวันจันทร์ที่แล้วว่า สสร. ท่านอื่นก็สามารถที่จะไปร่วมในการสัมมนาที่ชะอำได้ ซึ่งตรงนั้นผมไม่ได้ทราบข้อมูลในส่วนนี้ก็อาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนไป ผมก็ต้องขอภัยต่อที่ประชุมไว้ ณ ที่นี้ และก็กระผมเองก็เรียนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตว่า กระผมมีความจริงใจต่อ สสร. และก็อยากที่จะเห็น สสร. โดยส่วนรวมเจริญก้าวหน้าแล้วก็สามารถที่จะช่วยกันร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ส่วนตัวของกระผมเองนั้น ผมถือว่าผมเป็นคนเล็ก ๆ คนหนึ่ง เมื่อกระผมมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นได้ คนอื่นก็มีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์กระผมได้นะครับ ผมก็ยินดียอมรับทุกสิ่งทุกอย่างนะครับ และผมอยากที่จะเห็นบรรยากาศในที่ประชุมของพวกเรานี้เป็นไปด้วยดี เพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง เพราะว่าผมเห็นท่านประธานเองก็มีเรื่องที่หนักใจอยู่มากพอสมควรอยู่แล้ว ผมไม่อยากจะให้เรื่องเล็ก ๆ ของกระผมนี้เป็นที่หนักใจของท่านทั้งหลายนะครับ -----

ถ้าเผื่อมีสิ่งใดที่กระผมอาจจะทำให้ท่านทั้งหลายขุนข้องหมองใจด้วยคำพูดหรือว่าด้วยสิ่งใด กระผมก็ขอโทษไว้ ณ ที่นี้ และก็อยากจะให้เรื่องราวต่าง ๆ จบลง รวมทั้งให้พวกเราเดินหน้าทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง เพราะว่าขณะนี้พี่น้องประชาชนทั่วประเทศอยากจะเห็นรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง แล้วก็คำวิพากษ์วิจารณ์ติชมต่าง ๆ ทั้งหลายย่อมจะมีเป็นธรรมดา แต่ว่าโดยส่วนตัวและจริงใจแล้วผมอยากจะเห็นทุกคน ทุกฝ่ายมีจิตใจประชาธิปไตยแล้วก็เปิดกว้าง พี่น้องประชาชนก็มองดูการทำงานของพวกเราอยู่ อย่างเช่น วันนี้ก็มีการถ่ายทอดสดทางทีวีช่อง ๑๑ ด้วย กระผมก็อยากจะขออนุญาตกราบเรียน แล้วก็โดยส่วนตัวของกระผมกับท่าน สสร. ที่ได้เอ่ยนามผมก็ไม่มีอะไรกัน ผมก็เข้าใจแล้วก็เห็นถึงการทำงานหนักของทุกคน ทุกฝ่าย ซึ่งก็มีแรงกดดันจากทุกด้าน ผมขออนุญาตชี้แจงเพียงเท่านี้ครับท่านอาจารย์

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวขออนุญาตต่อด้วยเรื่องของภาคใต้ ภาคใต้จะจบไหม ท่านเมื่อกี้ลัดคิวเพราะว่าพาดพิงคุณพิเชียนะครับ คุณวิทยา คชเชื่อน ครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิทยา คชเชื่อน เรื่องที่กระผมจะกล่าวถึงในช่วงนี้ก็คือเรื่องยังอยู่ที่ปักชำได้ยู่ นะครับ เนื่องจากว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ ระบุว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร การจำกัดเสรีภาพตามความวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์ การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาอยู่ราชอาณาจักรไทยจะกระทำมิได้ นี่คือมาตรา ๓๖ แห่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แต่ว่าในการแสดงความคิดเห็นในปักชำได้ไม่ได้พูดถึงเรื่องนี้ ก็เลยจะขออนุญาตเพิ่มเติมในเรื่องนี้ว่า สิ่งที่เป็นปัญหาที่แท้จริงก็คือคนปักชำได้ส่วนหนึ่งจะถือ ๒ สัญชาติคือมาเลเซียและกัมพูชาด้วย เวลาที่มีปัญหาในเมืองไทยก็จะเข้าไปอยู่ที่มาเลเซีย เวลาที่มีปัญหาที่มาเลเซียก็จะเข้ามาอยู่ที่เมืองไทย

ทำให้เกิดปัญหาซึ่งมันไม่มีที่สิ้นสุด ก็เลยจะขออนุญาตท่านประธานฝากไปยัง คณะกรรมาธิการภาคใต้และกรรมาธิการยกกว้างๆ ว่า ข้อความในมาตรา ๓๖ ของ ปี ๒๕๔๐ ควรจะบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือมีสิ่งที่เหมาะสมที่ทำให้เกิดแก้ปัญหาโดยถาวร ในส่วนของ ๓ จังหวัดภาคใต้ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนนิติ เศรษฐบุตร ประธานสภาว่าง รัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่าง รัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณครับ ท่านที่แจ้งชื่อไว้ นะครับ มีท่าน พลตำรวจเอก มีชัย นฤกุลกิจ ท่านอาจารย์ปกรณ์ ปริยากร ท่าน พลตำรวจเอก มีชัย เชิญครับ

พลตำรวจเอก มีชัย นฤกุลกิจ : เรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก มีชัย นฤกุลกิจ สมาชิกสภาว่างฯ ในฐานะที่กระผมก็เป็น คนภาคใต้ แต่ไม่มีโอกาสเป็นกรรมาธิการ ก็ขอแสดงความยินดีกับกรรมาธิการของภาคใต้ ที่ได้มาชี้แจงครับ ซึ่งจะต้องแสดงความชื่นชมว่าท่านก็มีความตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ ปรากฏผลก็เป็นที่ยอมรับ แต่อย่างไรก็ตามกระผมก็คงจะมีข้อห่วงใยแล้วก็จะซักถาม เท่านั้นเองว่า การที่ท่านได้ไปดำเนินการนั้น ไม่ว่าจะเป็นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชก็ดี สงขลาที่ดี สุราษฎร์ธานีก็ดี ปรากฏว่ามีประชาชนเข้ามาร่วมชุมนุมแสดงความคิดเห็น ไม่น้อยกว่า ๗๐๐ คนโดยประมาณ แล้วก็บางแห่งก็มีหลายจังหวัด แล้วก็มีการออก โทรศัพท์หลายช่องซึ่งเป็นสิ่งที่ดี -----

กระผมเพียงแต่อยากถามท่านประธานผ่านไปยังประธานกรรมาธิการ ภาคใต้ว่า พอจะจำแนกได้ไหมว่าประชาชนที่มารับฟังนี้เป็นคนระดับไหน เพราะตรงนี้เป็นปัญหาสำคัญ เพราะที่กระผมได้รับทราบมักจะเป็นคนชั้นกลางกับชั้นสูง ปัญหาว่าคนภาคใต้ระดับล่างนี้ทำอะไรเขาจะได้ความคิดเห็นครับ ๑. โอกาสประชุมคงยาก ๒. ผมไม่แน่ใจว่าเขาจะดูทีวีหรือโทรศัพท์ โทรนี้่อยากถามว่าพอจะแยกแยะได้ไหมว่าคนระดับล่างมีเท่าไร คือคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ และถ้าหากว่ามีน้อยก็อยากจะถามว่ามีแนวทางอย่างไรที่จะให้คนระดับล่างได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก กระผมก็คงจะไม่พูดอะไรมากมายนัก เพราะว่าเราต้องยอมรับว่าคนระดับกลาง ระดับสูงจะมองในสภาพที่ว่า ทำอย่างไร ผมพูดประเด็นที่ว่านายกฯ มาจากไหน สส. มีปาร์ตี้ลิสต์หรือไม่ สว. มาจากการเลือกตั้งหรือไม่ ส่วนใหญ่เป็นอย่างนี้ แต่ประชาชนระดับล่างเขาจะมองถึงความ เป็นอยู่ ชีวิตประจำวันของเขา ตรงนี้่อยากจะเรียนถาม อยากจะถามว่าถ้าหากว่าที่ท่านไปทำมานี้ ไปประชุมกันมานี้ คนระดับล่างน้อย ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้ระดับล่าง ประชาชนถึงระดับล่างได้ทราบทั่วถึง

ประเด็นที่ ๒ อยากถามว่าวิธีการประเมินผลในการที่จะตอบสนองหรือตอบรับความคิดเห็นของประชาชนนั้นท่านมีวิธีอย่างไร

และประการสุดท้าย อยากจะเรียนถามว่าระหว่างทำงานมีปัญหาข้อขัดข้องประการใด ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ คือผมเข้าใจว่าคงจะไม่มีระดับนะครับ คงไม่มีล่าง ไม่มีกลาง ไม่มีบน เข้าใจว่าอย่างนั้นนะครับ ท่านสมาชิกครับ ขอความกรุณาเอาเฉพาะเรื่องของภาคใต้นะครับ ตอนนี้นะครับ เพราะมีหลายท่านที่ยกมือแสดงความจำนงไว้ นะครับ เดี่ยวกรรมาธิการค่อยตอบดีไหมครับ ฟังข้างล่างดูก่อนนะครับ ครับท่านอาจารย์ปกรณ์ครับ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากร สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณประธานคณะกรรมการ ภาคใต้นะครับ ว่าเรื่องที่ท่านนำเสนอนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อสมาชิกทุกคน และในขณะเดียวกันก็เป็น

ตัวอย่างที่ดีของการทำงานที่สะท้อนให้เห็นถึงว่า ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคในหลายพื้นที่ ในขณะเดียวกันการเริ่มของเราอาจจะมีข้อขัดข้องอยู่บ้างนี้ แต่สิ่งที่ท่านทั้งหลาย ได้ทำมาเป็นความมุ่งมั่นที่ช่วยทำให้เป็นประโยชน์ต่อกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญและ สมาชิกสภาฯ ทุกคนนะครับ สิ่งที่ผมรู้สึกว่าเป็นจุดประเด็นหนึ่งซึ่งท่านประธานได้ กรณได้ชี้แจงเมื่อสักครู่นี้ก็คือว่า คำว่า มีพิมพ์เขียวอยู่แล้วหรือไม่ ในฐานะที่เป็นโฆษก คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญนี้ก็อยากจะเรียนต่อท่านประธานและผ่านไปยัง ท่านประธานคณะกรรมาธิการและพี่น้องประชาชนนะครับว่า เราไม่มีพิมพ์เขียวนะครับ และการดำเนินการที่ผ่านมาของคณะกรรมาธิการยกร่างฯ มาโดยตลอดนี้ก็เป็น การกระทำโดยเปิดเผย และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับฟังในการถ่ายทอดเสียงออกมา นะครับ และในห้องประชุมกรรมาธิการนั้นสื่อมวลชนสามารถเข้ารับฟังได้ ในเวลา เดียวกันนั้น ปัญหาที่มันเกิดขึ้นตรงจุดนี้ก็แสดงให้เห็นว่า เราอาจจะมีปัญหาเรื่อง การทำงานในด้านของการประสานการดำเนินงานระหว่างกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญกับ ด้านงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่ -----

- ๒๑/๑

เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ก็น่าที่จะเป็นประโยชน์ว่า ทำอย่างไรที่จะทำให้การดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การทำงานของสภาร่างฯ และกรรมาธิการยกร่างฯ จะเป็นไปในเนื้อเดียวกัน ผมถือว่าการทำงานของกรรมาธิการภาคได้ครั้งนี้เป็นตัวอย่างที่จะทำให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์หรือกรรมาธิการฝ่ายประชาสัมพันธ์ได้นำไปคิดแล้วก็ดำเนินการในลักษณะที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้น อยากจะถามท่านกรรมาธิการฯ ภาคได้ว่า อย่างที่ท่านได้ดำเนินการในเรื่องของการใช้วิทยุกระจายเสียงก็ดี การใช้วิทยุโทรทัศน์ก็ตามนี่นะครับ รวมทั้งการลงไปรับฟัง ณ จุดต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่ พลตำรวจเอก มีชัย ได้กรุณาพูดขอภัยที่เอ่ยนามนะครับ เราสามารถที่จะมีเสียงสะท้อนกลับมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับฟังในลักษณะโทรศัพท์ที่ดี หรือการส่งข้อมูลกลับเข้ามาจากจุดต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด เพราะถ้าทำได้ตรงจุดนี้ผมคิดว่าเราน่าจะดำเนินการทั่วประเทศโดยฝ่ายประชาสัมพันธ์โดยใช้วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนทุกแขนงในระหว่างนี้ อยากจะเรียนต่อไปว่าการร่างรัฐธรรมนูญยังไม่มีข้อยุติใด ๆ นะครับ การประชุมที่ชะอำนั้นเป็นการประชุมเพื่อใช้เวลาเต็มที่ในการที่จะหาข้อสรุปร่วมกันใน ๒ ส่วนด้วยกัน นั่นคือส่วนแรกก็คือเสียงที่เรารับฟังเข้ามานี้มันก็เข้าไปถึงกรรมาธิการยกร่างฯ โดยกรรมาธิการประสานการมีส่วนร่วมฯ ที่เข้าไปดำเนินการ โดยท่านประธานกรรมาธิการก็คือท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ก็จะมีช่องทางของการดำเนินการรับฟัง แล้วก็ส่งกลับมา ส่งต่อไปที่กรรมาธิการยกร่างฯ และกรรมาธิการยกร่างฯ เมื่อได้ข้อสรุปก็ส่งกลับ แล้วก็ส่งต่อไปยังพี่น้องประชาชน ในส่วนของกองงานโฆษกของกรรมาธิการยกร่างฯ เองนี้ก็มีเอกสารข่าวบางวันละ ๒ ครั้ง ที่ชะอำเอง นี่สื่อสารมวลชนก็ให้ความสนใจมาก แล้วก็สามารถจะสื่อกลับไปยังพี่น้องประชาชนได้โดยตรง เรื่องหลายเรื่องที่มีมันเป็นเรื่อง ฮอต อิชชู (Hot issue) เรื่องเป็นประเด็นร้อนก็เป็นเรื่องที่มีการรับฟังกลับมาทันที อย่างเช่นเรื่องกรณีนายกรัฐมนตรีควรจะมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งในที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นในทำนองนั้นก็อาจจะมีบ้างนะครับที่มีความคิดเห็น ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องปกติของระบอบประชาธิปไตย คือในระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่ได้หมายความว่าเสียงส่วนใหญ่จะไปปิดกั้นเสียงส่วนน้อย แต่ที่สำคัญก็คือเสียงของประชาชนเป็นเสียงส่วนใหญ่ ผมได้พูดเสมอเวลาแถลงต่อสื่อมวลชน ก็คือว่าอย่าปล่อยให้ ๓๕ คนลอยนวล อย่าปล่อยให้สมาชิกสภาร่างฯ ทั้ง ๑๐๐ คน และยืนยันว่าทั้ง ๑๐๐ คน

นะครับ ไปทำงานเหมือนกับว่าเป็นคนละเนื้อกับกรรมาธิการยกร่างฯ ในส่วนนี้ ก็จำเป็นต้องใช้วิจยารณญาณในการทำงานร่วมกัน ความสนใจร่วมกันของการดำเนินการ และผมเห็นด้วยกับที่ท่านประธาน ท่านเสรีเองได้กรุณาออกจดหมายว่าในการประชุม วันจันทร์ ในการประชุมที่พวกเราทั้ง ๑๐๐ คน ควรจะอยู่ในที่ประชุมเพื่อจะรับฟังเรื่องต่าง ๆ ให้ตรงกัน และกรรมาธิการต่าง ๆ ก็ไม่ควรประชุมในวันจันทร์ อย่างนี้ครับ เอาเรื่องของกรรมาธิการที่รับฟังความคิดเห็นฯ เข้ามาเสนอต่อที่ประชุม ที่ประชุมได้รับฟังที่ประชุมได้ข้อคิด ที่ประชุมนำกลับไปสู่การดำเนินการ หลายเรื่องเป็นเรื่องที่ตรงกันกับกรรมาธิการยกร่างฯ และหลายเรื่องเป็นเรื่องที่เราเอาไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ อย่างเช่นเรื่องของ สส. บัญชีรายชื่อ ก็เป็นเรื่องที่ว่าเสียงส่วนใหญ่ของกรรมาธิการเห็นว่าน่าจะเป็นว่าไม่มีบัญชีรายชื่อ แต่เสียงส่วนน้อยคิดว่าถ้ามีแล้วมันมีประโยชน์ ก็ย้อนกลับไปถามอีกครั้งหนึ่ง แต่ว่าทางปักษ์ใต้บอกว่าไม่น่าจะมี อันนี้ก็เป็นเสียงที่เรากลับเข้ามาอยากจะเรียนต่อพี่น้องประชาชนว่าตรงจุดนี้มันก็จะประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน สภาร่างฯ ไม่มีสิทธิร่างรัฐธรรมนูญตามใจตัวเอง กรรมาธิการยกร่างฯ ไม่มีสิทธิใช้เสียงตัวเองบอกว่าเราจะร่างแบบนั้นแบบนี้ ประชาชนเป็นเสียงที่สำคัญ เพราะอย่างน้อยที่สุดเรามีอำนาจในวันสุดท้าย ซึ่งเดียวจะมีการพิจารณาเรื่องสำคัญก็คือเรื่องประชามติด้วยซ้ำไป เรียนผ่านไปยังประธานกรรมาธิการฯ ภาคใต้ว่า ก็อยากจะให้บอกพี่น้องประชาชนว่าไม่มีพิมพ์เขียวนะครับ แม้แต่ในกรรมาธิการยกร่างฯ เองก็ไม่มีใครสั่งใครได้ ตรงจุดนี้เป็นจุดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจร่วมกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ท่านสมาชิกครับ เดียวในช่วงวาระที่ ๕ เป็นเรื่องการพิจารณาร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ในช่วงวาระดังกล่าวสมาชิกคงต้องพิจารณาและจะมีการลงคะแนนกันด้วย ซึ่งผมนับด้วยสายตาอยู่ตอนนี้ก็ประมาณ ๗๐ -๘๐ ท่าน ในห้องประชุมก็เกือบ ๆ เต็มสภา ก็เลยเรียนให้ทราบก่อน ขอให้อยู่ร่วมพิจารณาและลงคะแนนกันด้วยนะครับ รายชื่อที่แจ้งไว้แล้วครับ จริง ๆ ในวาระพิจารณา

รายงานเรื่องของผลงานการปฏิบัติงานในกรมการของภาคใต้ ก็คือรายงานให้สมาชิก
ได้ทราบนะครับ -----

- ๒๒/๑

อันนี้ก็คงน่าจะใช้เวลาที่กระชับได้นะครับ เหลืออีก ๕ ท่านที่แจ้งไว้ มีอาจารย์กรรณิการ์ ท่านวิทยากรงานทวิ คุณหมอธีรวัฒน์ ร่วมโทรททอง ท่านอาจารย์มานิจ สุขสมจิตร ที่แจ้งไว้ ตอนนี้ ผมว่า ๔ ท่านนี้น่าจะยุติได้ เพื่อเราจะได้ไปวาระอื่นที่กำลังรอการพิจารณาอยู่นะครับ เรียนเชิญอาจารย์กรรณิการ์ ครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร : เรียนท่านประธาน กรรณิการ์ บรรเทิงจิตร ค่ะ จากการที่ได้มีทางภาคใต้ได้นำเสนอนั้นมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เนื่องจากเราได้มีโอกาสเข้าไปร่วมงานด้วยนะค่ะ ก็เห็นว่าการจัดเวทีของภาคใต้ แล้วก็เข้าใจว่าทั้งประเทศไม่ว่าระดับจังหวัด หรือระดับภาคก็แล้วแต่ สิ่งที่เราเห็นน้อยมากก็คือในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ในระดับที่น้อยมากในที่นี้คือการประชาสัมพันธ์ในส่วนกลางที่จะสนับสนุน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ซึ่งต้องขออนุญาตที่เมื่อกี้ท่านอาจารย์ปกรณ์ ขออนุญาตเอ่ยนามนะค่ะ ได้บอกว่าการรวมภารกิจเรื่องการประชาสัมพันธ์คงต้องทำเนื้อหา หรือว่าต้องเชื่อมทำงานกับทางกรมการอื่น ๆ โดยเฉพาะการผลิตเอกสาร หรือว่าเครื่องมือเครื่องมือที่จะบูรณาการให้กับทั้งประเทศในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เพราะได้มีโอกาสลงไปปรากฏว่าสื่อประชาสัมพันธ์ตรงส่วนที่เขาต้องพึ่งตัวเองเป็นหลัก ต้องทำเอง ทำแม้กระทั่งสติ๊กเกอร์ (Sticker) ติด ยกตัวอย่างของจังหวัดปัตตานีทำถึง ๒๐,๐๐๐ ชิ้น แต่ว่าจะได้จากส่วนกลางเพียง ๒๐๐ ชิ้น เป็นต้น เหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่พื้นที่มีศักยภาพในการทำ เพียงแต่ว่าที่ผ่านมานับประมาณในส่วนที่จัดสรรให้ใน ๑ ล้านบาท ไม่เพียงพอ ตรงนี้มีความเห็นแล้วก็คิดว่าอยากจะเสนอทางสภาช่วยพิจารณางบประมาณในการดำเนินการให้กับจังหวัดต่าง ๆ อย่างน้อย ๒ ล้านบาท ซึ่งได้มีการพูดคุยกันในกิจการสภาฯ ไปแล้วนะ แต่ว่ายังติดขัดเรื่องงบประมาณอยู่ แต่อย่างไรก็ตามมีความเห็นว่างบประมาณในส่วนอื่น ๆ ที่ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์จะเห็นศักยภาพของพื้นที่ในการทำเองได้ แล้วก็ทำอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เหล่านี้น่าจะเพิ่มงบประมาณทั้งประชาสัมพันธ์ แล้วก็เรื่องงบประมาณในการจัดเวทีต่าง ๆ ให้กับพื้นที่โดยเร็ว เนื่องจากไม่ใช่แค่สิ้นเดือนมีนาคม ยังต้องจัดไปจนถึงประจําติ รณรงค์ประจําติ ซึ่งตรงนี้คิดว่าอยากให้สภารับตรงนี้ไป แล้วก็ไปพิจารณางบประมาณจัดสรรให้

ประเด็นที่ ๒ ปัญหาจากการรับฟังความคิดเห็นของภาคใต้ ซึ่งได้มีโอกาสลงไปอยู่สามสี่ครั้ง ในระยะหลังนี้นะคะ จะเห็นว่าเป็นปัญหาในเชิงของความเสมอภาค เรื่องของสิทธิ หน้าที่ การกระจายอำนาจนี้เป็นประเด็นหลัก และโดยเฉพาะในเรื่องของความเท่าเทียม ความเสมอภาค ตรงนี้เป็นเรื่องที่พี่น้อง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความเห็นกันมามาก แล้วก็คิดว่าเป็นประเด็นความขัดแย้งของสังคมในขณะนี้เหมือนกัน กำลังจะมองว่ารัฐธรรมนูญที่จะกินได้หรือไม่ได้ ต้องปฏิบัติได้ แต่สิ่งที่กำลังเป็นปัญหาในขณะนี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศาสนา ไม่ว่าจะเป็นความเท่าเทียมในเรื่องของการศึกษาที่เขาเสนอนั้นเป็นปัญหาจริง ๆ ตรงนี้ไม่ได้บอกว่าสภาจะต้องแก้ปัญหา แต่กำลังจะบอกว่าในหมวดว่าด้วยเรื่องสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพเหล่านี้ ทำอย่างไรจึงจะให้ข้อเสนอเหล่านี้ส่งผ่านไปให้ฝ่ายที่รับผิดชอบโดยตรงได้หันกลับมามอง แล้วก็แก้ปัญหาโดยตรง เพราะว่าไม่อย่างนั้นสิ่งที่เราไปบรรจุในรัฐธรรมนูญก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ว่าจะเป็นความเท่าเทียม ความเสมอภาค ก็มันไม่เท่าเทียม และมันไม่เสมอภาค แล้วจะทำอย่างไร ยกตัวอย่างเช่นการศึกษา ซึ่งเขาเสนอกันมามาก โดยเฉพาะ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องของการจัดสรรงบประมาณ เรื่องของโอกาสเด็กที่จะเรียน เรื่องของครู อัตราครู เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะปฏิบัติได้หรือไม่นั้นเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานการที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการต่อ แต่รัฐธรรมนูญเป็นแม่บท จะทำอย่างไรจึงจะปฏิบัติได้ไม่อย่างนั้นรัฐธรรมนูญก็ไม่สามารถทำได้

ประเด็นที่ ๓ ตัวอย่างของการที่กรรมาธิการ ภาคใต้ได้นำเสนอนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่ดี ทำอย่างไรจึงจะให้มีการสื่อสารเหล่านี้ของกรรมาธิการชุดต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการแล้วก็เอามานำเสนอ -----

นอกจากจะเสนอผ่านกรรมาธิการประสานการมีส่วนร่วมฯ แล้ว การได้มานำเสนอในสภาแห่งนี้จะสามารถที่จะสื่อสารแล้วก็กระจายไปยังประชาชนในภูมิภาคนั้น ๆ แล้วก็ทั่วประเทศได้ ก็ถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของความคิดของแต่ละภาค ซึ่งก็เป็นเจตนารมณ์ของเรานะคะ ในการที่อยากจะให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของทั้งประเทศว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร แล้วจะประสานประโยชน์อย่างไรจึงจะให้เกิดรัฐธรรมนูญที่รับกันได้ เพราะเราก็คอยอยากจะให้มีการประชามติรับรัฐธรรมนูญนะคะ

ประเด็นสุดท้าย ขออนุญาตพาดพิงถึงรายการวิทยุที่ท่านสมเกียรติได้เสนอมานะคะ จะเห็นว่าการที่คุณพิเชียร ขออนุญาตเอ่ยนามนะคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์ครับ ขออนุญาตเอาเฉพาะภาคใต้ก่อนดีไหมครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร : ได้ค่ะ แต่กำลังจะเสนอเพิ่มเติมนิดเดียวว่าอยากจะให้ไปแก้ข่าวในรายการวิทยุของท่านด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อที่ทางเราขอโทษไปแล้วนะคะ ท่านสมาชิกครับ พอดีมีทางเจ้าหน้าที่สถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ แจ้งมาว่าวันนี้จะถ่ายทอดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญถึงบ่าย ๓ โมง พอหลังจากนั้นก็จะมีภารกิจสำคัญในการถ่ายทอด ก็เลยมารู้ท่านสมาชิกนะครับว่าเราน่าจะเข้าวาระเรื่องการพิจารณาประกาศร่างสภาร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การทำประชามติหรือไม่ เพราะว่าเป็นเรื่องสำคัญที่น่าจะให้ประชาชนได้รับฟัง ผมไม่แน่ใจว่าจะยืดเยื้อไปเลยบ่าย ๓ โมงหรือไม่ ถ้าเกิดเรามาตั้งข้อสังเกตในขณะนี้เนี่ยครับ เดี่ยวเรื่องสำคัญ ๆ จะไม่มีโอกาสได้ให้ประชาชนได้ชม ได้รับทราบนะครับ ก็เลยมารู้นะครับ ก็ยังมีติดรายชื่ออยู่ก็คือ ท่านวิทยากร งานทวี ท่านคุณหมอมิรวัฒน์ รมัทรทอง ท่านอาจารย์มานิจ สุขสมจิตร แล้วกรรมาธิการผมว่าไม่ต้องตอบแล้วนะครับ เพราะว่าท่านก็รายงานไปเยอะแล้ว ผลงานของท่านดีเด่นอยู่แล้วนะครับ ถ้าหากว่าท่านช่วย ๆ กันได้นะครับ เราก็ช่วยกันบริหาร อาจารย์มานิจยังมีประเด็นติดใจอยู่ไหมครับ ท่านอื่นก็ขออนุญาตแล้วกันครับ ท่านมีเรื่องที่จะต้องพูดกันได้เยอะอีกครับ แล้วเรื่องการพิจารณาร่างหลักเกณฑ์นี้ที่สำคัญ

ที่อยากให้ประชาชนได้ดูหรือรับทราบเต็มเวลานะครับ ท่านยังติดใจอยู่ไหมครับ ถ้าติดใจยังมีท่านวิทยา งานทวี คุณหมอธีรวัฒน์ อาจารย์มานิจ ท่านวิทยายังติดใจไหมครับ เอาสั้น ๆ นะครับ สรุปเลยครับ เชิญครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม นายวิทยา งานทวี สสร. และกรรมการยกกว้างฯ ครับ กระผมก็ขอชื่นชมคณะกรรมการมีส่วนร่วมภาคใต้ที่ได้ดำเนินการในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งก็ได้ทำงานอย่างเข้มแข็งและก็มีผลออกมาอย่างรวดเร็ว สิ่งหนึ่งที่ผมจับประเด็นได้ในส่วนของการมีส่วนร่วมก็คือประเด็นว่าส่วนของยกกว้าง ๓๕ คน กับส่วนของการมีส่วนร่วมกำลังทำอะไรกันอยู่ ควบคุมกันไป หรือว่าอยู่ในบทบาทที่ต่างคนต่างทำ หรือปิดประตูกันไปแล้ว ซึ่งเรื่องนี้กลายเป็นสาระสำคัญที่ประชาชนกำลังสืบสน แล้วก็คณะกรรมการเองก็สืบสน ผมเองในช่วงที่อยู่ที่ชะอำ อยู่ในช่วงของการยกกว้างนะครับ ก็ได้ข่าวว่ามีคณะกรรมการ สสร. เราไปพูดประเด็นนี้ในสื่อนะครับ ผมไม่เชื่อนะครับ เพราะผมมั่นใจว่าใน สสร. ๑๐๐ ท่าน มีผู้ที่ทรงคุณวุฒิ ผมขออนุญาตครับเพราะถือว่าสาระสำคัญ ถ้าไม่มีความชัดเจน ในอนาคตมันจะเกิดปัญหาต่อไป ขออนุญาตผมสั้น ๆ นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่ใช่ครับ ท่านบอกว่าท่านไม่เชื่อ ผมกำลังจะบอกว่าท่านเชื่อเถอะเพราะท่านพิเชียร เขาก็พูดชัดแล้ว

นายวิทยา งานทวี : เพราะฉะนั้นหลังจากวันนี้ หลังจากที่ได้ฟังท่านสมเกียรติ นะครับ ด้วยความเคารพ แล้วก็ได้รับทราบจากท่านพิเชียร ผมก็มีความชัดเจนว่าได้เกิดเรื่องอย่างนี้ขึ้น ในฐานะที่ผมมานั่งมองท่านพิเชียรท่านเป็นประธานประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการที่จะทำความเข้าใจบทบาทของ สสร. เราทั้งหมด โดยมีหลายเรื่องที่ผมก็ท่านกรรมการพูดถึงนะครับว่าหลายเรื่องในส่วนองประชาสัมพันธ์ยังไม่ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับคนที่ทำ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอภัยนิดหนึ่งนะครับ เดียวที่ประชุมเนี่ยอาจจะยกอะไรก็ยกกันมานะครับ ถ้าจะเอาเรื่อง

อาจารย์พิเชียร เดี่ยวเราก็มีวาระอื่น ๆ มีอะไรอีกนะครับ ท่านก็ไปวาระนั้น ตอนนี้
วาระที่จะพิจารณานี้ะครับ ก็คือเรื่องของจังหวัดภาคใต้ อย่างนั้นก็ควบคุมการประชุม
ลำบาก

- ๒๔/๑

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตสั้น ๆ ครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ที่นี้จะสั้นจะยาวมันก็ผิดช่วงจังหวะนะครับ เขาเป็นว่าขอร้องว่าถ้าหากว่ายังติดใจเรื่องนี้
เดี่ยววาระอื่น ๆ ท่านก็ค่อยเสนอใหม่ ตอนนีวาระของภาคีได้อยู่ เราให้จบเป็นเรื่อง ๆ
ดีกว่าไม่อย่างนั้นมันก็พันกันไปพันกันมา

นายวิทยา งานทวี : ก็เพื่อให้ประชาชนภาคีได้ไม่สับสนนะครับ เพื่อให้
รับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ควรจะเป็นอย่างถูกต้องและให้เป็นประโยชน์กับ สสร. ผมก็คาดหวัง
ว่างานประชาสัมพันธ์ต้องสอดคล้องกับแนวทางของ สสร. ทั้งหมดว่าเป็นอย่างไร
ให้ถูกต้องชัดเจน ผมขออนุญาตแสดงความคิดเห็นเรื่องนี้ เพราะว่าจะต้องไม่เกิดอีกต่อไป
ในเรื่องของต่างคนต่างเดิน ต่างทำคงเป็นไปไม่ได้ ก็เพื่อตัวแทนส่วนของยกร่างด้วย
นะครับ และก็ขออนุญาตเพราะหลายท่านอาจจะมีโอกาสได้พูด เพราะว่าท่านประธาน
คงไม่อนุญาตแล้ว แต่ผมขอยืนยันว่าพวกเราได้ทำในสิ่งที่ไม่ได้ปิดประตู และก็เปิดกว้าง
ให้ทุกคนได้รับฟัง และก็มาเสนอได้ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอรักท่านวิทยานะครับ ท่านก็อยากจะบอกว่าสิ่งที่ท่านทำนั้นไม่ได้ปิดกั้นอะไร
ผมก็ยืนยันได้ ผมก็ไป ก็ยังได้พูดในที่ประชุมครับ อาจารย์มานิจ เชิญครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม มานิจ สุขสมจิตร
ครับ เรื่องสืบเนื่องครับ ผมไม่รบกวนเวลาของสภามากนะครับ ในเรื่องของการ
ประชาสัมพันธ์คงไม่มีใครปฏิเสธว่าช่วงระหว่างที่เรากำลังร่างรัฐธรรมนูญขณะนี้ ทางสื่อ
ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สื่อทุกประเภท และก็คงจะร่วมมือกันต่อไป แต่ว่าเมื่อสักครู่นี้
มีข้อความซึ่งพาดพิงไปถึงสื่อและสื่อไม่มีโอกาสที่จะมาชี้แจงให้ทราบนะครับ ขอรัก
ที่ต้องเอ่ยนามท่านสมเกียรติ รอดเจริญ ได้อ่านคำอภิปรายในทางวิถุกระจายเสียง
ซึ่งท่านพิเชียรได้กล่าวตอนหนึ่งว่า ผมก็ห่วงกังวลนิดหนึ่ง เพราะว่าเขาปิดแคมป์
คนภายนอกเข้าไปลำบาก แม้แต่ผู้สื่อข่าวจะไปก็รู้สึกจะต้องออกค่าใช้จ่ายเอง
กรรมาธิการอื่นจะไปก็รู้สึกไม่ค่อยได้รับการต้อนรับเท่าที่ควร ตรงนี้ผมว่าจริง ๆ ผมไม่ค่อย
เห็นด้วยนะ ผมพูดตรง ๆ เหตุที่ผมต้องลุกขึ้นมาชี้แจงก็เพราะว่าท่านพิเชียรได้อธิบายว่า

ถ้อยคำที่ท่านพูดไปนั้นท่านไม่ได้ปฏิเสธ ท่านบอกว่าท่านพูดด้วยใจจริงนะครับ ด้วยใจจริง อันนี้ผมก็ไม่ทราบว่าจะมีเจตนาอย่างไร จะเรียนว่าถ้าหากว่าอ่านตามความนี้ แม้แต่ผู้สื่อข่าวจะไปก็รู้สึกว่าจะต้องออกค่าใช้จ่ายเอง ก็ตีความได้ว่าท่านเป็นห่วงว่าผู้สื่อข่าว แทนที่จะให้อยู่ฟรี กินฟรี ขอเรียนว่าการไปครั้งนี้ผู้สื่อข่าวก็จ่ายสตาฟตัวเอง และก็ไม่ได้ไปเรียกร้องที่จะอยู่ฟรี กินฟรีในทุก ๆ งานนะครับ การที่มีถ้อยคำอย่างนี้ออกไปทำให้เข้าใจผิดว่าผู้สื่อข่าวไปไหนจะต้องไปอยู่ฟรี กินฟรีของเขาทุกแห่งไป ซึ่งไม่เป็นความจริงครับ ก็ขอชี้แจงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ อาจารย์พิเชียรก็อธิบายแล้วครับ แล้วก็ขอโทษไปแล้วนะครับ เดี่ยวท่านปิดไมค์ (Microphone) ด้วยนะครับ เดี่ยวจะพูดต่ออีกนะครับ คุณหมอบครับ ผมก็เกรงใจคุณหมอนะครับ เอาสั้น ๆ นะครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ขอสั้น ๆ ครับ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ กระผม นายแพทย์ ธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง เกี่ยวกับภาพพจน์ว่าสภาร่างฯ ของเราและรัฐธรรมนูญของเราร่างโดย ๓๕ คนนั้น ผมขอยืนยันนะครับ เพราะอันนี้เป็นเรื่องของภาพพจน์ครับ ว่าตอนไปอยู่ชะอำนั้นผมก็ได้ไปร่วมด้วยในฐานะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นฯ ๑๒ องค์กร และประชาชน และของภาคอีสานนะครับ ก็ได้รับการต้อนรับอย่างดีครับ เชิญให้ผมไปอธิบายด้วย และก็ร่วมรับฟังด้วยอย่างดีเลย แล้วค่าเดินทาง ค่าอะไรก็มีการจ่ายจากกรรมการภาคให้ด้วยนะครับ ขอยืนยันว่าทั้งหมดสภาร่างฯ เราสามัคคีกัน ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมรับฟังมาจากพื้นที่ ก็ได้มีโอกาสเข้าไปในการระดมความคิดเห็นตอนยกร่างที่ชะอำครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ คุณหมอบครับ ผมว่ารายงานก็ครบถ้วนแล้วนะครับ ท่านประธานอุทิศยังไม่ครบหรือครับ

LIRT

๕๑

สสว ๙/๒๕๕๐

รัตนา ๒๔/๓

นายอุทิศ ชูช่วย (ประธานคณะกรรมการ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ครับ ขออนุญาต ๒ นาทีเอง คงไม่มากอะไรแล้วละครับ ท่านที่เคารพครับ ก่อนอื่นต้อง
ขอขอบคุณท่านมีชัย นุกูลกิจ นะครับ เป็นผู้อาวุโสที่ผมเองได้ปรึกษาอยู่ตลอดครับ -----

- ๒๕/๑

ในส่วนของผู้ประชาชนที่มาเข้าร่วมนะครับ เราได้เชิญทุกภาคส่วนครับท่าน ทั้งในส่วนของการราชการและองค์กรเอกชน ในแต่ละเวทีถึงแม้ว่าระดมถึง ๗๐๐ คน ก็ครอบคลุมจริง ๆ ครับ ส่วนจะถามว่าสัดส่วนอย่างไรนี้ ก็คงตอบลำบากครับ แต่ทราบเรียนว่าครอบคลุม แล้วก็เห็นว่าเป็นความสามารถเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนได้ครับ สำหรับท่านอาจารย์ปกรณ์ ก็ขอกราบขอบพระคุณนะครับ คงเข้าใจตรงกัน พี่กรรมการพูดถึงเรื่องประชาสัมพันธ์ส่วนกลาง ทราบเรียนครับ ถึงแม้ว่าวาระนี้จะไม่ใช่วาระที่จะต้องพูดถึงการประชาสัมพันธ์ ผมทราบเรียนอย่างนี้ครับ คำว่า ประชาสัมพันธ์ประชา คือ ประชาชน กับ สัมพันธ์ ก็คือต้องสัมพันธ์จริง ๆ นะครับ ถ้างานไหนก็แล้วแต่ครับ ที่ไม่สัมพันธ์กับประชาชนจริง ๆ มันทำงานประชาสัมพันธ์ไม่ออกหรอกครับ ผมพูดเรื่องนี้ขึ้นมาอยากจะทราบเรียนท่านประธานว่า งบประมาณในการประชาสัมพันธ์มันควรจะไปอยู่ที่ภาคหรือที่จังหวัดครับ ในภาพรวมมันทำได้ แต่ระดับหนึ่งครับ คนที่ประชาสัมพันธ์กันได้ คือคนที่ทำงานในพื้นที่ครับ ให้โปสเตอร์ (Poster) ไป ๒๐ แผ่น ๒๐๐ แผ่น ในภาคได้ ๑๔ จังหวัดนะครับ ท่านต้องไปติดเองนะครับ อย่าให้ภาคไปติดให้อีกนะ ไม่ได้นะครับ เพราะงานอื่นก็เยอะ แต่ถ้าเราคิดกันเองในภาคเรากระจายตามเดียวครับ จบครับ ในแต่ละจังหวัดได้เลยครับ ขณะนี้ผมทราบเรียนพวกเรานะครับ ท่านสมาชิก สสร. ทุกท่านครับ สื่อที่ให้ความร่วมมือโดยเฉพาะทางภาคได้นะครับ เป็นสื่อของรัฐ แต่สื่อที่ประชาชนดูส่วนใหญ่ เช่น ทีวีนะครับ ช่องอื่น ๆ เรายังไม่มีโอกาสเข้าไป เลยครับ ประชาสัมพันธ์ส่วนกลาง ถ้ามีงบประมาณซื้อเวลามาเลยครับ แล้วให้ภาคไปชี้แจงเหมือนกับที่เราชี้แจงวันนี้ครับ แต่ละภาคเองงานของภาคไปทำเป็นการจัดการของท่าน แล้วงานการประชาสัมพันธ์เป็นของคนทำงาน ไม่ใช่เป็นของอีกส่วนหนึ่ง ไม่อย่างนั้น งานไม่เดินหรอกครับ นี่คือความที่อยากจะทราบเรียนว่าต่อไปมันต้องขับเคลื่อนกัน อย่างนี้ครับ ถ้าไม่ขับเคลื่อนอย่างนี้เราผิดหุผิดฝา เราประชุมกันทุกที่ยึดกันไปทุกที่ครับ ไม่ทันครับ ๑๔๐ วัน ก็คงจะทราบเรียนแค่นี้ครับ แล้วก็สั้น ๆ ครับ กราบขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือทุกระดับครับ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดภาคใต้ที่ให้ความร่วมมือ และองค์กรต่าง ๆ ต้องขอกราบขอบพระคุณผ่านสื่อนี้ครับ ที่ท่านให้ความร่วมมือ ที่ท่านให้ความกรุณาอยู่แล้ว ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณ หวังว่าท่าน

ช่วยต่ออยู่แล้วครับ แต่ถ้าหากว่าภาคส่วนใดที่ยังไม่ได้เริ่มให้ความร่วมมือกับสภาแห่งนี้
รีบเสียล่ะครับ รีบให้ความร่วมมือ เมื่อที่ท่านสมาชิกจากภาคอีสานก็ได้สะท้อนออกมา
เพราะฉะนั้นก็ขอกราบว่าให้ช่วยกันครับ กราบขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ คือผมก็เห็นใจกรรมธิการนะครับ ขออนุญาตท่านประธานอุทิศนะครับ
แบ่งให้เพื่อน ๆ บ้างก็แล้วกันนะครับ ท่านที่ยกมือเมื่อกี้ ท่านวิชัยไช้ไหมครับ ท่านวิชัย
ท่านชาติ ท่านเสรี นิเมยุ นะครับ เอาสั้น ๆ นะครับ

นายวิชัย เรืองเริงกุลฤทธิ์ : ท่านประธานครับ กระผม วิชัย เรืองเริงกุลฤทธิ์
สสร. ๐๕๙ ครับ กระผมคนเดียวท่านครับ กระผมติดใจนิดหนึ่งที่บอกว่า ในส่วนของ
ภาคใต้ที่เราดำเนินการอย่างไรกับคนระดับล่าง ถ้ากระผมพูดผิดต้องกราบขออภัย
ท่านที่เคารพครับ ทั้งภาคเราทำงานเป็นเรื่องเดียวกัน ตั้งแต่ท่านประธานแล้วก็
คณะกรรมธิการทุกคน เราร่วมมือกันทำทุกจังหวัด โดยเฉพาะที่กระผมต้อง
กราบขออภัยท่านประธานว่าใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ กระผมขออภัยที่ต้องบอก
ว่าผมอยู่ที่ยะลา ท่านประธานได้มอบหมายให้ดูแลที่ยะลา บัตตานี นราธิวาส เราไป
ทุกหนทุกแห่ง ท่านประธานที่เคารพครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องประชาชนนั้น
ผมได้ให้เจ้าหน้าที่ของเราลงไปเฝ้าสนามเลยครับท่าน เมื่ออาทิตย์ที่แล้วโน้นแข่งขัน
นกเขาชวาเสียงภาคใต้ เราก็ให้เจ้าหน้าที่ลงไปสอบถามในแต่ละจุด มีประชาชน
ทุกประเภท ถามและจดแล้วก็ใช้คนที่เข้าใจเรื่องภาษาท้องถิ่นด้วย นั้นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ออกวิญญูประกาศให้มาร่วมกิจกรรมนั้นถ้าเราพูดกัน ๒ ภาษา เมื่อที่ท่านประธานบอกว่าจะไปที่เบตงไม่แน่ว่าจะต้องใช้ภาษาจีนด้วย เหล่านี้เราใช้สื่อใช้ความเข้าใจอกเข้าใจของพี่น้องประชาชนที่เข้าใจร่วมกันว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับความต้องการของประชาชนทั้งหลายทั้งปวงนั้น เมื่อที่ท่านประธานก็ได้กรุณากราบเรียนไปเกือบหมดทุกประเด็นแล้ว ก็อยากจะกราบเรียนว่าถึงจะอย่างไรภาคใต้ของเรานั้น กระผมต้องกราบขอภัยที่ใช้คำนี้ เราเป็นหนึ่งเดียว เราไม่แบ่งแยก สื่อก็ช่วยประชาชนส่วนใหญ่เขาเข้าใจ แม้จะมีปัญหาอยู่บ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ในปัจจุบันนี้ ก็ไม่ใช่สาระสำคัญที่เราทำงานไม่ได้ กราบเรียนท่านประธานครับเราทำด้วยความจริงใจและตั้งใจ ก็กราบเรียนว่าสำหรับที่บอกว่าชนชั้นระดับล่าง ไม่มีครับ เราให้ความสำคัญทั้งหมดตั้งแต่กรรมกรทุกกลุ่มอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ขอขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ท่านชาลีครับ

นายชาลี กางอิม (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานและสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผมคิดว่าหน้าที่ของเรา สสร. ร้อยคนก็คงจะมีเป้าหมายเดียวกัน คือไปร่วมกันร่างรัฐธรรมนูญเพื่อผลประโยชน์ของแผ่นดินและของประชาชน เพราะฉะนั้นขอให้พวกเราผมพูดเสมอ นะครับว่าที่ใดมีรักที่นั่นมีสันติภาพ เราร้อยคนไม่รักกันแล้วเราจะแก้ปัญหาให้ชาติได้อย่างไร ของผมประเด็นที่สำคัญก็คือผมรับผิดชอบ ๒ จังหวัดคือ จังหวัดตรังของผมมี ๙ อำเภอ ๑ กิ่ง ผมก็ทำไป ๔ อำเภอแล้ว แล้วก็ของพังงาก็ไปครั้งเดียว แต่ก็พยายามทำให้เร็วที่สุด ในวันที่ ๑๐ นั้นจะมีการประชุมใหญ่ แล้วก็โดยเฉพาะที่ ๔ อำเภอของเทศบาลของจังหวัดตรังก็จะเน้นหลาย ๆ เรื่องก็ประธานอุทิศ ได้กล่าวไปแล้วก็บอกว่าร่างรัฐธรรมนูญอย่างไรอย่าให้มีการปฏิวัติอีกครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับสั้น ๆ ดีครับ ท่านเสรีครับ

LIRT

นายเสรี นิมะยุ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายเสรี นิมะยุ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หมายเลข ๐๘๘ ตัวแทนก้านัน แล้วก็ตัวแทนพี่น้องมุสลิม ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผมหนึ่งเดียวที่เป็นมุสลิมอยู่ครับ ที่นี้วาระการพูดในวันนี้ เพราะว่าท่านนายกฯ อุทิศประธานภาคก็ได้พูดไว้แล้วเกี่ยวกับการรายงานความคืบหน้าของการทำงานของภาคใต้ ที่นี้อยากจะสร้างความเข้าใจสักนิดว่า โดยเฉพาะวาระแห่งชาติของพี่น้อง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นถึงแม้จะมีเงื่อนไขเรื่องการทำงาน เรื่องเวลานั้น ก็คงไม่มีปัญหาที่ท่านบอกว่าผู้หลักผู้ใหญ่พอเวลาจะไปจังหวัดนราธิวาสแล้วก็อาจจะหาทางออกลักษณะไหนนั้นคงไม่เป็นดังที่เข้าใจ เพราะว่าผู้หลักผู้ใหญ่ได้ประสานกับผมตลอดเวลาว่า ถ้าจะไปทำประชาพิจารณ์ในจังหวัดนราธิวาส ผมในฐานะประธานกรรมาธิการวิสามัญประจำจังหวัดนราธิวาสนั้นท่านศิริเว แสงมณี ก็พร้อมที่จะไป ท่านจะให้กำลังใจ ท่านผู้ใหญ่หลายท่านกำลังมองปัญหาว่าที่นั่นเขาต้องการความอบอุ่น เขาต้องการความเข้าใจ เขาต้องการความลึกซึ้ง คงไม่มีปัญหาในส่วนนี้ อยากจะพูดสักนิด เมื่อสักครู่ที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้พูดขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านก้านันวิทยา ผมในฐานะ สสร. มุสลิมคนหนึ่ง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ท่านบอกว่าควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขใน มาตรา ๓๖ ปี ๒๕๕๐ เกี่ยวกับบุคคล ๒ สัญชาติ มันเป็นเรื่องละเอียดในเรื่องนี้ ท่านได้พูดเมื่อสักครู่เป็นส่วนใหญ่ของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฟังดูแล้วมันไม่น่าจะเป็นดังที่ก้านันวิทยาได้พูดไว้ ถ้าท่านพูดว่าส่วนน้อยนั้นพอที่จะเชื่อได้ สิ่งนี้เมื่อสักครู่ผมก็ได้รับการโทรศัพท์จากพรรคพวกที่ภาคใต้ ต้องมีการพูดคุยซักซ้อม ต้องมีการแสดงความชัดเจนในจุดนี้ ขอยืนยันว่าเป็นส่วนน้อยที่ทำบัตร ๒ สัญชาติครับ -----

ท่านประธานที่เคารพ เรื่องนั้นเป็นเรื่องรายละเอียดที่เกิดขึ้นในวาระแห่งชาติในขณะนี้ครับ ส่วนที่จะมีการแก้ไขในมาตราและประการใดนั้นแล้วแต่กรรมวิธีการยกร่างรัฐธรรมนูญ จะพิจารณาในวาระนี้

ในส่วนประเด็นต่อไปที่ให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเราออกเวทีใน ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะเวทีของนราธิวาส เมื่อวันที่ผ่านมา วันที่ ๔ ครับ พี่น้องมุสลิม ทางนั้นให้ความสนใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพมากกว่าในเรื่องลำดับอื่น ดังนั้นเขาบอกว่า สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการยอมรับความหลากหลายของ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความหลากหลายความเป็นอยู่ ความหลากหลายในแนวทาง ปฏิบัติของพี่น้องมุสลิม ดังนั้นก็อยากจะเสนอให้ท่านประธานผ่านไปยังกรรมวิธีการว่า การร่างรัฐธรรมนูญนั้นควรจะคำนึงถึงในจุดนี้ด้วย

ประการที่ ๒ จากการที่เราได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการทำประชาพิจารณ์ ในวันนั้น เกี่ยวกับการใช้คำในแง่กฎหมาย พี่น้องของเราได้นำเสนอท่านนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้เป็นประธานว่าคำที่จะให้น่ากฎหมายหรือว่าคำหนังสือที่เขียนในกฎหมายนั้น ควรจะ เขียนกฎหมายลักษณะง่าย ๆ ไม่ต้องเชิงวิชาการ ในเชิงกฎหมายมาก ถ้าเปิดก็คือเปิด ถ้าไต่ก็คือไต่ นี่คือสะท้อนของพี่น้องประชาชนที่เป็นอนุกรรมการเพราะว่าถ้าเกิดว่าการ เขียนกฎหมายในเชิงลึก ในเชิงวิชาการมากเกินไปนั้น เป็นห่วงว่านักกฎหมายจะนำไปใช้ ก็อาศัยช่องว่างในการปฏิบัติในทางกฎหมาย ดังนั้นดังที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้กำหนด ไว้แล้วในอดีตนั้น กฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นได้เขียนไว้ดีแล้ว แต่ในทางปฏิบัติผู้ที่ ใช้กฎหมายนั้นจะใช้ช่องว่างกฎหมายในการกระทำ ก็สามารถที่จะใช้ช่องในจุดนี้เพื่อนำไปสู่ ในจุดที่ไม่เป็นธรรมในสังคมได้ครับ

ทีนี้ในจุดหนึ่งที่เขาให้การอภิปรายเช่นกันก็คือว่าในเรื่องเกี่ยวกับการที่จะมี การเมืองที่ระดับ สส. ลงเขตเรียงเบอร์ ในจุดนี้เขาให้ความสนใจเป็นอย่างสูง ดังนั้น ฝากให้กรรมการได้ไปพิจารณาด้วยเพื่อความชัดเจนในจุดนี้ ส่วนในลำดับอื่น ๆ นั้น ผมเองก็คงจะไม่เน้นไฮไลต์ (Highlight) จริง ๆ ก็ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ท่านสุนทร สมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญ ในทางปฏิบัตินั้นผมยอมรับความจริงครับ ในระบบการสั่งการ ที่ท่านสุนทรพูดเป็นข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติครับ ในเมื่อเวลาเราจะไปออกพื้นที่หน่วยงาน

ราชการนั้นควรจะให้ความสนใจในจุดนี้สักนิด เพราะว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศที่จะคลอเคลายเป็นกฎหมายลูกต่อไป ถ้าเกิดว่าหน่วยงานราชการไม่ให้ความสนใจ เป็นพิธีการมากเกินไปในบางครั้ง ผู้ปฏิบัติในระดับจังหวัดนั้นจะเจอปัญหาและอุปสรรคในเชิงการทำงาน ท่านสังเกตง่าย ๆ ระบบราชการนั้น ผมเองเป็นกำนันมาหลายปีคงจะรู้ ท่านก็เป็นข้าราชการมา ตามระบบอทธริตี (Authority) ตามระบบที่สั่งการด้วยลายลักษณ์อักษร ในบางครั้งเราขอความช่วยเหลือโดยที่ไม่สามารถจะทำระบบลายลักษณ์อักษรนั้น การตอบรับจากหัวหน้าส่วนราชการก็ดี หัวหน้าการทำงานก็ดีไม่ค่อยจะตอบรับ ขอให้ท่านกรรมาธิการ ท่านประธานได้หารือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในจุดนี้ในวาระที่ว่ามีความเร่งด่วนในการทำงาน กรอบที่เขาให้มา ๑๘๐ วันนั้น ประธานกรรมาธิการวิสามัญระดับจังหวัดเวลาที่จะกระทำการใด ๆ นั้น ย่อมมีเวลาที่จำกัด บางครั้งต้องเปิดโอกาสขอให้ทำแบบระบบพิธีการมากเกินไป การที่จะประสานไปยังหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจะให้มันเกิดประโยชน์สูงสุดกับการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอขอบคุณครับ กรรมาธิการก็ครบ ๓ ท่านแล้วนะครับ ท่านมนตรีก็ยกมือ ท่านนิมิตรอีก
 อย่าเพิ่งครับ ขออนุญาต ข้างล่างท่านวิทยาก็ยกอีก ผมว่าไม่จบนะครับ ผมว่าท่านยัง
 สามารถอภิปราย แล้วก็พูดรายงานได้อีกหลายครั้งนะครับ คือเมื่อีกกับอีก ๓ ท่าน
 เพราะเห็นใจว่าท่านไม่ค่อยได้อภิปราย ผมก็เห็นใจท่านมนตรี แล้วก็นาน ๆ ก็จะไม่อภิปราย
 ครั้งหนึ่ง ทีนี้พอท่านขออีก ท่านนิมิตรอีก ท่านวิทยาก็ยก ผมว่าเดี๋ยววาระเรื่องพิจารณา
 หลักเกณฑ์นี้จะมีปัญหา ขอความร่วมมือแล้วกันนะครับ และเดี๋ยวคราวหน้าผมไม่ตัดท่าน
 เมื่อีกท่านก็ขอคนละ ๒ นาที ขอภัยจริง ๆ ข้างล่างด้วย ท่านวิทยากรวหน้าแล้วกัน
 นะครับ ขอขอบคุณครับ ขอขอบคุณท่านกรรมาธิการฯ ภาคใต้ทุกท่านนะครับ ขอขอบคุณ
 ท่านมนตรี เมื่อีกท่านก็เตรียมจะพูด ท่านนิมิตรด้วยนะครับ ขอขอบคุณมาก ๆ เลยครับ
 ผมว่าเราเข้าวาระที่ ๕ เลยดีกว่านะครับ

ระเบียบวาระที่ ๕ ร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์
 และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ.

ซึ่งคณะกรรมการการยกร่างหลักเกณฑ์วิธีการออกเสียงประชามติ และการออกเสียง
 ประชามติพิจารณาเสร็จแล้ว จึงขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่เลยครับ และท่าน
 กรรมการกรรณการยกร่างหลักเกณฑ์วิธีการออกเสียงประชามติมาด้วยนะครับ หยิบบัตรของท่าน
 มาด้วยนะครับ ในระหว่างที่คณะกรรมการกำลังเข้าประจำที่ ในคราวประชุมสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ -----

- ๒๘/๑

ที่ประชุมได้เห็นชอบให้นำข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ หมวด ๖ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาบังคับใช้โดยอนุโลม และเห็นชอบให้มีการพิจารณาในเรื่องนี้โดยให้กระทำเป็น ๓ วาระตามลำดับ ซึ่งในการประชุมคราวที่แล้วที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน การพิจารณาในวาระที่ ๒ นี้ จะพิจารณาดังแต่ชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับข้อและให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำ หรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือผู้ที่แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมาธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ขอเชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการแถลงครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ ผม นายสวัสดิ์ โชติพานิช ประธานคณะกรรมาธิการยกร่างหลักเกณฑ์ วิธีการออกเสียงประชามติ และการประชามติ ขอกราบเรียนว่าตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีมติรับหลักการร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการยกร่างหลักเกณฑ์ วิธีการออกเสียงประชามติ และการออกเสียงประชามติเป็นผู้พิจารณา และให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแปรญัตติภายใน ๖ วันนั้น ได้มีท่านสมาชิกแปรญัตติจำนวน ๖ ท่าน และท่านสมาชิกเสนอความเห็น ๒ ท่าน กรรมาธิการได้ประชุมคำแปรญัตติและความเห็น รวมทั้งคำอภิปรายของท่านสมาชิกในชั้นรับหลักการในวาระแรกทุกประเด็น เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ทั้งนี้โดยยึดหลักรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๙ และกรอบปฏิบัติหน้าที่ที่สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้กรรมาธิการปฏิบัติเป็นหลักสำคัญในการพิจารณา บัดนี้การพิจารณาคำขอแปรญัตติ

ความเห็นของท่านผู้เสนอได้เสร็จสิ้นแล้ว ผมจึงกราบเรียนมาเพื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาต่อไป ขอขอบคุณครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่นผมขออนุญาตให้รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย กรรมการร่างฯ ได้กล่าวถึงภาพรวมในการพิจารณาร่างหลักการในเรื่องนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

- ๒๙/๑

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ กระผม วุฒิสาร ตันไชย ในฐานะกรรมการยกย่องหลักเกณฑ์ฯ ขออนุญาตกราบเรียนข้อพิจารณาของคณะกรรมการต่อการแปรญัตติของญัตติต่าง ๆ ที่เสนอเข้ามาจากท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติ ด้วยหลักการที่คณะกรรมการมองเห็นว่าบทบาทของ สสร. และบทบาทของการจัดทำประชามติ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทอย่างไร ซึ่งเรื่องราวทั้งหมดเหล่านี้จะเป็นข้อสรุปซึ่งถือเป็นหลักการใหญ่ที่คณะกรรมการเองได้เห็นว่าคำแปรญัตติบางอย่างได้มีการปรับปรุงแก้ไข และ คำแปรญัตติบางอย่างกรรมการก็ขอยื่นในหลักการของคณะกรรมการที่ผ่านร่างหลักการในวาระที่ ๑ ไปแล้ว ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าหลักการใหญ่ที่คณะกรรมการยกย่องฯ เห็นว่าบทบาทของ สสร. หรือสภาร่างรัฐธรรมนูญเองที่พึงจะดำเนินการที่เกี่ยวข้องนั้นคงมี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ก็คือการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ และรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ ซึ่งปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖ จากนั้นแล้วบทบาทของ สสร. เองจะต้องทำหน้าที่หลักในการที่จะเผยแพร่ให้ความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ดังกล่าวนี้มีสาระสำคัญ ความแตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับเดิมอย่างไร ซึ่งปรากฏเป็นข้อเงื่อนไขอยู่ในรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) ปี ๒๕๕๙ และในขณะเดียวกันสภาร่างรัฐธรรมนูญเองก็ยังมีหน้าที่ต้องจัดทำตามมาตรา ๒๙ ก็คือการดำเนินการให้มีการจัดทำประชามติ ด้วยเหตุนี้ละครับที่คณะกรรมการมองเห็นว่าบทบาท ๒ ส่วน ระหว่างการเผยแพร่ การรณรงค์ให้พี่น้องประชาชนเข้าใจต่อร่างฯ เพื่อให้พี่น้องประชาชนมองเห็นถึงข้อดี ข้อเสียของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้พี่น้องประชาชนได้ตัดสินใจในกระบวนการประชามติว่าจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นหน้าที่โดยตรงของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้นสภาร่างรัฐธรรมนูญเองซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมฯ จนถึงกรรมการวิสามัญประจำจังหวัด จึงมีบทบาทที่สำคัญในการที่จะไปเผยแพร่และรณรงค์ให้กับพี่น้องประชาชนเข้าใจและรับทราบสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านสภาร่างรัฐธรรมนูญไปแล้ว ดังนั้นในบทบาทของการทำประชามติ ในวิธีการ

จัดทำนั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรใช้องค์กรที่มีฐานะเป็นกลาง มีสถานะและมีความพร้อม รวมทั้งมีข้อกฎหมายในการที่จะให้ดำเนินการในการทำประชามติได้ ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นองค์กรที่น่าจะมีความเหมาะสมที่สุด ในการกระทำ ดังนั้นความคาบเกี่ยวหรือเส้นแบ่งระหว่างบทบาทของสภาร่างรัฐธรรมนูญกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้ได้รับมอบหมายจากสภาร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นผู้ดำเนินการจัดทำประชามติจึงต้องมีความชัดเจน คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่าบทบาทส่วนใหญ่ในการดำเนินการทางธุรการและวิธีการในการจัดทำประชามตินั้นควรเป็นเรื่องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีฐานะทางกฎหมาย และมีสถานภาพ และมีความชำนาญ ในส่วนที่บทบาทของ สสร. เอง ตามมาตรา ๒๙ ซึ่งบังคับให้สภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ดำเนินการจัดทำประชามตินั้นจึงเป็นอยู่ในฐานะของการกำกับดูแลเพื่อไม่ให้เกิดความทับซ้อน หรือการได้เปรียบระหว่าง สสร. ซึ่งเป็นคนอนุมัติร่างรัฐธรรมนูญไปแล้ว แล้วก็จะไปทำหน้าที่ควบคุมให้เกิดการประชามติ หรือกำกับ หรือดำเนินการเอง ให้การจัดทำประชามตินั้นเป็นไปอย่างไร อันนี้คณะกรรมาธิการเห็นว่าเพื่อความเหมาะสม แล้วก็เพื่อความสง่างามของรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะผลประชามติจะเป็นอย่างไร จึงควรแยกบทบาทที่ชัดเจน ระหว่าง สสร. กับคณะกรรมการการเลือกตั้งในขั้นตอนของการจัดทำประชามติ ด้วยเหตุผลนี้ละครับที่จะทำให้เห็นว่าคำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านกรรมาธิการเห็นว่าจะไม่ขอเปลี่ยนแปลงและขอยืน ส่วนคำแปรญัตติของคณะกรรมาธิการบางท่านที่เป็นข้อท้วงติงในเชิงข้อกฎหมายหรือประเด็นเพิ่มเติมนี้ ทางกรรมาธิการก็ได้มีการปรับแก้ในหลายข้อ หลายประการ ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสาร อันนี้คือหลักการทั่วไปที่คณะกรรมาธิการยกกว้างๆ ซึ่งท่านสวัสดิ์เป็นประธานนั้นได้วางหลักและแนวจุดยืนของการพิจารณาร่างหลักเกณฑ์อันนี้เป็นพื้นฐานของบทบาทที่ชัดเจนระหว่างสภาร่างรัฐธรรมนูญกับผู้ดำเนินการในการจัดทำประชามติครับ -----

ก็ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานสภา ผ่านไปยังท่านสมาชิก เพื่อได้กรุณารับทราบถึงแนวทางหรือหลักการหลัก หรือเจตนารมณ์หลักของคณะกรรมการการก่อนที่จะมีการพิจารณาในเรื่องของการแปรญัตติเป็นรายข้อครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเลขาฯ ครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ชื่อร่าง ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านที่สงวนไว้ครับ อาจารย์คมสัน โพธิ์คง ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ผมได้ขอแปรญัตติโดยขอให้แก้ไขชื่อของประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็น ร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ด้วยเหตุผลอย่างนี้ครับ เนื่องจากในบทบัญญัติ มาตรา ๒๙ วรรคสองนี้ได้บัญญัติของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) ปี ๒๕๕๙ เมื่อมีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่า จะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งต้องจัดทำไม่เร็วกว่า ๑๕ วัน และไม่ช้ากว่า ๓๐ วันนับแต่วันที่เผยแพร่รัฐธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับ ผมเห็นว่าในเนื้อหาของมาตรา ๒๙ วรรคสอง แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ก็คือ เรื่องของการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๒ ก็คือเรื่องของการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ผมเห็นว่าในเรื่องของการจัดให้มีการออกเสียงประชามติเป็นเรื่องที่อาจจะออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ได้ตามกรณีของมาตรา ๒๙ วรรคสอง เนื่องจากว่ากระบวนการในการจัดให้มีในที่นี้ โดยหลักการแล้วสภาฯ ควรจะเป็นผู้จัดเองในแง่ของบทบัญญัติ มาตรา ๒๙ วรรคสอง แต่เนื่องจากในแง่ของการดำเนินการแล้ว คณะกรรมการ

การเลือกตั้งอาจจะมีกำลังบุคลากรที่ทำหน้าที่อย่างนี้ได้ดีกว่า เพราะฉะนั้นในแง่ของการจัดให้มีจึงอาจจะมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดก็ได้นะครับ แต่ในส่วนของการเผยแพร่แล้ว ถ้าสังเกตดูว่าในรัฐธรรมนูญมาตราอื่น ๆ เช่น มาตรา ๒๖ วรรคสองก็พูดถึงการเผยแพร่เช่นเดียวกันในแง่ของร่างรัฐธรรมนูญ แต่ก็ไม่ได้บอกว่าต้องมีการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการ อันนี้ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการดำเนินการของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่จะไปดำเนินการเอง ผมเห็นว่าการเผยแพร่ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง กับการเผยแพร่ตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง ไม่มีความต่างกัน ดังนั้นผมจึงเห็นว่าหน้าที่นี้โดยหลักการแล้วสภาร่างรัฐธรรมนูญควรจะเป็นผู้ที่ดำเนินการในเรื่องนี้เอง และก็ไม่ต้องอยู่ในเงื่อนไขของคำว่า หลักเกณฑ์และวิธีการ ตามที่สภาร่างฯ กำหนดในมาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องของการจัดให้มีการออกเสียงประชามติเท่านั้น ดังนั้นจึงเสนอให้มีการตัดในเรื่องของการเผยแพร่ทั้งหมดออกทั้งหมด จึงต้องมีการขอแก้ไขข้อร่างประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร กรรมาธิการ ท่านประธานนิตเดียวครับ คือกระผมจะขออนุญาตที่ประชุมเพื่อจ่ายเอกสารประกอบการพิจารณา สำหรับวาระนี้ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามตินะครับ และก็มีรายละเอียดเอกสารนะครับ ขออนุญาตท่านประธานสภาเพื่อจะแจกเอกสารที่ประชุมด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านขออะไรนะครับ โทษที พูดอีกทีครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ คือผมจะขออนุญาตที่ประชุมเพื่อแจกเอกสารประกอบการพิจารณานะครับ ซึ่งจะประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

แล้วก็รายละเอียดเอกสารเรื่องการลงคะแนนนะครับ ประกาศ คปค. ฉบับที่ ๑๓ ประกาศ คปค. ฉบับที่ ๒๖ และที่ กกต. พ.ศ. ๒๕๔๑ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านเตรียมมาแล้วใช่ไหมครับ

นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร (กรรมาธิการ) : เรียบร้อยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อนุมัติครับ ที่นี้ของท่านอาจารย์คมสัน นอกจากจะแปรญัตตินี้ ยังมีส่วนคำปรารภ มีส่วน
อื่น ๆ ด้วย อันนี้ก็จะพิจารณาไปในคราวเดียวกันเลยดีไหมครับ ท่านมีอะไรจะชี้แจง
เพิ่มเติมไหมครับ ท่านยังยืนในร่างของกรรมาธิการใช่ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาต
ถามมติที่ประชุมนะครับ

- ๓๑/๑

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ในส่วนที่กรรมาธิการเสนอร่างไว้มีท่านอาจารย์คมสัน โพธิ์คง ขอสงวนคำแปรญัตติ
ไว้ นะครับ ผมจะถาม เพื่อให้ง่ายแก่การลงคะแนนนะครับ ผมจะเอากรรมาธิการเป็นหลัก
ก็แล้วกันนะครับ ถ้าหากว่าท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการให้กด เห็นด้วย ถ้าหาก
ท่านสมาชิกเห็นด้วยกับผู้สงวนคำแปรญัตติให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์คมสันว่าอย่างไรนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ขอให้ท่านประธาน
ทวนคำถามอีกครั้งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์คมสันสงวนคำแปรญัตติ ให้ตัดถ้อยคำที่ว่า ว่าด้วยการเผยแพร่
ร่างรัฐธรรมนูญและการ ออกนะครับ กรรมาธิการยังคงยื่นร่างของกรรมาธิการเดิม
นะครับ ถ้าท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับท่านอาจารย์
คมสันให้กด ไม่เห็นด้วย นะครับ มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนมีไหมครับ ลงครบถ้วนนะครับ
ปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : ของผมเครื่องไม่ทำงานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เครื่องไม่ทำงาน อย่างนั้นเดี๋ยวยรอสักครู่ นะครับ อันนี้ปิดการลงคะแนนแล้วนะครับ
ของท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยครับ ท่านขานคะแนนเลยครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : ไม่เห็นด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านไม่เห็นด้วยนะครับ ไม่เห็นด้วยก็เพิ่มอีก ๑ คะแนนนะครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พานิช : ไม่เห็นด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์เกียรติชัยไม่เห็นด้วยเหมือนกันนะครับ เพิ่มอีก ๑ คะแนนครับ เรียบร้อย
เลยครับ ท่านชานคะแนนเลยครับ เชิญครับ ยังไม่ได้ประกาศผลครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์ดวงสุตา เตโชติรส (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานนะคะ ดิฉัน ดวงสุตา สสร. นะคะ เห็นด้วยค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายชินนทร์ บัวประเสริฐ (กรรมาธิการ) : ผม ชินนทร์ บัวประเสริฐ สสร.
เห็นด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมนะครับ ๔๔ ท่านหรือครับ ผมว่าเครื่องอาจจะขัดข้องนะครับ
เดี่ยวเจ้าหน้าที่ดูอีกทีดีไหมครับ รู้สึกรู้ว่าเราก็อายุกันเต็มนะครับ แต่ทำไมคะแนนขึ้นเท่านี้

นายวิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ : ท่านประธานครับ อีกสักรอบหนึ่งได้ไหมครับ
เพราะว่าอาจจะมีปัญหาเรื่องเครื่อง บางท่านเพิ่งมาถึงก็มีนะครับ เพิ่งเข้ามาลงคะแนน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คืออย่างนี้ เดี่ยวทำความเข้าใจท่านก่อนนะครับ เจ้าหน้าที่ลบออกหมดเลยนะครับ
อย่างว่าละครับ ผมเข้าใจนะครับ ทุกท่านก็ไม่ใช่นักการเมืองอาชีพนะครับ วิธีใช้บัตรนี้
ท่านต้องกดแสดงตนก่อนนะครับ ท่านกดแสดงตนก่อน แล้วถึงจะกด เห็นด้วย กับ
ไม่เห็นด้วย พอไฟกระพริบนี้ท่านกดแสดงตนก่อนนะครับ นี่ถือว่าขออนุญาตที่ประชุม
นะครับ น่าจะเห็นตรงกันนะครับ ว่าคะแนนนี้เครื่องอาจจะมีปัญหานะครับ เห็นตรงกัน
นะครับ ไม่ได้เปลี่ยนมตินะครับ ผมจะขอมติใหม่นะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านเลียบบัตรแสดงตนก่อนนะครับ ผมจะถามท่านนะครับ ท่านใดไม่พร้อมมีไหมครับ
ยังไม่พร้อมนะครับ ท่านพิสิฐเรียบร้อยนะครับ ท่านอาจารย์ธรรมนิตย์ ท่านชนินทร์ครับ

นายชนินทร์ บัวประเสริฐ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
เนื่องจากว่าผมดูแล้วประมาณว่าคนเข้ามาน่าจะสัก ๗๐ คนอย่างน้อย แต่ว่าเครื่องได้แค่
สี่ห้าสิบคนเอง เพื่อเป็นการตัดปัญหาใช้ยกมือเลยแล้วนับเอา ขอประทานเสนอครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นไรหรอกท่านครับ เพราะว่าถ้ายกมือแล้วนับนี้กว่าจะผ่านทีละมาตราจะใช้เวลานาน
มากนะครับ เดี่ยวลองดูเครื่องก่อนแล้วนะครับ มีท่านใดไม่พร้อมมีไหมครับ ท่านชนินทร์
ครับ เรียบร้อยนะครับ ท่านใดที่เห็นด้วยกับกรรมาธิการตามร่างเดิมของกรรมาธิการให้กด
เห็นด้วย ท่านสมาชิกท่านใดที่เห็นด้วยกับท่านอาจารย์คมสันให้ตัดถ้อยคำออกให้กด
ไม่เห็นด้วย เคารพลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านชาติ เจ้าหน้าที่ช่วยดูหน่อยครับ อาจจะขลุ่ยขลุ่ย ท่านชาติชายครับ เดี่ยวมาตรา
แรก ๆ ก็อาจจะผิดหน่อย เดี่ยวตอนหลัง ๆ คงจะสะดวกขึ้นนะครับ เรียบร้อยหรือยังครับ
ท่านชาติชายเรียบร้อยไหมครับ

นายชาติ กางอิ้ม : ขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกดเลยครับ ยังไม่ได้รวมครับ

นายชาติ กางอิ้ม : ยังมีคณะกรรมาธิการค่อย ๆ ทอยมาอีก ๒ – ๓ ท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นอะไร เดี่ยวค่อยให้ท่านเข้ามาอีกทีหนึ่ง

นายชาติ กางอิ้ม : เดี่ยวจะไม่ครบองค์ครับ

LIRT

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครบแน่นอนครับ ขอบพระคุณครับ ท่านกดเรียบร้อยหรือยังครับ เรียบร้อยปิดไมค์
 ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ ปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ มีผู้เข้าร่วม
 ประชุม ๙๘ คน เห็นด้วย ๕๖ ไม่เห็นด้วย ๑๙ งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนน ไม่มีนะครับ
 ถือว่าร่างกรรมาธิการะครับ

ที่นี้ส่วนนี้ที่ท่านอาจารย์คมสันแปรเกี่ยวเนื่องไว้ก็ถือว่าเป็นไปตาม
กรรมวิธีการในส่วนอื่นด้วย ขอขอบคุณครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คำปรารภ มีการแก้ไข ข้อ ๑ ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๒ ไม่มีการแก้ไข
ข้อ ๓ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ ข้อ ๔ มีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือท่านสมาชิกท่านใดที่สงวนคำแปรฯ ไว้ ถ้าท่านจะยังคงตั้งใจ กรุณายกมือขึ้นด้วย
นะครับ ถ้าท่านไม่ยกมือก็จะถือว่าท่านไม่ตั้งใจ ท่านไพโรจน์ท่านพอใจแล้วนะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานที่เคารพ กระผมต้องขออนุญาต
ตรงนี้ ที่พอใจนั้นไม่ได้พอใจนะครับ และก็ไม่ได้ถอนด้วย เพียงแต่ว่าไม่ตั้งใจ แต่ว่าผมจะ
ขอขำนิดเดียว เนื่องจากเรื่องนี้ได้มีการพูดจาพาดพิงมาถึงสภา ถึงกระทรวงมหาดไทย
ถึงตัวผมเองหลายเรื่องหลายอย่าง และกระผมเป็นคนแปรญัตติมากที่สุดในเรื่องทั้งหมดนี้
แต่เมื่อได้ชี้แจงคณะกรรมการแล้วกับออกกรรมการว่าขอความกรุณาได้รับเอาสิ่งที่ผม
ได้นำเสนอนั้นไปพิจารณา เพื่อประกอบการพิจารณาให้การดำเนินการครั้งนี้เป็นไปด้วย
ความเรียบร้อยให้มากที่สุด -----

ส่วนวิธีการนั้นกระผมก็ได้เสนอเพิ่มเติม นอกจากวิธีเปิดเผยแล้วก็เห็นด้วยว่ากับวิธีลับ เพราะฉะนั้นเพื่อความชัดเจนเรื่องนี้ กระผมขออนุญาตเพียงนิดเดียวท่านประธานครับว่า ก็ขอขอบคุณครับ ที่ท่านกรรมาธิการได้เอาบางส่วนไปพิจารณา แต่ว่าหลายส่วนก็ยังติดใจอยู่นะครับ ยังไม่ถึงกับพอใจทั้งหมด เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากจะชี้แจงว่า เหตุที่กระผมขอแปรญัตตินั้นก็เพราะว่าได้มีการอภิปรายและก็ขอให้มีการแปรญัตติภายใน ๗ วัน การแปรญัตติของผมนั้น กระผมตามที่ได้ปฏิญาณเอาไว้แล้วนะครับว่า จะทำหน้าที่ด้วยความสุจริต ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้ใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ แล้วก็ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจครับ สิ่งที่มาตามก็คือว่า ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องนี้อย่างกว้างขวางนะครับ โดยที่กระผมเองนั้นได้ยื่นคำแปรญัตติตั้งแต่วันที่ ๑ หลังจากนั้นก็ได้ไปร่วมประชุมอยู่ที่ชะอำ ระหว่างนั้นก็วิพากษ์กันทั้งสื่อวิทยุ ทีวี หนังสือพิมพ์ เป็นทำนองว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญร่างรัฐธรรมนูญเอง ชงเอง กินเอง เป็นทำนองว่าจะเอาวิธีการแบบนี้มาใช้ได้อย่างไร เป็นทำนองว่า ทำไมต้องให้กระทรวงมหาดไทยเข้ามา ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผมคิดว่าไม่เป็นธรรมกับตัวผมเอง รวมทั้งผู้ที่ถูกพาดพิงด้วย สภาเองก็เสียหาย เพราะฉะนั้นกระผมถึงอยากจะชี้แจงว่า สิ่งที่ผมเข้าใจโดยสุจริตนั้นก็คือว่า ตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) นั้นให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ครับ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการที่จะออกเสียงประชามตินะครับ ไม่ได้ไปกำหนดว่า ให้กรรมการชุดใดชุดหนึ่งหรือมอบให้กรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเลย เพราะฉะนั้นก็ชอบที่สภาของเราจะได้พิจารณาเรื่องนี้ด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้เกิดผลในทางที่ว่าจะเกิดการออกเสียงประชามตินั้นเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ประหยัดและมีประสิทธิภาพนะครับ ซึ่งกระผมได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการแล้ว ก็อยากจะเรียนว่า สิ่งที่เราเสนอนั้นก็มีความใหญ่อยู่เพียงนิดเดียวว่า เนื่องจากว่า ถ้าหากมอบกรรมการการเลือกตั้ง การดำเนินการนี้จะอยู่เฉพาะตรงนั้น ถ้าหากว่ามีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมา นอกเหนือจากกรรมการการเลือกตั้งแล้วก็จะมีความคล่องตัวจากภายนอกหรือส่วนราชการหน่วยงานอื่นมาร่วมด้วย ส่วนจะให้กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นสำนักงาน

เลขาธิการทำการเรื่องนี้ กระผมก็ไม่ขัดข้อง นั่นเป็นสิ่งที่ เป็นเจตนารมณ์ในเรื่องที่มี การเสนอเรื่องนั้นะครับ วิธีการในการนำเสนอ นั้นก็ชัดเจนว่าได้แก้ไขในหลายเรื่อง หลายอย่างเพื่อให้มันรวดเร็วขึ้น มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญระดับส่วนกลาง มีการ ตั้งกรรมการระดับจังหวัด มีการตั้งกรรมการระดับอำเภอ และทุกชั้นตอนนั้นจะเป็นไป ด้วยความรวดเร็วครับ หน่วยเลือกตั้งนั้นกระผมก็คิดว่า รัฐธรรมนูญเป็นการจัดทำ ประชาตติครั้งแรกนะครับ แล้วก็ประชาชนนั้นยังไม่วู้ ไม่เข้าใจค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้น จะเป็นไปได้ไหมที่เราจะใช้หน่วยเลือกตั้งระดับหมู่บ้านเป็นหน่วยออกเสียง รวมทั้งได้ใช้ ชุมชนในเมืองเป็นหน่วยออกเสียง ซึ่งคิดบวกกลับตัวเลขคุณหารแล้วก็ใกล้เคียงกันครับ ประมาณสักแปดหมื่นหกพันกว่าหมู่บ้าน แล้วก็หน่วยออกเสียงจริง ๆ เมื่อเลือกตั้ง เมื่อปี ๒๕๔๘ ก็แปดหมื่นหกพันกว่าหน่วย ใกล้เคียงกันมากครับ ไม่แตกต่างกันเลย แต่จะ ทำให้การเลือกตั้งนั้นที่ผู้คนได้เข้าใจทั่วถึงและมีคณะเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการระดับ หมู่บ้าน วิธีการออกเสียงนั้นกระผมเสนอตั้ง ๕ วิธีนะครับ มีทั้งได้แปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม มีทั้งวิธีเปิดเผย มีทั้งวิธีว่าให้ยกมือ ด้วยวิธียกมือ ด้วยวิธีแบ่งกลุ่ม ด้วยวิธีว่าเข้าไปขีด ตรงช่องที่ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ด้วยวิธีว่าลับซึ่งเสนอในที่สุดนะครับ อันนั้นก็ เป็นสิ่งหนึ่ง ที่กระผมนำเสนอ รวมทั้งสิ่งที่ติดใจอยู่ก็คือในเรื่องของกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งกระผมได้เรียนแล้วว่า น่าจะต้องใช้เจ้าหน้าที่จากทุกภาคส่วนของรัฐ ระดมทรัพยากร กำลัง เพราะถ้าพึ่งกรรมการการเลือกตั้งเองก็มีกรรมการอยู่จังหวัด อยู่อำเภอไม่กี่คน ในท้ายที่สุดผมทำนายได้เลยนะครับว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องตั้งนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการออกเสียงในระดับอำเภอ อันนี้ขอเรียนไว้ก่อนเลยนะครับว่า อย่างไร ๆ ก็ไม่พ้นนะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายครับ ประเทศเรา กำลังแย่นะครับ จะต้องประหยัดงบประมาณในการดำเนินการ ถ้าจะต้องใช้จ่าย พันสองพันล้านบาท ผมคิดว่ามากเกินไป ผมได้ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคำนวณแล้วนะ ก็จะใช้ ค่าใช้จ่ายประมาณห้าหมื่นล้านบาท ไม่เกินนี้นะครับ อาจจะไม่นวมถึง งบประมาณสัมพันธหรือการเผยแพร่อะไรบางส่วน ซึ่งคงไม่มากนัก เพราะฉะนั้นจุดนี้ ต้องเป็นจุดหนึ่งที่กระผมขอ นำเรียนต่อที่ประชุมเพื่อได้พิจารณาในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ รวมทั้งได้ทราบว่า ได้มีผู้แปรญัตติสี่ห้าท่านด้วยกันที่ไม่ได้ขอถอน ได้ส่งวนเอาไว้

๗๓

สสร ๙/๒๕๕๐

ปทิตตา ๓๓/๓

ทั้งหลายทั้งปวงนั้นเป็นการนำเสนอ เป็นการแปรญัตติเพื่อจะก่อให้เกิดความเรียบร้อย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประหยัดนะครับ ด้วยความเคารพต่อท่านประธานและ คณะกรรมาธิการวางหลักเกณฑ์ฯ นะครับ กระผมไม่ได้ไปท้วงติงอะไร การที่เรียนว่า กระผมไม่ติดใจนั้น หมายความว่า กระผมขอให้ นำสิ่งที่กระผมได้นำเสนอไปประกอบ การพิจารณา และที่ไม่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ก็เพราะเหตุนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

- ๓๔/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ คือจริง ๆ แล้วถ้าท่านไม่ส่งวนการอภิปรายก็จะลำบาก แต่ผมก็เข้าใจ ท่านน่าจะครับว่าท่านก็พยายามจะเสนอแนวคิด ฝากเป็นข้อสังเกตไปก็แล้วกัน ส่วนกรรมวิธีการท่านก็รับไปด้วย เดี่ยวไป ๆ มา ๆ กลายเป็นว่าพอตามกรรมวิธีการแล้ว ต้องไปเสียค่าใช้จ่ายมากมาย ก็คงไม่ใช่หมายความว่าลักษณะนั้น ท่านกรรมวิธีการช่วยรับไปพิจารณาด้วยนะครับ ในข้อ ๓ มีท่านที่ส่งวนคำแปรญัตติไว้ นะครับ ท่านอาจารย์คมสัน ยังมีเรื่องประเด็นไหนครับ เพราะว่าท่านแปรฯ ตั้งหลายอย่าง ในคำนิยามนี้นะครับ เชิญอาจารย์ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผมแปรคำนิยามด้วยเหตุผล ๒ ประการครับ ประการหนึ่งก็คือเรื่องในเนื้อหาที่ได้ขอแปรญัตติไว้ คือเรื่องตัดเรื่องการเผยแพร่ กับอีกเรื่องหนึ่งก็คือแปรเรื่องของความเหมาะสมของการใช้นิยาม ส่วนในเรื่องของการที่ได้ยื่นตามความเห็นของกรรมธิการไปแล้ว อันนั้นผมไม่ติดใจ แต่ยังมีประเด็นในเรื่องของความเหมาะสม ที่จะกราบเรียนนำเสนอในแง่ของกระบวนการและเทคนิคของการร่างกฎหมาย คือปกติแล้วในเรื่องของการร่างนิยามมันก็มีการกำหนดด้วยเหตุผลสองสามประการ

ประการที่ ๑ ก็คือว่าคำ ๆ นั้นมีหลายความหมายก็เลยต้องมีการกำหนดคำนิยามให้มันมีความชัดเจนขึ้น เพราะไม่เช่นนั้นแล้วจะตีความออกไปไกลเกินกว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ประการที่ ๒ ก็คือในเรื่องนั้นมีชื่อและมีความยาว หรือเรื่องนั้นมีความยาวมาก จึงต้องกำหนดคำนิยามเพื่อให้คำนั้นมันสั้น เนื่องจากใช้ในทุกที่ ถ้าใส่คำยาว ๆ แล้วจะเป็นปัญหาในกระบวนการร่าง ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาในทางเทคนิคเยอะ และต่อมาก็คือมีความประสงค์จะให้ชื่อนั้นหรือนิยามนั้นมีความหมายอย่างอื่นเพิ่มขึ้น ผมยกตัวอย่างในแง่ของกฎหมาย เช่น กฎหมายโรคระบาดสัตว์ เขียนคำว่า สัตว์ ไปรวมถึงตัวอ่อนแล้วก็ใช่ด้วย คือจะให้ความหมายของการควบคุมไปถึงสิ่งเหล่านั้น แต่ที่นี้ในส่วนของนิยามหลาย ๆ ตัวที่เขียนอยู่ในประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

เช่น คำว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมมีความเห็นว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญมีสภาเดียว ไม่จำเป็นต้องเขียน เพราะชื่อหัวประกาศก็คือ ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว เอาความหมาย สภาร่างรัฐธรรมนูญมากำหนดนิยามตัวสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งที่ตัวเรื่อง ก็เป็นสภาร่างรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ผมคิดว่าตรงนี้ไม่เหมาะสมเท่าไรในแง่ของการกำหนด คำนิยาม เพราะฉะนั้นเดี๋ยวจะตีความว่าเป็นสภาร่างอย่างอื่น เพราะฉะนั้นในแง่ของ ความหมาย ความเข้าใจ คำว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญ นั้นเข้าใจอยู่แล้ว จึงเสนอตัดออก เพราะว่าถ้าเป็นไปตามที่บัญญัติอยู่ในข้อ ๓ เขียนอยู่ในข้อ ๓ หลายอันก็ไม่ได้เขียนครบ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่ได้เขียนไว้ในนี้ว่าคือคณะกรรมการการเลือกตั้งอะไร หรือกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดก็ไม่ได้เขียนว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดอะไร เพราะฉะนั้นผมใคร่ขอเสนอให้พิจารณาในประเด็นเรื่องการเผยแพร่และ วันเผยแพร่อันนั้นเป็นไปตามที่เสนอเรื่องชื่อไปแล้ว เข้าใจว่ามีมติไปแล้ว แต่ในประเด็น เรื่องนิยามและความเหมาะสม ผมใคร่ขอเสนอและยังคงสงวนในเรื่องของคำที่ขอตัด คำว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญ ออก ส่วนความหมายอย่างอื่นนั้นมีความจำเป็นที่จะต้อง กำหนดไว้โดยเฉพาะ อย่างเช่น คำว่า อำเภอ และให้หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอและเขต ด้วย ผมคิดว่าอันนั้นก็เป็คำที่เหมาะสม หรือ เทศบาล หมายถึง เมืองพัทยาด้วย แล้วก็ จังหวัด หมายถึง กรุงเทพมหานครด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ได้อยู่ในความหมายของคำว่า จังหวัด อำเภอ แล้วก็เทศบาล ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมาธิการมีอะไรชี้แจงไหมครับ ท่านอาจารย์คมสันขอตัด คือวรรคสอง วรรคสาม อาจารย์คมสันไม่ติดใจแล้ว คำว่า การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็วันเผยแพร่ ไม่ติดใจ แล้วนะครับ คงติดใจในวรรคแรกที่มีคำนิยามว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญหมายความว่าอะไร ท่านอาจารย์คมสันขอตัดออก กรรมาธิการเห็นด้วยไหมครับ เชิญครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงก็เพื่อความชัดเจนและเพื่อเน้นให้ทราบว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ คือร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เจตนาก็เป็นดังนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ กรรมการยังคงยืนยันร่างของกรรมการเดิมนะครับ ผมขอถามท่านสมาชิกนะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมการ ในข้อความคำนิยาม คำว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญ หมายความว่า และมีรายละเอียดนะครับ ถ้าเห็นด้วยกับกรรมการให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้สงวนคำแปรญัตติที่อาจารย์คมสันขอตัดออกนะครับให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนมีไหมครับ ท่านมนตรี เรียบร้อยนะครับ ปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ ผลการลงคะแนนนะครับ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๗๒ ท่านนะครับ เห็นด้วยกับกรรมการ ๕๕ ไม่เห็นด้วย ๑๖งดออกเสียง ๑ ไม่ลงคะแนน ๐ นะครับ เพราะฉะนั้นเป็นไปตามร่างกรรมการนะครับ

เชิญท่านเลขาฯ ครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้อ ๔ มีการแก้ไข หมวด ๑ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและกระบวนการขั้นตอนการออกเสียง ไม่มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ ข้อ ๕ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติ และขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวัชรฯ ครับ

นายวัชรฯ หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม นายวัชรฯ หงส์ประภัศร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผมเห็นว่าเรื่องใหญ่ ๆ ที่จะต้องพูดกันในการแปรญัตติของกระผมนั้นมีอยู่ ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือส่วนที่ว่าด้วยการเผยแพร่และอีกส่วนหนึ่งว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการในการทำประชามติ สำหรับในข้อ ๕ นั้น เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ กระผมขออภิปรายสั้น ๆ เพียงแค่นี้ครับว่าที่กระผมขอแปรญัตติในข้อ ๕ นั้น คือเพิ่มข้อความว่า โดยคณะกรรมการการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องไม่ใช่วิธีพิมพ์เอกสารรัฐธรรมนูญฉบับใหม่แจกจ่ายแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นรายบุคคลหรือรายครัวเรือน แต่ทั้งนี้มิได้ห้ามที่จะพิมพ์เอกสารรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไปปิดประกาศเพื่อให้ประชาชนตรวจดู เหตุผลที่กระผมได้เสนอขอแปรญัตติเช่นนี้เนื่องจากว่ากระผมพิจารณาเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับนั้นน้อยคนที่จะอ่าน แม้กระทั่งนักกฎหมายเองก็น้อยคนที่จะได้อ่านโดยครบถ้วน แต่จะอ่านเฉพาะส่วนที่ตนสนใจเท่านั้นเอง โดยเฉพาะชาวบ้านแล้วที่เป็นประชาชนทางชนบทที่ดี ที่ไม่ใช่ชนบทที่ดี แต่เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ยิ่งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอ่านโดยละเอียดโดยทั่วไป และทางกรรมการยกร่างฯ ก็จะได้ทำเอกสารเผยแพร่ในส่วนที่มีข้อแตกต่างจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ อยู่แล้ว ซึ่งอันนั้นจะเป็นข้อที่น่าสนใจและก็ต้องมีการเผยแพร่โดยคณะกรรมการยกร่างฯ อยู่แล้วครับ กระผมเห็นว่าเมื่อคำนึงถึงจำนวนของรายครัวเรือนก็ปรากฏว่ามี ๑๙ ครัวเรือน เมื่อคำนึงถึงรายบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงประชามติก็มีจำนวน ๔๖ ล้านคน เอาจำนวน ๒๐ บาทต่อ ๑ เล่ม ก็จะเป็นอันว่าถ้าแจก

เป็นรายครัวเรือนจะเป็นเงินประมาณสี่ร้อยล้านบาท และถ้าแจกเป็นรายบุคคลก็จะเป็นเงินประมาณเกือบพันล้านบาท ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงมาก และเป็นการสูญเปล่า -----

- ๓๖/๑

ทางที่เหมาะสมที่ควรนั้นควรจะเป็นเพียงแต่ว่าพิมพ์เพียงจำนวนหนึ่งและพิมพ์เล่มใหญ่ ๆ ไปปิดประกาศไว้ที่หน่วยเลือกตั้ง ไปปิดประกาศไว้ที่สาธารณะ ที่ทำงานราชการต่าง ๆ ซึ่งก็ใช้จำนวนไม่มากนัก และก็ใช้วิธีประชาสัมพันธ์โดยทางหนังสือพิมพ์ โดยทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งอินเทอร์เน็ต (Internet) นะครับ ใครที่ต้องการที่จะมีไว้หรือต้องการที่จะดูรายละเอียดทั้งหมดก็จะได้ไปเปิดดูจากที่ปิดประกาศไว้ จะได้ไปเปิดดูจากอินเทอร์เน็ต จะได้ไปตามหนังสือพิมพ์ครับ กระผมจึงเสนอเป็นเรื่องลักษณะห้ามเอาไว้ในกฎหมายนี้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อเตือนสติสำหรับผู้ปฏิบัติว่าสมควรที่จะปฏิบัติอย่างไร เมื่อคณะกรรมการไม่เห็นด้วย สำหรับเรื่องนี้กระผมก็จึงขอกราบเรียนว่ากระผมไม่ติดใจ แต่ขอได้นำความที่กระผมได้กราบเรียนนี้เป็นข้อคำนึงถึงในการปฏิบัติด้วย เห็นแก่ประเทศชาติ เห็นแก่ความเดือดร้อนของคนที่เขายากไร้และต้องการเงินที่จะไปบรรเทาความเดือดร้อนของเขาอยู่จากงบประมาณแผ่นดินครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวัชรวิทย์ไม่ติดใจแล้วนะครับ ท่านสุรชัยสงวนไว้ครับ เชิญครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หมายเลข ๐๘๕ ครับ กระผมกราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้นะครับว่าในเรื่องของร่างบทบัญญัติในข้อ ๕ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญนั้น ที่มาจากรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) ปี ๒๕๕๙ ในมาตรา ๒๙ วรรคสองนะครับ ที่บัญญัติไว้ว่า เมื่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งต้องจัดทำให้เร็วกว่า ๑๕ วัน และไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด กราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับว่า จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสองนี้ เราจะเห็นได้ชัดเจนว่าบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ ๒ ประการ

ประการแรกก็คือการเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว

ประการที่ ๒ คือให้สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำประชามติ ทั้งนี้ในร่างที่ทางกรรมาธิการยกร่างหลักเกณฑ์ฯ ได้นำเสนอต่อสภา
ร่างรัฐธรรมนูญนั้น ในหมวดที่ ๑ ได้แบ่งเรื่องดังกล่าวออกมาเป็น ๒ ข้อคือ ข้อ ๕ ก็คือ
ข้อที่ว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ข้อ ๖ คือข้อที่ว่าด้วยการเผยแพร่ขั้นตอน
และกระบวนการในการออกเสียงประชามติ ผมกราบเรียนที่ประชุมครับว่าการแบ่ง
หลักเกณฑ์ดังกล่าวออกจากกันเป็น ๒ ข้อนั้นเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้ว เนื่องจากในขั้นตอน
ของการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นขั้นตอนที่สภาร่างรัฐธรรมนูญจะโดยใครก็แล้วแต่
ซึ่งเดี๋ยวผมจะกราบเรียนต่อไป จะต้องทำหน้าที่เผยแพร่ นอกจากการเผยแพร่แล้วจะต้อง
ชี้แจงให้ประชาชนได้มีความเข้าใจด้วยครับว่าร่างรัฐธรรมนูญที่นำเอามาเสนอนั้นมีความ
แตกต่างกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ อย่างไรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)
ปี ๒๕๕๙ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วบุคคลหรือคณะกรรมการหรือคณะทำงานก็สุดแล้วแต่ที่จะ
ไปทำหน้าที่ตรงนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาที่ไปของร่าง
รัฐธรรมนูญแล้ว ยังจะต้องสามารถทำความเข้าใจให้ประชาชนได้มีความเข้าใจว่า
ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้วนั้นเป็นร่างรัฐธรรมนูญที่
สมควรใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการนำพาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปได้อย่างไร ดีกว่า
รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ อย่างไร จึงเป็นที่มาที่สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้เห็นชอบ
รับร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ -----

เมื่อเป็นเช่นนี้ประกอบกับภารกิจในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตั้งแต่ขณะนี้ ก็คือขณะที่ยังอยู่ระหว่างการยกร่าง เรามีกรรมการอยู่แล้วครบท่านประธาน เรามี กรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำภาคต่าง ๆ ทั้ง ๔ ภาค เรามีกรรมการวิสามัญในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจังหวัด ต่าง ๆ ๗๖ จังหวัด ทั่วประเทศ กรรมการต่าง ๆ เหล่านี้คือบุคลากรที่ทำหน้าที่ลงไป รับฟังความคิดเห็นของประชาชน แล้วเอาความคิดเห็นนั้นมานำเสนอต่อกรรมการ ยกร่างฯ มารายงานต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อรัฐธรรมนูญได้ร่างเสร็จเรียบร้อย ผ่านความเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ทำไมเราไม่ให้กรรมการประจำภาค กรรมการจังหวัดต่าง ๆ เขากลับไปชี้แจงกับประชาชนล่ะครับ ว่าสิ่งที่เขาได้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนมาโดยตลอด มาโดยลำดับ จนกระทั่งสภาร่างรัฐธรรมนูญเห็นชอบ ร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ทำไมเราไม่ให้กรรมการชุดต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผู้กลับไปชี้แจงกับ พี่น้องประชาชนว่ารัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบของสภาร่างนั้นได้บรรจุความคิดเห็น สิ่งที่เขาได้รับฟัง สิ่งที่เขาได้สะท้อนกลับมานั้นอย่างไร หรือไม่ ถ้าไม่บรรจุให้เขา มีเหตุผลอย่างไรที่ถกเถียงกันในสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการประจำภาคและ กรรมการประจำจังหวัดจะเป็นผู้ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ผมกราบเรียนว่าการทำ ความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบของสภาร่าง รัฐธรรมนูญไปแล้วนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการทำประชามติ เราคงไม่อยากจะให้ รัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบของสภาร่างฯ แล้วไปประสบความล้มเหลวในเรื่องของ การทำประชามติ เพราะฉะนั้นกรรมการที่จะทำหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญกับ กรรมการในชุดที่จะทำหน้าที่ในการเผยแพร่กระบวนการในการทำประชามตินั้น มันต้องเป็นคนละชุดกัน และเป้าหมายในการทำงานก็แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ท่านที่ทำ หน้าที่ในการเผยแพร่เรื่องของกระบวนการทำประชามติที่ดี วิธีการออกเสียงประชามติที่ดี ท่านต้องทำหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง อยู่กับเรื่องของการทำประชามติว่าทำอย่างไร เราจะได้เสียงจากประชาชนในการทำประชามติซึ่งเป็นเสียงที่บริสุทธิ์ ถูกต้อง ยุติธรรม ส่วนการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญนั้นมิใช่การเผยแพร่ด้วยวิธีการแจกจ่าย เอกสาร เอาร่างรัฐธรรมนูญไปให้ประชาชนอ่าน แล้วบอกว่าอีก ๒๙ วันจะมาถามว่าจะรับ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่รับ ไม่ใช่ของง่ายเลยครับที่พี่น้องประชาชนจะเข้าไป
 ทำการศึกษารัฐธรรมนูญซึ่งมีอยู่หลายร้อยมาตรา สิ่งหนึ่งที่ต้องทำความเข้าใจกับการเผยแพร่
 ร่างรัฐธรรมนูญคือการชี้แจงให้พี่น้องประชาชนได้มีความเข้าใจ แล้วถึงวันนั้นคือวันที่เรา
 จะบอกว่าเป็นวันประชามติทั่วกันทั้งประเทศ เขาจะมีความเข้าใจและตัดสินใจได้ง่ายว่า
 เขาจะรับหรือไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับของประเทศ บุคคลที่จะทำหน้าที่ได้ดีที่สุดก็คือคนที่
 อยู่กับประชาชนมาโดยตลอด ซึ่งก็ได้แก่กรรมการภาคและกรรมการจังหวัด
 ซึ่งนอกจากผมจะกราบเรียนว่ากรรมการภาคและกรรมการจังหวัดนั้นเป็นผู้ที่ได้รับ
 ความคิดเห็นของประชาชนมาโดยตลอดแล้ว กรรมการภาคและกรรมการจังหวัด
 ยังเป็นผู้ที่เข้าถึงประชาชน เพราะลงพื้นที่มาโดยตลอดเกือบ ๑๘๐ วัน เพราะฉะนั้นเขาจะ
 ทราบดีว่าพื้นที่ใดบ้าง กลุ่มใดบ้างที่เขาควรจะต้องเข้าไปทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนที่
 อาจจะยังมีข้อขัดข้องสงสัยอยู่ได้มีความเข้าใจในร่างรัฐธรรมนูญที่จะนำไปสู่การลง
 ประชามติ ด้วยเหตุผลที่ผมได้กราบเรียนบอกกับเรื่องขอข้อจำกัดเวลาที่เรากฎกติกรอบ
 เวลาไว้ว่า ๑๘๐ วันนั้นต้องเสร็จ และการทำประชามตินั้นจะเกิดขึ้นในวันที่ ๓ กันยายน
 ผมกราบเรียนว่าวันที่เราคาดหมายว่าจะต้องมีการนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญมาให้สภาร่าง
 รัฐธรรมนูญพิจารณานั้นอยู่ไม่เกินวันที่ ๖ กรกฎาคม จากวันที่ ๖ กรกฎาคมไปสู่
 วันลงประชามติที่ถูกกำหนดไว้ ๓ กันยายน ถ้าตามร่างที่กรรมการยกร่างหลักเกณฑ์ฯ
 เสนอมานั้น เราจะต้องไปเสียเวลากับการไปตั้งกรรมการขึ้นมาใหม่อีกคณะหนึ่งเพื่อ
 ทำหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เวลาที่เหลือนี้ไม่เพียงพอหรอกครับ ลำพังการ
 ตั้งกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือทั่วประเทศอีกเจ็ดสิบแปดสิบคณะ เวลาที่มีอยู่ก็ไม่พอ
 ต่อการที่จะลงไปเผยแพร่และชี้แจงทำความเข้าใจให้พี่น้องประชาชนได้มีความเข้าใจ
 ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผมจึงได้ขอแปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติ
 ในข้อ ๕ ไว้ว่า -----

ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๔ ให้กรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคต่าง ๆ และคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำจังหวัด ทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสารชี้แจงให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ทั้งหมดคือเหตุผล แล้วก็เป็นร่างที่ผมได้ขออนุญาตแปรญัตติไว้ กราบเรียนที่ประชุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านกรรมการครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วุฒิสาร ตันไชย ในฐานะกรรมการ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกว่าในประเด็นข้อที่ ๕ ผมคิดว่าทางกรรมการเองได้วางหลัก แล้วก็มีความเห็นที่สอดคล้องกับท่านผู้แปรญัตติ เพียงแต่อาจจะแตกต่างเชิงถ้อยคำนะครับ หลักการสำคัญในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน แล้วก็การเผยแพร่ ผมคิดว่าอย่างที่ท่าน สสร. ได้อธิบายแล้วนะครับว่ามี ๒ ส่วน ส่วนแรกคือในส่วนที่เป็นมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณะกรรมการยกกว้างๆ จะต้องทำการเปรียบเทียบ เพราะฉะนั้นประเด็นสาระสำคัญหลังมาตรา ๒๖ แล้วก็ผ่าน สสร. แล้วนี้ เมื่อกลับมาในมาตรา ๒๙ ซึ่งจะเป็นสาระสำคัญที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญฉบับแล้วเสร็จ ก็อาจจะมีสาระที่มีความแตกต่าง เพราะฉะนั้นในหลักการของคุณะกรรมการยกกว้างๆ เองได้มีความเห็นเป็นเหตุผล ๓ ประการครับ ก็คือว่า

ประการแรก ในแง่ของการให้ข้อมูลข่าวสารก่อนการทำประชามติซึ่งมีการกำหนดวันเผยแพร่ไว้ ซึ่งจะปรากฏอยู่ในข้อ ๔ นั่นคือเงื่อนไขสำคัญ เพราะเป็นเงื่อนไขของเงื่อนไขในการกำหนดว่าวันใดเริ่มเผยแพร่ แล้วจะไปเริ่มกำหนดวันลงประชามติอย่างไร ซึ่งเป็นข้อบังคับตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว ดังนั้นเงื่อนไขของการเผยแพร่จึงเป็นการเผยแพร่สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญหลังจากที่สภาร่างรัฐธรรมนูญให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๘ ดังนั้นสาระสำคัญในข้อ ๕ วรรคแรก คณะกรรมการจึงพยายามย้ำครับว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญอาจมอบหมายให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจหมายถึงกรรมการประจำภาคและ

กรรมการวิสามัญประจำจังหวัด ทำหน้าที่เหล่านี้ แล้วก็ยังให้ความสำคัญกับให้ทำหน้าที่สาระสำคัญที่จะเผยแพร่ให้กับประชาชนนั้นให้มีการเปรียบเทียบด้วย เพราะว่า การที่กรรมการยกกว้างๆ ในมาตรา ๒๖ ทำแล้ว อาจจะมีการปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นเราจึง เสนอรายละเอียดถึงหลักเกณฑ์ว่าในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนนั้นควรมี สาระสำคัญอะไร

ประการที่ ๒ ก็คือว่าการที่คณะกรรมการยกกว้างๆ ได้เสนอว่า ให้แต่งตั้ง กรรมการ ซึ่งอาจหมายถึงกรรมการที่ท่านได้กล่าวถึงแล้ว ก็อาจจะมีการแต่งตั้ง กรรมการเพิ่มเติม หากเห็นว่าเงื่อนไขเวลาและประเด็นสำคัญ ๆ จำเป็นต้องมีการเผยแพร่ ในรูปแบบต่าง ๆ อีก ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นข้อจำกัด แต่เป็นการเปิดกว้างที่จะทำให้การทำงานนั้น เกิดความชัดเจนขึ้นนะครับ

ส่วนประเด็นสุดท้ายคือเรื่องของการเผยแพร่ขั้นตอนและวิธีการของ การลงประชามติ ซึ่งเป็นวิธีการทางปฏิบัตินั้น ทางกรรมการยกกว้างๆ ก็ได้แยกแยะ ชัดเจนครับ ซึ่งอาจจะปรากฏอยู่ในข้อ ๖ ว่าในการเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการนั้น ให้ผู้ปฏิบัติ ซึ่งในที่นี้กรรมการมองเห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นผมคิดว่าประเด็นที่ได้แปรญัตตินั้นในเชิงสาระสำคัญไม่ได้มีความแตกต่างกัน เพียงแต่ว่าไม่ได้เขียนระบุชัดเจนอย่างที่ทางท่านผู้แปรญัตติต้องการ เพื่อเปิดกว้าง ขึ้นกว่าเดิมด้วยซ้ำไปว่า อยู่ที่มีมติสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ที่จะมีมติมอบหมายให้ กรรมการชุดใดบ้างทำหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่สภาร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งสภาเห็นชอบแล้วตามมาตรา ๒๘ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ขออนุญาต กราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้อีกครั้งว่า จากคำชี้แจงของท่านอาจารย์วุฒิสารผมยังไม่อาจ เห็นพ้องด้วยนะครับ เนื่องจากว่าถ้าท่านอาจารย์เห็นว่าสิ่งที่ผมอภิปรายไปเห็นด้วย กับผมแล้ว ก็ไม่น่าที่จะมีเหตุผลเป็นอย่างอื่นที่เราจะแก้ไขร่างหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ ให้ชัดเจนเสียเลยตั้งแต่เดี๋ยวนี้ ผมกราบเรียนแล้วครับว่า เวลาการทำงานของพวกเรา

มันมีน้อยมาก เราคงไม่มีเวลาเพียงพอในการที่จะนำเสนอไปคัดสรรรายชื่อกรรมการตามร่างเดิมของคณะกรรมการหลักเกณฑ์ฯ ที่ยกกว้างขึ้น โดยกำหนดให้มีกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสารชี้แจงให้ประชาชนทราบ -----

- ๓๙/๑

กระบวนการจัดสรรรายชื่อและนำมาเสนอที่ประชุม เพื่อให้พิจารณาเห็นชอบนั้นมันก็ต้องใช้เวลาเนะครับ เราประชุมกันสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ผมกราบเรียนแล้วอย่างไรครับว่ากว่าที่ร่างรัฐธรรมนูญจะผ่านการเห็นชอบของสภาแห่งนี้ก็กินไปถึงเดือนกรกฎาคมแล้ว หลังจากนั้นเราเหลือเวลาอีก ๒๙ วันในการที่จะนำไปสู่การลงประชามติ กว่าเราจะได้รายชื่อมาเสนอสภาว่างๆ เพื่อให้มีกรรมาธิการเกิดขึ้น หรือนำไปสู่การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่ท่านชี้แจงว่า ได้ร่างไว้ว่าอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคล ผมว่ายิ่งไปกันใหญ่ กว่าเราจะสรรหาบุคคลหรือคณะบุคคลที่นำมาสู่การอาจมอบหมายของท่านนั้น เรายังไม่ทราบเลยครับว่าตัวตนจากคำชี้แจงของท่านกรรมาธิการที่เกิดขึ้นก็ดี บุคคลที่ท่านอาจจะมอบหมายให้ทำงานตรงนี้ก็ดีคือใคร เวลาถ้ามันมีผมไม่ขัดข้องเลยครับ ที่ผมกราบเรียนคือด้วยเหตุที่เวลามันไม่มี ผมเชื่อว่ากรรมาธิการภาคและกรรมาธิการจังหวัดนั้นภารกิจในการลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นท่านมีภารกิจเยอะอยู่แล้ว สิ่งที่ผมนำเสนอไม่ได้หมายความว่าอยากให้กรรมาธิการภาคและกรรมาธิการจังหวัดเข้าไปทำงานตรงนี้นะครับ แต่ผมเห็นว่าในสภาพการณ์ของข้อจำกัดด้วยเวลาที่ดี และด้วยกำลังกรรมาธิการที่มีอยู่แล้วในขณะนี้ก็ดี เราสามารถขอให้กรรมาธิการภาคและกรรมาธิการจังหวัดเขาทำหน้าที่ตรงนี้ได้ โดยที่เราไม่ต้องไปเสียเวลา โดยที่เราไม่ต้องไปเขียนหลักเกณฑ์ให้มันเกิดกระบวนการขึ้นมาใหม่ คือกระบวนการในการที่ต้องตั้งกรรมาธิการขึ้นมาอีก ๑ ชุด หรือกระบวนการในการมอบหมายบุคคลหรือคณะบุคคลขึ้นมาทำงานตรงนี้ ทำไมเราไม่ใช้สิ่งที่เรามีอยู่แล้วในขณะนี้และทำทุกอย่างให้มันสั้นและกระชับขึ้น ท่านก็เขียนตรง ๆ ในข้อ ๕ เลยครับว่าในการเผยแพร่ร่างนี้ กำหนดไปเลยครับว่าให้กรรมาธิการภาคและกรรมาธิการจังหวัดเขาทำหน้าที่เสีย เขาจะรู้ตัว ณ เวลานี้ จะได้เตรียมแผนการทำงานได้ตั้งแต่เวลานี้ ซึ่งความต่างในเรื่องของเวลาขณะนี้ ผมกราบเรียนว่าเพียงวันเดียวหรือสัปดาห์เดียวก็มีผลต่อการทำงานอย่างมากมานะครับ อีกสิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่าถ้าท่านเห็นว่าอยากจะให้เปิดกว้าง ผมกราบเรียนท่านว่าวิธีการเปิดกว้างก็ทำได้ครับ โดยท่านกำหนดไว้เลยครับว่าให้กรรมาธิการภาคและกรรมาธิการจังหวัดทำหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสารชี้แจงประชาชนทราบ และถ้าบอกว่าแค่นี้กว้างไม่พอ อยากจะเปิดกว้างให้มีบุคคลอื่น

เข้ามาร่วมทำหน้าที่ตรงนี้ได้ ก็อาจเพิ่มได้โดยใช้ถ้อยคำเดียวกับที่ท่านใช้อยู่ในร่างของท่านคือ ทั้งนี้อาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคล หรือหลายคณะดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้ อย่างนี้มันก็ไปด้วยกันได้ แต่อย่างน้อยที่สุดนี้เราจะได้หลักมาก่อนครับว่า บุคคลที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ ณ วันนี้เราจะทราบเลยก็คือกรรมการภาคและกรรมการจังหวัด เขาเหล่านั้นจะได้รีบไปประชุมเตรียมแผนงานว่า นอกเหนือจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และภารกิจหลังจากที่สภาแห่งนี้เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแล้วนี้ เขายังมีหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจรัฐธรรมนูญ ประธานภาค ประธานจังหวัดแต่ละจังหวัดจะได้เริ่มลงมือทำงานได้ กราบเรียนที่ประชุม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมการครับอย่างข้อ ๕ ขอทราบความชัดเจนแล้วกันนะครับ ท่านยกตัวอย่างได้ไหมครับว่า ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสาร แนวคิดของท่านนี้จะให้กรรมการชุดใดรับผิดชอบไว้หรือยังครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย กรรมการครับ อย่างที่ผมได้กราบเรียนที่ประชุมว่า ข้อหาหรือของเรานี้เราก็เห็นว่ากลไกที่กรรมการที่มีอยู่เดิมก็คงเป็นกลไกอยู่ด้วย แต่ว่าสาเหตุหลักที่เขียนตรงนี้แบบนี้ก็คือให้เป็นอำนาจของสภาร่างรัฐธรรมนูญเองในการที่จะกำหนดว่า กรรมการชุดใดบ้างที่จะมีหน้าที่ เพราะฉะนั้นโดยหลักแล้วนี้เราก็เห็นว่ากรรมการที่มีอยู่ตามโครงสร้างเดิมนี้อาจจะทำหน้าที่ต่อไปด้วย และในขณะเดียวกันซึ่งถ้าทำอย่างนั้นก็หมายความว่าอำนาจหน้าที่ของกรรมการที่เขียนเอาไว้ตอนต้นนี้อาจจะไม่ครอบคลุมนะครับ เราจึงบอกว่าให้มีการแต่งตั้งนะครับ รวมทั้งอาจจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่อาจจะต้องมีบทบาทในการเผยแพร่ในส่วนอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้กรรมการยกร่างฯ นี้ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมได้ด้วย แล้วก็การเผยแพร่ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเผยแพร่โดยตรงกับประชาชน -----

แต่เป็นการเผยแพร่โดยระบบใหญ่ ๆ อย่างนี้ จึงเปิดกว้างและจริงจัง ๆ เป็นดุลยพินิจของ สภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ท่านประธานครับ ที่จะกำหนดให้ชุดใดก็ได้เราจึงไม่เห็นว่ามี ความจำเป็นต้องเขียนเอาไว้มัดตัวในเบื้องต้นนะครับ แต่เขียนกว้างนี้ แล้วก็ สภาร่างรัฐธรรมนูญเองก็มีมติได้ครับว่าอยากจะให้ชุดใดทำหน้าที่นี้หลังจากที่ ร่างหลักเกณฑ์อันนี้ผ่านความเห็นชอบของสภาไปแล้วครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ที่นี้ถ้าหากท่านบอกว่าไม่ให้มัดตัวท่านด้วยวรรคหนึ่งกับวรรคสองนะครับ กรรมาธิการ ตามวรรคหนึ่งที่ได้รับแต่งตั้งจากสภานะครับ พอมาวรรคสองนี้ท่านบอกว่านอกจากทำ เอกสารเผยแพร่แล้วให้กรรมาธิการตามวรรคหนึ่ง มันก็เลยกลายเป็นกรรมาธิการคณะ เดียวกันไป วรรคหนึ่งกับวรรคสองนะครับ ถ้าเป็นไปตามนี้ทำไมท่านไม่ทำแบบวรรคหนึ่ง ละครับ ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญเหมือนกันอาจจะไปเปิดกว้างขึ้น อาจจะ คณะเดียวกัน หรืออาจคนละคณะก็ได้ เพราะว่าอำนาจหน้าที่ของกรรมาธิการแต่ละคณะ เรากำหนดไว้แล้วนะครับ อย่างนั้นเดียวพอไปมอบตามนี้เดี๋ยวมันไปขัดกับอำนาจหน้าที่ ที่เราไปกำหนดกันเอาไว้เนี่ยครับ ก็เลยหารือท่านเสียเลย อย่างวรรคสองนี้นะครับ ให้คณะกรรมาธิการที่รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญไปพิจารณารูปแบบ ผมว่าตรงนี้ก็ จะเปิดกว้างขึ้นนะครับ ท่านสุรชัยก็อาจจะพิจารณาง่ายขึ้นนะครับ แทนที่ท่านไปล็อกนี้ เท่ากับต้องชุดเดียวกันแล้วนะครับ ท่านลองดูนะครับ ไขใหม่ครับ พอเป็นชุดเดียวกัน เดียวเผยแพร่อันหนึ่ง ประชาสัมพันธ์อีกอันหนึ่ง แต่เวลาเราไปกำหนดอำนาจหน้าที่เราก็มี กรรมาธิการแต่ละของเราทำหน้าที่กันไปแล้ว ถ้าท่านเขียนอย่างนี้มันก็จะกลายเป็นคณะ เดียวกันไปนะครับ ถ้าท่านเปิดวรรคสองไว้เนี่ยครับให้คณะกรรมาธิการที่ได้รับแต่งตั้ง ก็ล่อ จากวรรคแรกไปจากสภาร่างรัฐธรรมนูญพิจารณารูปแบบอะไรเนี่ยครับ มันก็จะทำให้ ท่านทำงานสะดวกขึ้นกว่าเดิมอีก ไม่ทราบกรรมาธิการเห็นอย่างไรครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย ครับ ผมยังไม่เห็นประเด็นชัดครับ แต่ว่าผมคิดว่าวรรคสอง ในข้อ ๕ นี้ก็คือล่อตามวรรคหนึ่ง ในข้อ ๕ ก็คือสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นคนแต่งตั้ง ก็คือ

กรรมาธิการชุดนี้ที่จะไปกำหนดแนวทางและวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รับ ก็เป็นชุดเดียวกัน ผมยังไม่ค่อยเห็นความแตกต่างเท่าไรครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ที่ผมกราบเรียนท่านคืออย่างนี้ ถ้าพรรคแรกที่ได้รับแต่งตั้งถ้ารัฐธรรมนูญนี้ชนะรับรัฐธรรมนูญจะบอกกรรมาธิการได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างฯ จริง ๆ ตรงพรรคหนึ่งน่าจะเป็นกรรมาธิการร่างฯ ก็คือรัฐธรรมนูญบังคับไว้แล้วใช่ไหมครับ แต่พอมาพรรคสองนี้มันจะกลายเป็นว่าเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นี้จะกลายเป็นกรรมาธิการร่างฯ ด้วย เพราะท่านไปลึกกว่าตามพรรคหนึ่งนะครับ เพื่อให้มันคล้ายตัวที่ท่านสุรชัยเสนอว่าอยากให้กรรมาธิการชุดอื่นนี้เข้ามาได้ด้วยนี่นะครับ อาจจะเป็นจังหวัด อาจจะเป็นภาคนี้ ถ้าท่านเปิดตรงนี้ไว้ชนิดหนึ่งว่าให้กรรมาธิการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญในพรรคสองนี้ตรงนี้กรรมาธิการก็อาจจะคล้ายตัวมากขึ้นแทนที่จะต้องเป็นชุดเดียวกับพรรคหนึ่ง นี่ก็ออกใหม่ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย ครับ ผมกราบเรียนว่าจริง ๆ แนวคิดของคณะกรรมการนี้กรรมาธิการในข้อ ๕ พรรคหนึ่ง คงไม่ได้หมายถึงกรรมาธิการร่างฯ นะครับ แต่ว่าเราเห็นว่าหน้าที่ของกรรมาธิการร่างฯ ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและได้เปรียบเทียบปรากฏอยู่ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญชั่วคราวนะครับ หลังจากนั้นแล้วเมื่อเผยแพร่แล้วก็เปรียบเทียบเสร็จนี้ เมื่อกลับมาสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมดให้ความเห็นชอบ อันนี้ก็จะเป็นร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๘ นะครับ จากนั้นในมาตรา ๒๙ ก็กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ประชาคมติ แล้วก็พรรคสองให้เผยแพร่ เราจึงไปกำหนดว่ากรรมาธิการที่กว้างอย่างนี้ก็อาจจะใช้กรรมาธิการร่างฯ ด้วยนะครับ แล้วก็กรรมาธิการอื่น ๆ ที่ในโครงสร้างของสภาร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้แล้วด้วย จึงเห็นว่าอันนี้จะเป็นการเปิดกว้างกว่าการที่จะไปกำหนด แล้วก็เราไม่ได้ตีกรอบเฉพาะบทบาทหน้าที่ในการเผยแพร่ตามมาตรา ๒๙ นั้นเป็นของกรรมาธิการร่างฯ แต่เพียงชุดเดียวครับ กราบขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านพิจารณาดูให้ดีนะครับ เพราะว่า มาตรา ๒๖ วรรคท้ายนี้บอกว่าเป็นหน้าที่
ของกรรมาธิการยกร่างฯ นะครับ แต่จริง ๆ ท่านเขียนกว้างไว้ก็คงไม่มีปัญหานะครับ
แต่วรรคท้ายบอกให้เป็นหน้าที่ของกรรมาธิการยกร่างฯ นะครับ ท่านอาจารย์ประพันธ์
ครับ เชิญครับ

- ๔๑/๑

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมธิการครับ คือในส่วนของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในข้อ ๕ คณะกรรมการนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการจะให้เกิดความเปิดกว้างให้กรรมการต่าง ๆ ได้มีการช่วยกัน ซึ่งมีบางท่านกำหนดไว้ เสนอมาว่าขอให้ เป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นคนเผยแพร่ ยิ่งแคบเลยครับ ถ้าอย่างนั้นจะไม่ไหว เลย คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมี ๓๕ ท่าน ยิ่งไม่ไหวเลย เลยใช้คำกว้างอย่างนี้ นะครับ คือหลังจากที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมีมติเห็นชอบประกาศนี้แล้ว กระผมคิดว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญนี้คงจะต้องมาย้ำอีกทีหนึ่งว่ากรรมการชุดนี้มีใครบ้าง ซึ่งแน่นอน จะต้องมีความคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ตั้งตามที่ท่านสุรชัย ขออนุญาตเอ่ยนาม ตามภาค ตามจังหวัด เพราะเหตุว่าในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่สภาร่างฯ นี้กำหนดไป มันจะไม่ครอบคลุมถึงเรื่องการเผยแพร่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง เป็นการตั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้น ถ้าหลังจากมีประกาศฉบับนี้ออกไปแล้ว สภาร่างฯ คง จะต้องย้ำอีกทีว่าก็ให้คณะกรรมการเหล่านี้ ซึ่งท่านอาจจะต้องหารือกับทาง คณะกรรมการกิจการสภาฯ อีกทีว่าจะเอาชุดไหนบ้าง อาจจะเป็นทั้งชุดยกร่างฯ เพื่อทำหน้าที่ชี้แจง ในเชิงลึก ในเชิงวิชาการ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ หรือว่า ตามภาค ตามส่วน อันนี้ก็กำหนดย้ำอีกที เพราะว่าในคำสั่งแบ่งงานเดิม มันไม่ครอบคลุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : กรรมการยกร่างเดิม นะครับ อย่างนั้นถามท่านสมาชิก นะครับ ในข้อ ๕ มีท่านสุรชัย สงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านสุรชัยยังติดใจอยู่ไหมครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าติดใจต้องถามสมาชิก นะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ในข้อ ๕ มีท่านสมาชิก คือท่านสุรชัย ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ ถ้าหากว่าท่านสมาชิก
 เห็นด้วยกับกรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้ขอสงวนคำแปรญัตติ ให้กด
 ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนมีไหมครับ ไม่มีแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวม
 คะแนนครับ จำนวนผู้เข้ามาประชุม ๕๔ ท่าน เห็นด้วย ๓๗ ไม่เห็นด้วย ๒๐
 งดออกเสียง ๑ ไม่ลงคะแนน ไม่มี เพราะฉะนั้นเป็นไปตามร่างกรรมาธิการนะครับ

ท่านสมาชิกครับ พอดีมีท่านอาจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ท่านได้ทำหนังสือ
 แจ้งว่าท่านได้แปรญัตติไว้ในหลายข้อ ซึ่งขณะนี้กรรมาธิการยกร่างหลักเกณฑ์ฯ
 ได้แก้ไขให้ในประเด็นที่ได้แปรญัตติไว้ จึงขอถอนคำสงวนคำแปรญัตติทั้งหมด ที่นี้พอดี
 เพิ่งเห็นตรงนี้ก็เลยฝากกรรมาธิการ พอดีในข้อ ๔ ที่ผ่านไปแล้ว ท่านตัด ประกาศใน
 ราชกิจจานุเบกษา ออก พอดีไปดูรายละเอียดคำแปรญัตติก็มีท่านอาจารย์สมคิด
 เป็นคนเสนอ พอดีเมื่อก็เพิ่งเห็นหนังสือท่านอาจารย์สมคิด เพราะฉะนั้นในส่วนที่ตัด
 ข้อความ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ออก อย่างไรก็ตามท่านลองพิจารณาดูให้ดีนะครับว่า
 ในการประกาศกำหนดถ้าเป็นเรื่องให้ประชาชนควรต้องรับทราบด้วย ถ้าไม่ประกาศใน
 ราชกิจจานุเบกษา ถ้าเกิดตอนหลังมีใครมาทักท้วงนี้จะมีผลอะไรไหม ผมได้สอบถามทาง
 สำนักราชกิจจานุเบกษาว่า-----

- ๔๒/๑

ถ้าหากมีการส่งประกาศนี้จะใช้เวลาเท่าไร ท่านก็บอกว่าส่งร่างหนังสือไปให้ประกาศพร้อมกับแจ้งให้ทางสำนักราชกิจจานุเบกษาทราบนี้ใช้เวลาประมาณ ๒ วัน เพราะฉะนั้นผมเข้าใจว่าที่ตัดออกท่านห่วงเรื่องวันประกาศ ตอนนี้ถ้าสำนักราชกิจจานุเบกษาเขาไม่มีปัญหานี้ผมก็ฝากท่านไว้พิจารณาแล้วกัน เพราะว่าเมื่อก็ผ่านไปแล้วยะครับ ท่านอาจารย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : จะได้รับไปพิจารณาเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งนะครับ แต่ว่าในมาตรา ๔ นี้ ข้อความมันเกินอยู่ในบรรทัดที่ ๒ ที่บอกว่าที่ประชุม ผมขออนุญาตตัดออกด้วยนะครับ ในบรรทัดที่ ๒ ข้อ ๔ ตัดคำว่า ที่ประชุม ออกก็โดยความเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่ ที่ประชุม ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวตัดตรงถ้อยคำก็ได้ครับ แต่ท่านจะตัดเลยกับบันทึกไว้เลยนะครับ นี่ไม่ได้มาทวน อันนี้เป็นถ้อยคำ ส่วน ประกาศราชกิจจานุเบกษา นี่ผมก็ห่วง เพราะว่าเดี๋ยวถ้าเกิดไปประกาศท่านไปตัดออกแล้วไม่ประกาศขึ้นมา อย่างไรฝากดูด้วยนะครับ เชิญท่านเลขาธิการต่อข้อ ๖ เลยครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้อ ๖ มีการแก้ไข ออกเสียง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านครับ ข้อ ๖ มีการแก้ไขนะครับ พอดีท่านอาจารย์สมคิด ตามบันทึกเอกสาร ข้อ ๖ ท่านเสนอมาเป็น ๖/๑ แล้วในบันทึกนี้บอกว่า อาจารย์สมคิดเสนอคำแปรญัติตีวรรคการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัติขอสงวน แต่ในเอกสารวรรคสองกลับมีข้อความของท่านสมคิด ในวรรคสอง กรรมการว่าจะเอาอย่างไร เอกสารมันไม่ตรง ที่นี้วรรคสองที่กรรมการเติมเข้ามาก็คือเติมเป็นไปตามที่ท่านอาจารย์สมคิดเสนอ เดี่ยวท่านช่วยดูนะครับ ช้า ๆ ก็ได้ เพราะว่าเอกสาร แล้วก็กระบวนการที่สร้างในวรรคสองนี้นั้นจะมีผลอย่างไร ชี้แจงได้แย้งกับ กกต. แล้ว กกต. จะทำอย่างไรต่อครับ ช่วยชี้แจงให้รายละเอียดด้วยครับ จะชี้แจงเลยหรือจะฟังสมาชิกก่อน ท่านวัชรกร กรรมการ เติมเติมข้อความเชิญครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : ผมกราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัชร หงส์ประภัศร กระผมลุกขึ้นมาเพื่อที่จะเสนอขอพักการประชุม เพราะเหตุว่ามัน บ่ายโมงแล้ว แล้วก็ขึ้นข้อใหม่ แต่ขอให้จบข้อ ๖ ก่อนนะครับ พอขึ้นหมวดใหม่แล้ว เราพักกันเสียก่อนได้ไหมครับ เพราะว่าท่านกรรมาธิการ ผมเชื่อว่่าก็คงรู้สึกเหมือนผมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นก็เป็นการอยู่ แต่จริง ๆ แล้วก็เห็นใจ เพราะว่ากรรมาธิการท่านก็ไม่ลงไปผลักดันรับประทานอาหาร จริง ๆ ท่านก็ผลักดันได้ เพราะว่าข้างนอกก็ถ่ายทอดให้ฟัง แต่ก็ยังห่วงเรื่องจำนวนคะแนนในห้องประชุมว่าสมาชิกจริง ๆ เราก็มีน้อยอยู่แล้ว แค่ ๑๐๐ คน ท่านอาจารย์พิเชียร ครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผมก็เห็นว่าขณะนี้พวกเราหลายท่านยังไม่ได้รับประทานอาหารเช้า กระผมเองก็ไม่ได้รับประทานอาหารเช้าตั้งแต่เช้าแล้วครับ ๒ มื้อ ก็จะขออนุญาตว่าผมเห็นด้วยกับท่านวัชร ว่าถ้าจบข้อที่ ๖ แล้วจะขออนุญาตพักเบรก (Break) รับประทานอาหารสักครึ่งชั่วโมงก็พอครับ ขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นเอาสักครึ่งชั่วโมงก็พอนะครับ รีบ ๆ รับประทานกันมานะครับ อย่างนั้นพักเลยดีกว่าครับ ขอพักการประชุมครับ

พักประชุมเวลา ๑๓.๐๕ นาฬิกา

(พักการประชุม)

(หมายเหตุ ตอนที่ ๔๓ พักการประชุม)

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอเปิดประชุมพิจารณาร่างหลักเกณฑ์ต่อเนะครับ ท่านธวัชมีอะไรครับ

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ขออนุญาตท่านประธานครับ ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม ธวัช บวรวิชัยกุล สสร. นะครับ คือผมขออนุญาตกราบเรียน
ปรึกษา คืออย่างนี้ครับว่า เมื่อสักครู่นี้จากการที่ได้ไปทานข้าวเที่ยงกับสมาชิกหลาย ๆ
ท่านก็มีข้อเสนอแนะจากสมาชิกว่าจริง ๆ แล้วการแปรญัตติวันนี้ในหลาย ๆ หัวข้อนี้เนะ
ครับ ปรากฏว่ามีหลาย ๆ ท่านก็เพิ่งมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการแปรญัตตินี้ เกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์ในการยกร่างหลักเกณฑ์การออกเสียงประชามตินะครับ มีหลาย ๆ ข้อ
ซึ่งความเข้าใจยังอาจคลาดเคลื่อน โดยเฉพาะในข้อ ๕ ที่ผ่านมานี้นะครับ ผมอยากจะ
ขออนุญาตท่านประธานว่าจะเป็นไปได้ไหมถ้าเราจะนำเรื่องนี้ โดยเฉพาะในข้อ ๕
นี้เนะครับ หลังจากที่มีสมาชิกหลาย ๆ ท่านได้รับทราบถึงข้อกำหนดที่มีอยู่ในหลักเกณฑ์นี้
มากขึ้นแล้ว จากที่ได้พูดคุยกันว่าอยากจะนำมาเพื่อที่จะเอามาเสนอ เพื่อที่จะพิจารณา
อีกครั้งหนึ่ง ในข้อ ๕ คงจะไม่เป็นการรบกวนเวลาของท่านสมาชิกมากนักนะครับ ก็ถอย
กลับไปข้อเดียวเท่านั้นเองแล้วก็กลับมา แล้วอภิปรายใหม่ ผมอยากจะให้คุณสุรัชย์ได้
อธิบายให้ชัดเจนขึ้นกว่าเดิม ให้สมาชิกได้รับทราบ แล้วก็พิจารณาญัตติของสมาชิก
มากขึ้น และให้ถูกต้องมากขึ้น เพื่อจะได้ลงคะแนนต่อไปเนะครับ ขอผู้สนับสนุนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสนับสนุนอย่างไรมันก็ต้องเป็นไปตามข้อบังคับเนะครับ

นายธวัช บวรวิชัยกุล : เป็นไปได้ไหมครับ ถ้าผมจะขออนุญาตขอ
กลับไปข้อ ๕ ข้อเดียว ผมคิดว่าอันนี้มีความสำคัญครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือมันลงมติไปแล้วเนะครับ อย่างนั้นสภามันก็ไม่มีหลักเนะครับ ผมเข้าใจท่านเนะครับ
แต่อย่างนั้นมันก็จะไปบรรทัดฐาน พอไปมาตราอื่น ข้ออื่น มีสมาชิกเสนอมันก็จะกลับมา

สสร ๙/๒๕๕๐

สปร ๔๔/๒

ที่เก่าครับ เราก็ต้องถือว่ามันสำคัญ นอกจากท่านจะหักท้วงในขณะนั้นว่ามันติดตรงนั้นะ ท่านกลับไปดูนะ ที่น้ำมันไปไกลถึงขนาดลงไปเรียบร้อยแล้ว

นายธวัช บวรนิชยกุล : คืออันที่จริงตอนนี้เราเพิ่งผ่านไปข้อเดียว ข้อ ๕ นี่นะครับ ที่บังเอิญผมมีข้อหักท้วง เพราะฉะนั้นผมจะขอว่าถึงแม้ว่ามันจะเป็นหลักเกณฑ์ของสภานะครับ แต่ผมจะขออนุญาตไว้เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งผมเชื่อว่ามันมีความสำคัญต่อการยกร่างทั้งหมดนี้ โอ.เค. (O.K.- Okay) ว่าในเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดนี้ เพื่อที่จะทำให้การออกเสียงประชามติมันมีผลในทางปฏิบัติที่ดีกว่านี้ ซึ่งปัจจุบันนี้หลังจากที่เราไปทานข้าวแล้วก็ได้รับทราบเหตุผลต่าง ๆ นานามากขึ้น ผมเชื่อว่ามันน่าจะเปลี่ยนได้ ก็เลยขอเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งก็ไม่ได้เสียเวลาเพื่อนสมาชิกมากเลย แล้วผมเชื่อว่ากรณีพิเศษมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ครับถ้าหากว่ามันเป็นเรื่องที่เกิดประโยชน์ต่อสภาแห่งนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เข้าใจครับ คืออย่างนี้ ท่านธวัชครับ อย่างที่ท่านเรียนท่านก็หวังดีนะครับ แต่คราวนี้ อย่างที่เรียนครับ ผมเรียนว่ามติเราเป็นเรื่องสำคัญ เราลงอะไรไปแล้วนี้ ถ้าเกิดท่านไปบอกว่าที่ลงมติไปผิด มันเป็นเรื่องของความผิดพลาด มันเป็นเรื่องของขัดรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องของความไม่ถูกต้องนี่นะครับ จริง ๆ ผมก็พยายามระวังให้ เมื่อก็จริง ๆ ผมก็พยายามจะซักถามให้แน่ครับ แต่พอกรรมาธิการอภิปรายแล้ว จริง ๆ มันก็ปฏิบัติได้ใช่ไหมครับ

นายธวัช บวรนิชยกุล : ไม่ผิดหรอกครับท่าน แต่บังเอิญมันเป็นเรื่องเข้าใจผิด ซึ่งเราทำให้เรื่องเข้าใจผิดให้มันเป็นเรื่องที่เราเข้าใจถูกต้องใหม่ มันน่าจะเกิดประโยชน์ต่อสภาแห่งนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือมันคงไม่ผิดหรอกครับ เพราะว่ามันก็อภิปรายไปกันเยอะ หลายท่านก็อภิปราย

นายธวัช บวรนิชยกุล : ผมจึงจะขออนุญาตขอมติเป็นการพิเศษได้ไหมครับอันนี้ ผมคิดว่าลองถามสมาชิกสภาร่างฯ แห่งนี้ ผมเชื่อว่าทุกท่านก็อาจจะมีความต้องการเป็นอย่างนั้นครับ

สสร ๙/๒๕๕๐

สมร ๔๔/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือเข้าใจมติพิเศษ สมมติว่าพอท่านอภิปรายเสร็จ กรรมการเขาขึ้นใช้ไหมครับ
พอขึ้นเสร็จท่านบอกขอลงคะแนนใหม่ พอลงคะแนน คะแนนเกิดเปลี่ยนเป็นอย่างท่าน
แล้วต่อไปมันก็จะเป็นหลักไปตลอดเลยว่าถ้ากรรมการแพ้เมื่อไร เดี่ยวท่านลงไป
กินข้าวกัน พอเสร็จแล้วมติมันก็เปลี่ยนตามที่ท่านไปกินข้าว

นายวัช บวรวิชัยกูร : คือต้องทำความเข้าใจนิดหนึ่งนะครับ คือ
รายงานฉบับนี้เราได้รับมาเข้านี้ เวลาในการศึกษาก็น้อยมาก ท่านต้องทราบว่ามันน้อยมาก
นะครับ แล้วทุกคนในพวกเราก็มีความเป็นห่วงเป็นใย แล้วเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญครับกับ
การที่เราร่างรัฐธรรมนูญอยู่ ณ ปัจจุบันนี้นะครับ ที่นี้ โอ.เค. การที่เราจะกลับมาแค่
มาตราเดียว ข้อเดียวในระยะเวลาสั้น ๆ ขอชี้แจงใหม่เพื่อทำความเข้าใจเป็นการพิเศษนี้
นะครับ

- ๔๕/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ใครชี้แจงครับ

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ผมอยากจะให้ท่านผู้สงวนคำแปรญัตติคือ
ท่านสุรชัยชี้แจงอีกครั้งหนึ่งให้พวกเราได้รับทราบ คงจะไม่กินเวลาพวกเราเท่าไรนัก
ขออนุญาตครับอันนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือปัญหามันไม่ได้อยู่ที่กินเวลาหรือไม่ ถ้าเป็นประโยชน์ เสียเวลามันก็ต้องเสีย
แต่ถ้าท่านสุรชัยชี้แจงไปอย่างไร ถ้าชี้แจงไปแล้วท่านจะให้ลงมติใหม่หรือเปล่า

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ถ้าหากว่าคำชี้แจงนั้นผมเชื่อว่าท่านสุรชัยจะ
สามารถชี้แจงได้ดีขึ้นกว่าเมื่อสักครู่ ซึ่งอาจจะทำให้พวกเราอาจจะไม่เข้าใจดีเท่าที่ควร
นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นั่นสิครับ จะให้ลงมติใหม่ไหม

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ถูกต้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าลงมติใหม่ท่านจะยอมรับทั้งสภาหรือว่าเมื่อก็เพิ่งลงไปแหมบ ๆ พอไปนั่งกินข้าวเสร็จ
ลงมติก็นเปลี่ยนไปอีกอย่างหนึ่ง ท่านจะสร้างมาตรฐานตรงนี้ใช่ไหมครับ

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ผมถือว่าเป็นเรื่องความเข้าใจ ถ้าอย่างนั้น
ผมต้องเรียนท่านประธานแล้วว่าต่อไปนี้รายงานหรือว่าจะไรก็ตามที่นำเข้าสู่ที่ประชุม
พวกเราอยากจะได้รับก่อน มารับตอนเช้าแล้วเป็นอย่างนี้ แล้วเราศึกษาไม่ทันครับ
แล้วมันเป็นอย่างนี้แล้วผมเชื่อว่าเป็นเรื่องความเข้าใจอันถูกต้องและผลประโยชน์

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เข้าใจเจตนาดี

นายธวัช บวรวิชัยกุล : ฉะนั้นขอเรียกร้องให้กลับมาที่มาตรา ๕
ใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยขอให้คุณสุรชัยชี้แจงอีกครั้งหนึ่ง ผมขอผู้รับรองครับอันนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือท่านไม่ต้องรับรองหรือครับท่านครับ เพราะรับรองไปท่านก็จะขัดข้อบังคับทั้งห้องนะครับ ผมก็ไม่อยากให้เป็นอย่างนั้น เชื้อผมเถอะท่านอ้าว มันไม่ได้เสียหายมากนะครับ และมันก็ปฏิบัติได้นะครับ เพียงแต่ว่าถ้าหากว่ายอมให้ท่านสุรชัยชี้แจงใหม่ คนอื่นก็ขอชี้แจงอีก มันก็เป็นมาตรฐานของพวกเรา เราก็เสียเองทั้งสภานะครับ ผมเข้าใจเจตนาดี แต่เมื่อก็พยายามระมัดระวังให้อยู่ตลอดนะครับ ขอบพระคุณนะครับ ก็เข้าสู่วาระการประชุมต่อนะครับ ที่ท่านประธานคณะกรรมการการศึกษากับคณะในประเด็นที่ยังค้างนะครับ ท่านจะเอาประเด็นไหนก่อน เชิญเลยครับ เมื่อก็ห้อยติ่งอยู่ข้อ ๔ เรื่องประกาศราชกิจจานุเบกษานะครับ แล้วก็ไปค้างกันอยู่ที่ข้อ ๖ ท่านจะเอาประเด็นไหนต่อครับ ท่านใดจะชี้แจงเชิญครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานครับ เมื่อท่านประธานได้สอบถามไปยังกองประกาศิตแล้วมีความเห็นว่าใช้เวลาแค่ ๒ วัน ไซ้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่เกินครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ก็ขอเดิด้วยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ให้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาในข้อ ๔ นะครับ ที่ประชุมเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ (ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ ข้อ ๖ เมื่อก็ค้างอยู่ ในส่วนข้อ ๖ มีส่วนที่ท่านอาจารย์สมคิดได้ขอแปรญัตติไว้ แล้วกรรมการไม่เห็นด้วย ท่านอาจารย์สมคิดก็ส่งวงคำแปรญัตติไว้ ซึ่งในข้อนี้ก็มีถ้อยคำที่คล้าย ๆ กัน กรรมการก็ขอเพิ่มเป็นวรรคสอง มีท่านสมาชิกท่านกรรมการจะชี้แจงในประเด็นที่ขอเพิ่มไหมครับ เชิญครับ

LIRT

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย ครับ กรรมธิการ ขออนุญาตกราบเรียนข้อที่ กรรมธิการมีความเห็นเพิ่มเติมในวรรคสองของข้อ ๖ สืบเนื่องจากสาระสำคัญที่ ผู้แปรญัตติคือท่านอาจารย์สมคิด ขออนุญาตเอ่ยนาม ได้เสนอให้ ๖/๑ แต่ว่าในถ้อยคำ ของท่านอาจารย์สมคิดเองเสนอว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้ความรู้ เกี่ยวกับสาระของร่างรัฐธรรมนูญแก่ประชาชน และจัดให้มีการชี้แจงและโต้แย้งเกี่ยวกับ สาระของร่างรัฐธรรมนูญอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม คณะกรรมธิการพิจารณาเห็นว่า ในทางหลักการของการจัดทำประชามติ สาระสำคัญประการหนึ่งก็คือการเปิดเวทีให้ผู้ ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมนะครับ ดังนั้น คณะกรรมธิการจึงเปรียบเทียบประกอบกับการพิจารณาในร่างในกฎหมาย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าเรื่องการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ เดิม ในมาตรา ๕ ก็มีการกำหนดสาระสำคัญว่า เมื่อมีการประกาศให้ทำประชามติควรเปิด โอกาสให้มีการชี้แจงหรือเป็นเวทีให้กับผู้ที่มีความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อร่างนั้น อย่างทั่วถึง เป็นธรรม -----

- ๔๖/๑

กรรมวิธีการจึงกำหนดในวรรคสองขึ้นมา เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้จัดการประชามตินั้นจัดเวทีให้มีการชี้แจง แต่เนื่องจากไม่ได้เอาถ้อยคำที่ท่านอาจารย์สมคิดเสนอ เนื่องจากถ้อยคำที่ท่านอาจารย์สมคิดเสนอนั้นเป็นการเสนอว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้ความรู้ ซึ่งอันนี้เราถือว่าการให้ความรู้เป็นบทบาทของสภาร่างรัฐธรรมนูญในการที่จะอธิบายประชาชน ส่วนขั้นตอนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คือจัดเผยแพร่เฉพาะขั้นตอนและวิธีการในการทำประชามติ รวมทั้งอาจเปิดเวทีให้กับผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจทั้งสองฝ่ายกับประชาชนในการทำประชามติ ก็จะทำให้การทำประชามตินั้นเป็นกลางมากขึ้น และก็ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักการครบกราบขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดให้มีการชี้แจงและโต้แย้งนะครับ แล้วถ้าเกิดมีคนมาโต้แย้ง แล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำอย่างไรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการนะครับ ในเบื้องต้นกระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ในหลักการของการทำประชามติซึ่งเป็นหลักสากล หน่วยงานที่จัดทำประชามติจะต้องเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ เป็นกลาง ซึ่งหลักการอันนี้ก็ปรากฏอยู่ ขออนุญาตท่านประธานอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ นะครับ ซึ่งได้แจกให้ที่ประชุมไปแล้ว ซึ่งหลักการในเรื่องของความเป็นกลางและความเท่าเทียมกัน ในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถึงแม้กฎหมายนี้จะเลิกไปโดยผลของการปฏิรูป โดยคำสั่งคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๑๓ นะครับ แต่หลักการก็ยังคงจะเห็นได้อยู่ครับว่า ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกัน ทั้งผู้เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ รวมทั้งจัดให้มีการเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่ทำประชามติเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบ ฉะนั้นในหลักการคนจัดทำประชามติก็ต้องเปิดโอกาสให้เท่าเทียมกันนะครับ ส่วนการชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจในร่างรัฐธรรมนูญ

ทั้งหมดเป็นหน้าที่ของสภาฯ คณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อได้รับมอบแล้วก็ทำหน้าที่
แค่จัดให้มีการลงประชามติ แล้วก็ถ้าฝ่ายใดอยากจะขอแสดงความคิดเห็นก็เปิดโอกาส
ให้เท่าเทียมกันเท่านั้นครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิทยา สสร.
ครับ ประเด็นข้อ ๖ ที่กำลังพูดถึงเมื่อสักครู่นี้ท่านกรรมาธิการเสนอครับ ผมฟังแล้ว
ก็มีความเป็นห่วงถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการที่จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ที่จะ
ดำเนินการให้ความรู้ นั่น โอเค ถ้าเป็นไปได้ครับ แม้แต่คณะกรรมการจังหวัด
หรือภาคก็สามารถจะทำตรงนั้นได้ แต่เป็นห่วงที่ กกต. ประเด็นเมื่อมีการจัดให้มีการชี้แจง
แล้วก็โต้แย้งในสาระของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งการโต้แย้งร่าง สาระนี้เป็นเรื่องที่พูดง่าย ๆ คือ
ถ้าไม่ได้ทำ ไม่ได้รู้ ไม่ได้มาตั้งแต่ต้น แล้ว กกต. จะมอบให้กับ กกต. จังหวัดอย่างนั้น
ใช่ไหมครับ ถ้าจะไปอย่างนั้นการโต้แย้งจะไปคนละเรื่องคนละราว คนละทิศคนละทาง
แล้วจะเกิดปัญหาถ้ามันโต้แย้งแล้วมันไม่ตรงประเด็น จะเกิดปัญหาเรื่องการไม่ยอมรับ
รัฐธรรมนูญ จะเป็นเรื่องใหญ่ขึ้นมาอีก ผมกลับมองว่าทำไมเรามีกรรมาธิการจังหวัด
อยู่ทุกจังหวัดอยู่แล้ว ภาคก็มี อนุกรรมการก็มีอีก ถ้าจะดำเนินการให้ความรู้ด้วย
แล้วก็ชี้แจง แล้วถ้าโต้แย้งก็ยังพอรับฟังมาตั้งแต่ต้น ตั้งแต่เริ่มรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่
ครั้งแรกเลย ประเด็นนี้ไม่น่าจะมอบให้กับ กกต. ดำเนินการ ผมอยากเสนอความเห็น
ว่าน่าจะให้ทางสภาฯ มอบให้กับกรรมาธิการประจำจังหวัดหรือกรรมาธิการภาค
หรือแม้แต่คนในนี้ส่วนใดส่วนหนึ่งจะตั้งอย่างไร ก็มอบฝ่ายใด กรรมาธิการเรามีตั้งเยอะ
ครับ น่าจะมอบผู้ที่ทำได้ ทำได้รู้ ได้เห็น ได้ทราบตั้งแต่ต้น สามารถจะเอาไปชี้แจงได้ใกล้เคียง
กับประเด็นที่ในเนื้อหาสาระมากกว่า ขอเสนอความเห็นคัดค้านไม่ตรงกับที่ทางร่างมาว่า
จะให้ทาง กกต. ดำเนินการนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ทางกรรมการก็อย่างไรครับ คือสิ่งที่ท่านอาจารย์ประพันธ์ยกตัวอย่างอันนั้นเป็นเรื่อง
กกต. ทำประชาคมতিทั่วไป จริง ๆ การกิจนี้เป็นของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มีกรรมการอยู่
หลายคนนะ แล้วก็อยู่ทุกจังหวัด จึงเป็นการกิจตรงนี้ ถ้าว่ากันจริง ๆ ตามเนื้อผ้า น่าจะเป็น
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยซ้ำไป แล้วข้างล่างก็ยิ่งบอกว่าจะต้องประหยัดงบประมาณ
พอท่านไปตั้งตรงนี้ขึ้นมันจะมีปัญหาเรื่องงบประมาณอีก ท่านอาจารย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ทางกรรมการก็คงไม่ขัดข้องอะไรครับที่เติมไป ความจริงก็เป็นความคิดของท่าน
กรรมการที่ขอแปรญัตติเท่านั้นเอง กรรมการเองก็ไม่ขัดข้อง หากว่าที่ประชุมนี้
ต้องการจะไปมอบให้ทาง สสร. จังหวัด หรือ สสร. ภาคก็สุดแล้วแต่ ไม่ต้องมอบให้ กกต.
ตรงนี้จะให้เขียนอย่างไรก็ได้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วยังต้องมีอีกไหมครับ ยังต้องมีชี้แจง ไฉ่แย้งมีไหมครับ เอาประเด็นมีหรือไม่มีก่อน

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : กกต. ไม่เอาก็ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อย่างนั้นตัดออกไปเลยนะครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ตัดออกไปเลย
ส่วนจะไปมอบให้ใครก็สุดแล้วแต่สภา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เพราะสภาก็มีทุกกรรมการอยู่แล้ว อาจารย์พิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ (กรรมการ) : เรียนท่านประธาน
ที่เคารพ เพื่อน สสร. ที่รักนะครับ ในข้อนี้ผมเห็นว่าน่าจะให้ สสร. หรือสภาร่างรัฐธรรมนูญ
เป็นผู้ดำเนินการ ในเรื่องนี้ ส่วน สสร. จะมอบให้กรรมการคณะใด อย่างไรก็สุดแล้วแต่
ที่ประชุม เราสามารถที่จะไปพิจารณากันอีกครั้งหนึ่งได้ครับ ให้เปลี่ยนจากคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง เป็น สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครับ

LIRT

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือเมื่อก็กรรมาธิการบอกวรรคนี้ไม่ติดใจแล้ว ส่วนที่อภิปรายกันมาก็ถือว่าเป็นเรื่องที่สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องไปดำเนินการกันเอง อย่างนั้นตกลงตามนั้นครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : เฉพาะวรรคสอง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : วรรคสองครับ ไม่มีท่านสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ กรรมาธิการเห็นด้วยที่จะตัดวรรคสองของข้อ ๖ ออก ไปหมวด ๒ เลยครับ เชิญท่านเลขาฯ ครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมวด ๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข ข้อ ๗ มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นและสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวก่อนที่ผู้สงวนความเห็นจะอภิปราย ขอเรียนว่าขณะนี้คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นฯ ในภาคใต้ ๑๔ จังหวัด จำนวน ๔๒ ท่าน มาร่วมรับฟังการประชุม นะครับ สภาร่างรัฐธรรมนูญยินดีต้อนรับทุกท่านนะครับ เชิญครับท่านใดที่สงวนความเห็นไว้ครับเชิญครับ กรรมาธิการที่สงวนความเห็นครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ สำหรับเหตุผลในร่างข้อ ๗ นี้ที่คณะกรรมการชุดนี้ได้มอบให้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัด เหตุผลก็อย่างที่ผมได้กราบเรียนในตอนแรกว่า ในหลักสากล หน่วยงานที่จัดทำประชามติจะต้องเป็นกลางและเป็นอิสระ ซึ่งในสากลก็จะมอบให้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการ และปกติการจัดการเลือกตั้ง การจัดทำประชามติก็ต้องเป็นการทำโดยลับ เหตุผลอีกประการหนึ่งที่คณะกรรมการชุดนี้เห็นควรมอบให้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการก็เนื่องจากเหตุผลที่ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำประชามติอยู่แล้วนะครับ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเข้าใจว่าคงได้แจกท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแล้ว โดยในมาตรา ๑๐ กิติ ใน (๑) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ นอกจากนี้ในข้อ ๒ กิติ ข้อ ๓ กิติ ข้อ ๔ กิติ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ กิติ ควรจะกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในส่วนของการออกเสียงประชามตินะครับ นอกจากนี้แล้วนี้ ในมาตรา ๑๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ได้ ใน (๑) อำนาจการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามตินะครับ รวมทั้ง ข้อ ๔ และข้อ ๕ -----

- ๔๘/๑

ตามกฎหมายฉบับนี้ ในมาตรา ๑๕ ให้อำนาจหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ส่วนราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ มาช่วยในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะตั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการต่าง ๆ ไม่ใช่เฉพาะแต่กระทรวงมหาดไทย แต่ทุกภาคส่วนราชการ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจด้วยมาช่วย ซึ่งที่ผ่านมานหน่วยเลือกตั้งทั้งหมด มีทั้งหมดประมาณ ๘๘,๐๐๐ หน่วย ใช้คนประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ - ๙๐๐,๐๐๐ คน ฉะนั้นในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ก็เป็นภาระหน้าที่ที่ใหญ่มาก ซึ่งกฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งเอาไว้ นอกจากนี้แล้วเมื่อคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เหล่านี้ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งยังมีส่วนจะเป็นเจ้าพนักงาน ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าหากว่าในการจัดการเลือกตั้งมีการกระทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็จะสามารถออกคำสั่งได้ในฐานะเป็นเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๒๒

เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือว่า ในมาตรา ๒๔ นอกจากกำหนดอำนาจหน้าที่แล้ว ยังกำหนดบทต้องห้ามด้วยนะครับว่า ห้ามไม่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือกระทำการ หรือละเว้นการกระทำโดยทุจริต หรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งถ้าหากว่ามีการฝ่าฝืน อย่างเช่น กรรมการการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ก็จะต้องมีโทษตามมาตรา ๔๒ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งโทษค่อนข้างจะรุนแรงว่า ให้จำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี ปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๑๐ ปี ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งนี้ ถึงแม้ว่าจะมีการปฏิรูป แต่ว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ตกไป โดยผลของประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๑๓ กับ ฉบับที่ ๒๖ ซึ่งผมเข้าใจว่าทางเจ้าหน้าที่คงแจกให้กับท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติแล้ว โดยในประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ข้อ ๑ ให้พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับต่อไป หลังจากนั้นแล้วได้มีประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๒๖ แก้ไขประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๑๓ ในข้อ ๑ กำหนดว่า การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิให้กระทบกระเทือนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก และในข้อ ๓ ของประกาศคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๒๖ กำหนดว่า ให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งได้รับแต่งตั้งตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งตามประกาศดังกล่าว และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ และกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเหตุนี้ คณะกรรมาธิการชุดนี้ถึงได้มอบให้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคนจัดการดำเนินการในเรื่องนี้ ซึ่งคิดว่าการดำเนินการก็จะถูกตามหลักสากล มีกฎหมายรองรับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ภาระหน้าที่หนักของสภาว่างๆ ของเรา มี ๒ เรื่องนะครับ

- ๔๙/๑

เรื่องแรกนะครับ คือการยกร่างรัฐธรรมนูญ ตัวกระผมเองก็เป็นกรรมาธิการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญ ยังมีความรู้สึกหนักใจค่อนข้างมากว่าในการยกร่างรัฐธรรมนูญคราวนี้
จะร่างอย่างไรให้เป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด เป็นที่ยอมรับของประชาชน เพราะประเด็น
ต่าง ๆ นี้มีค่อนข้างเยอะนะครับ เราร่างรัฐธรรมนูญอย่างไร ดี ๘๐ ถึง ๙๐ เปอร์เซนต์
นะครับ คนไม่เห็นด้วยเพียง ๕ เปอร์เซนต์ ๑๐ เปอร์เซนต์ เขาก็อาจจะลงมติว่าไม่เห็นชอบ
ก็ได้ อันนี้เป็นภาระหนักนะครับประการแรกของสภาร่างฯ

และประการที่ ๒ ภาระที่หนักยิ่งกว่านะครับ คือภาระเผยแพร่ ทำอย่างไร
ให้ประชาชนเข้าใจว่ารัฐธรรมนูญที่สภาร่างฯ แห่งนี้ได้ดำเนินการออกมานั้นนะครับ
ประชาชนมีความเข้าใจ เข้าใจรายละเอียดส่วนมากต่าง ๆ ของเนื้อหา แค่ทำความเข้าใจ
ให้เข้าใจนี่ก็เป็นภาระที่ยิ่งใหญ่แล้วครับ กระผมคิดว่ากรรมาธิการที่สภาร่างฯ ตั้งมา
นะครับ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมาธิการประชาสัมพันธ์ก็ดี คณะกรรมาธิการรับฟัง
ความคิดเห็นฯ ตามภาคหรือตามจังหวัดก็ดี ผมยังคิดว่ามันยังไม่พอนะครับ เป็นภาระที่
เราทั้งหลายจะต้องทำความเข้าใจกับประชาชนให้ทราบ ผมคิดว่าในส่วนนี้ถ้าเรา
ช่วยกันนะครับ ในส่วนของการจัดการลงประชามตินี้ ผมคิดว่าเป็นงานรูทีน (Routine)
ตามปกตินะครับ แล้วก็เรามาช่วยกันนะครับ ก็คิดว่าการลงประชามติครั้งนี้และการจัดทำ
รัฐธรรมนูญครั้งนี้ น่าจะประสบความสำเร็จ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือที่ท่านประพันธ์สงวนคำแปรญัตตินะครับ ก็คือในวรรคสองนะครับ กรรมาธิการ
เพิ่มข้อความว่า กำกับดูแล ไซ้ใหม่ครับ ที่ท่านพยายามจะบอกสมาชิกก็คืออย่างไรครับ
ชัด ๆ เลยครับ เดี่ยวสมาชิกจะได้เข้าใจ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : ขอขอบคุณท่านประธานครับ
ในวรรคสองของ ข้อ ๙ นี่นะครับ กระผมสงวนคำแปรญัตติเอาไว้ครับ ถ้อยคำที่ว่า
กำกับดูแล เนื่องจากว่าในการปฏิบัติหน้าที่อย่างที่เราได้ทราบเรียบร้อยแล้ว
ผู้จัดการออกเสียงประชามตินี้จะต้องเป็นกลางนะครับ กระผมใส่คำว่า กำกับดูแล นี่อาจจะ
ทำให้เกิดความสับสนว่ากำกับดูแลแค่ไหน จึงขอสงวนคำแปรญัตตินะครับ ขอตัดคำว่า

กำกับดูแล ออก แล้วขอให้กลับไปใช้ร่างเดิมของกรรมาธิการนะครับ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณารับหลักการวาระแรกของที่ประชุมแห่งนี้ไปแล้วครับ ขอตัดคำว่า กำกับดูแล ออก ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วท่านตกลงกับกรรมาธิการด้วยกันเองได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : เท่าที่สอบถามกรรมาธิการ ก่อนเข้ามาในนี้แล้วเข้าใจว่าส่วนมากจะไม่มีใครขัดข้องนะครับ ถ้ามีใครขัดข้องกรุณายกมือให้เห็น ๆ ก็ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือเอาอย่างนี้ ท่านตกลงกันนะครับ แล้วท่านประธานก็แถลงหน่อยว่าจะเอาอย่างไร เพราะอันนี้คือปัญหาของกรรมาธิการนะครับ เดี่ยวนะครับอาจารย์คมสันครับ ให้เขาตกลงกันเป็นประเด็นไปดีกว่า เดี่ยวของอาจารย์ก็ต้องพิจารณาในเรื่องที่ท่านเสนอไว้ อีก ตกลงกันให้เรียบร้อยในส่วนของกรรมาธิการจะได้เป็นเสียงในทิศทางเดียวกันว่าจะเอาอย่างไรครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : ขออนุญาตครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวท่านวัชร ท่านสงวนไว้

นายวัชร หงส์ประภัศร : กระผมไม่ได้พูดเรื่องที่กระผมขอแปรญัตติครับ แต่กระผมขอทราบว่าที่ท่านประธานพูดกับกรรมาธิการนั้นมันอยู่ตรงไหนในสิ่งที่เราพิจารณากันนี้ครับ เพราะว่าเราที่อยู่ในห้องประชุมนี้ น่าจะได้รับทราบเท่าเทียมกัน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ผมว่าทุกท่านก็ทราบนะครับ ก็คือในส่วนถ้อยคำว่า กำกับดูแล กรรมาธิการเพิ่มเข้ามา แล้วกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเขาขอตัด ผมก็เลยคิดว่ากรรมาธิการเองน่าจะหาข้อยุติในกรรมาธิการด้วยกันเองก่อน เพราะว่ามีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติไว้

LIRT

นายวัชร หงส์ประภัศร : พอดีกับคำที่ว่าเพิ่มเข้ามานั้นมันไม่ปรากฏ
ในเอกสารทางนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีครับ ทุกท่านมีไหมครับ มีครับ ท่านดูวรรคสองนะครับท่านวัชร ข้อ ๗ วรรคสองนะครับ
มีขีดเส้นใต้ คำว่า กำกับดูแล ไว้นะครับ ท่านกรรมาธิการตกลงกันได้หรือยังครับ
เชิญอาจารย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ ไซติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ กรรมาธิการทุกท่านก็เห็นชอบด้วยนะครับว่า ให้ตัดคำว่า กำกับดูแล ออกนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็เป็นไปตามร่างฯ เดิมของกรรมาธิการนะครับ ก็สิทธิของเขาครับ

นายสวัสดิ์ ไซติพานิช : บางทีก็ง่าย บางทีก็ยากเหมือนกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ตัดแล้วครับท่านสดศรีครับ ที่นี้ในส่วนที่สมาชิกสงวนคำแปรญัตติไว้
นะครับ มีท่านอาจารย์คมสันกับท่านวัชราขอแปรญัตติไว้ กรรมาธิการไม่เห็นด้วย
ผู้แปรญัตติของสงวน ท่านยังติดใจไหมครับ ยังติดใจหรือครับ

นายวัชร หงษ์ประภัสร์ : ตีตใจ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ผมขออนุญาตนิดเดียวครับ เมื่อสักครู່ท่านกรรมาธิการสงวน ทั้ง ๆ ที่ท่านกรรมาธิการบอกไว้แล้วว่าขอเพิ่มวรรคสองเข้าไปแล้วท่านก็ตกลงกันข้างบนนั้นบอกว่ากลับไปตามที่มีผู้ขอแปร กระผมคิดว่ามันไม่ค่อยจะถูกต้องนะครับ ถึงแม้ผมจะไม่ได้สงวนนะครับ ผมได้เสนอคำแปรญัตติและผมพอใจในส่วนนั้นก็จริงนะครับว่า เอาละ ในเรื่องการออกเสียงประชามติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการ แต่ใจคอท่านตอนนี้จะไม่ยอมแม้กระทั่งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญกำกับดูแลนะครับ เราจะยืมจมูกของกรรมการการเลือกตั้งนี้จัดการเรื่องนี้แทนเราทุกอย่าง เราร่างรัฐธรรมนูญมาได้ใช้เงินเพียงไม่เท่าไรนะครับ เดี่ยวจะใช้สองพันสามพันล้าน แล้วก็ไม่ได้ผ่านด้วย แล้วเราต้องรับผิดชอบ ร่างรัฐธรรมนูญไม่ผ่านเมื่อไรเราเก็บกระเป๋ากลับบ้านนะครับ เราจะไม่ยอมแม้กระทั่งให้กำกับดูแลหรือครับ เราให้ตกลงกัน เดี่ยววันก่อนท่านตกลงกันมาอย่างนี้ แล้วเดี๋ยวนี้มากลับอย่างนี้ เอากันอย่างนั้นหรือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับท่านครับ ท่านอย่าไปคิดมากเลยครับ กรรมาธิการเขาตกลงกันได้ก็เป็นสิทธิของกรรมาธิการเขาครับ ถ้าเราไม่พอใจเราต้องสงวนความเห็น สงวนคำแปรญัตติไว้ อาจารย์คมสัน เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผมยังยืนยันนะครับ ความจริงตอนแรกนี้ผมคิดจะขอถอนคำแปรญัตติเนื่องจากมีถ้อยคำ คำว่า กำกับดูแล อยู่ในข้อ ๗ แต่เมื่อกรรมาธิการยอมที่จะตัดคำว่า กำกับดูแล ออก ผมคงต้องขอยืนยันในความเห็นอยู่ตรงนี้นะครับ ด้วยเหตุผลก็คือว่าในเรื่องของการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) ปี ๒๕๕๙ กระผมคิดว่าต้องเข้าใจหลักการกันตรงนี้เสียก่อนว่าไม่ใช่การออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ เพราะหลักการทั้ง ๒ ฉบับเป็นคนละเรื่องกัน ในหลักการตามมาตรา ๒๑๔ นี่เป็นเรื่องของการ

ให้คำปรึกษาหารือแก่คณะรัฐมนตรีเท่านั้น เพราะฉะนั้นผลของการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๒๑๔ นี้จึงไม่ได้ผูกมัด แต่ไปผูกมัดในทางการเมือง นอกจากนี้ ในมาตรา ๒๑๔ นี้เขียนหลักการในเรื่องของการออกเสียงประชามติว่า เพียงคะแนนแค่ หนึ่งในห้าของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมาลงคะแนนแล้วก็ใช้เสียงข้างมาก ก็สามารถที่จะดำเนินการเรื่องของการออกเสียงประชามติได้ ซึ่งแตกต่างกับกรณีของ มาตรา ๒๙ ว่า ต้องเผยแพร่ให้ประชาชนโดยทั่วถึงนะครับ สำหรับการที่ท่านกรรมาธิการ ได้เอ่ยถึงกฎหมายฉบับหนึ่ง คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียง ประชามติ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม คือท่านประพันธ์ นัยโกวิท นะครับ ผมขออนุญาต กราบเรียนว่ากฎหมายดังกล่าวเลิกไปแล้วนะครับ ถึงแม้ท่านจะบอกว่าพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.๒๕๔๑ จะยังคงอยู่ โดยประกาศของ คปค. ก็ตาม เป็นการคงอยู่เฉพาะตัวพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งและกฎหมายที่กำหนดเท่านั้น การใช้ อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้นนะครับ ต้องใช้เท่าที่มีกฎหมายให้อำนาจ เพราะฉะนั้นกระบวนการที่เขียนในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ออกเสียงประชามติที่บอกว่ามีโทษทั้งหลายนี้นะครับ ไม่สามารถนำมาลงโทษกับ ประชาชนที่อาจจะดำเนินการทำให้การออกเสียงประชามตินั้นไม่เป็นไปโดยสุจริตและ เทียบธรรมได้ ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้ต้องพิจารณาให้รอบคอบอยู่พอสมควร ผมคิดว่า ประเด็นนี้ผมเกรงว่าถ้าสภาร่างรัฐธรรมนูญเห็นชอบกับที่กรรมาธิการได้ดำเนินการแก้ไข ผมเกรงว่าจะทำให้สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นลงมติในสิ่งที่อาจจะทำให้เราดำเนินการในสิ่งที่ ขัดรัฐธรรมนูญได้ เนื่องจากการใช้อำนาจนั้นไม่สามารถดำเนินการได้ สำหรับประเด็น ในเรื่องของการที่ กกต. ซึ่งเป็นองค์กรเป็นกลางมาดำเนินการจัดนั้นเป็นเรื่องที่สภาร่าง รัฐธรรมนูญจะมอบหมายให้องค์กรหนึ่งองค์กรใดที่ทำหน้าที่ตรงจุดนี้ -----

ซึ่งจริง ๆ แล้ว ผมขอกราบเรียนว่า กกต. ก็มีความเหมาะสมในการที่จะมาช่วยดำเนินการ แต่การดำเนินการของ กกต. ในแง่ของรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙ กกต. ไม่ได้มีตรงจุดไหนที่ กกต. ต้องรับผิดชอบในการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๒๙ เลย แต่ว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญต่างหากที่ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการที่เกิดขึ้นนะครับ ถ้าหากการออกเสียงประชามติปรากฏว่าประชาชนให้ความเห็นชอบก็มีการนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าประชาชนไม่เห็นชอบสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้งสภานั้นจะพ้นสภาพลงทันทีนะครับ ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้เป็นประเด็นสำคัญนะครับที่สภาร่างรัฐธรรมนูญควรจะพิจารณาให้รอบคอบว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับมอบไปจากสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้น จะต้องมีการกำกับดูแลในเรื่องของการดำเนินการ เพราะความรับผิดชอบตกอยู่กับ สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่เพียงสภาเดียวนะครับ สำหรับในประเด็นต่าง ๆ ที่ผมได้เสนอไปว่า ขอแปรญัตติให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งในการดำเนินการออกเสียงประชามติในเรื่องของการให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นนะครับ ผมเห็นว่าในคำแปรญัตติที่ได้เสนอนี้ ได้เสนอคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำงานร่วมกันครับ เป็นคณะกรรมการที่มีที่มาจาก ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ก็คือมาจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ นะครับ ประกอบด้วยประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือรองประธานที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เป็นประธาน และก็มีประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นรองประธานนะครับ และมีกรรมการการเลือกตั้งเป็นกรรมการร่วมกับสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกจำนวน ๕ คนเป็นกรรมการ โดยใช้ชื่อว่า คณะกรรมการกำกับ การออกเสียงประชามติ ซึ่งการออกเสียงประชามติตรงนี้เป็นการใช้หลักเกณฑ์ตาม มาตรา ๒๙ ด้วยความเคารพต่อท่านกรรมาธิการครับ ผมเห็นว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ประชามติที่อยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เลิกไปแล้วไม่สามารถนำมา บังคับใช้ไม่ว่าบุคคลใดได้อีก เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องใช้อำนาจเฉพาะ ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจในแต่ละเรื่องเท่านั้นนะครับ สำหรับในประเด็นนี้ผมยัง ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ เนื่องจากผมเห็นว่าการดำเนินการของสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้น

จะต้องเข้าไปดำเนินการในเชิงของการกำกับและตรวจสอบว่าได้มีการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายมากน้อยเพียงใด เพราะฉะนั้นผมจึงมีความเห็นที่จะขอสงวน ในข้อ ๗ เดิมที่ได้เคยเสนอไว้ ซึ่งความจริงถ้าคณะกรรมการการยืนยันตามร่างข้อ ๗ เดิมที่คณะกรรมการการได้แก้ไขมา คือมีคำว่า กำกับดูแล ผมก็ยินดีที่จะถอนข้อ ๗ นี้ให้ แต่เมื่อคณะกรรมการได้ตัดคำว่า กำกับดูแล แล้ว ผมยังยืนยันในข้อสงวนอยู่อย่างเดิมครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ ท่านวัชรารับ เชิญครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายวัชรา หงส์ประภัศร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามที่กระผมได้กล่าวในตอนแรกแล้วว่าในเรื่องนี้มีอยู่ ๒ ประเด็น คือประเด็นที่ ๑ เกี่ยวกับการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องการออกเสียงประชามติ ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้เป็นหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ซึ่งถ้าวิเคราะห์ให้ดีแล้วจะเห็นว่า ในมาตรา ๒๙ นั้นได้กำหนดให้เป็นหน้าที่โดยตรงของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่จะต้องเป็นผู้จัดทำเอง รวมทั้งในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการก็ต้องเป็นผู้กำหนดเองนะครับ ในลักษณะที่กำหนดโดยประกาศตามร่างของคณะกรรมการ ซึ่งกระผมแปรญัตตินั้นก็เพราะกระผมเห็นว่าร่างดังกล่าวนั้นได้ปฏิบัติขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับการทำประชามติ เนื่องจากตามมาตรา ๒๙ นั้นในวรรคสองได้บัญญัติไว้ว่า เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และจัดให้มีการออกเสียงประชามติ -----

คำว่า และจัดให้มีการออกเสียงประชามติ นั้น เมื่ออ่านโดยรวมกับวรรคหนึ่งก็จะเห็นได้ว่าผู้ที่จะต้องทำก็คือสภาร่างรัฐธรรมนูญ จะต้องทำเองครับ ไม่ใช่มอบหมายให้ผู้อื่นทำ และไม่ใช่เป็นการตัดขาดในการปฏิบัติออกไปเลย คือยกตัวอย่างเหมือนอย่างกับการจ้างเหมา ในระบบเทิร์นคีย์ (Turnkey System) นี่ทำไม่ได้ แต่ว่าถ้าจ้างบางส่วนเป็นการจ้างแรงงานทำได้ นั่นก็คือว่าถ้าสภาร่างรัฐธรรมนูญจะมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใด หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดแบ่งบางส่วนไปทำนั้นน่าจะทำได้ แต่ถ้ามอบยกเค้าไปเลยทำให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานเดียวทำไปเลยแทนสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมเห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญนะครับ ในเรื่องนี้ นะครับ ทางท่านกรรมการ กระผมขออนุญาตเอ่ยนามท่านประพันธ์ได้กล่าวว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางและก็ได้ทำความเข้าใจ สสร. ว่า ถ้าจะชี้แจงก็จะไม่เป็นกลาง กระผมขอให้ทำความเข้าใจครับว่า คำว่า ชี้แจง กับคำว่า จูงใจ นั้นไม่เหมือนกัน เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อความในร่างรัฐธรรมนูญ เราชี้แจงไป อันนี้ไม่ได้ทำให้เสียความเป็นกลางแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นก็เป็นสิ่งที่ สสร. น่าจะทำได้ มันไม่ใช่เรื่องของการจูงใจว่าจะให้เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ กระผมขอให้แยกแยะในถ้อยคำอันนี้นะครับ แล้วก็ไม่มีเหตุผลครับที่การทำประชามตินั้น สสร. จะทำการจูงใจเพื่อให้ รับ หรือ ไม่รับ เพราะ สสร. ไม่ใช่คนเดียว พวกเดียวที่ทำไปแล้วก็ว่าจะมีผลตอบแทนมา ไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ที่ สสร. จะครอบงำในการที่จะทำประชามติ ในกรณีที่ สสร. เป็นผู้ทำประชามติโดยไม่ได้ลงมือทำเอง หรือเข้าไปมีกระบวนการในการทำประชามติ เพียงแต่เป็นผู้ควบคุมงบประมาณและกำกับภายนอกเท่านั้น อันนี้ถือว่า สสร. อยู่ในวิสัยที่จะทำได้ตามรัฐธรรมนูญนะครับ การเลือกตั้งซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ทำอยู่ในปัจจุบันนี้ก็ปรากฏเป็นที่ประจักษ์อยู่ว่า ในการเลือกตั้งท้องถิ่นก็ไม่ได้เป็นผู้จัดเลือกตั้งเองอยู่แล้ว โดยเป็นเพียงผู้กำกับดูแลในการทำงานของท้องถิ่นเองเท่านั้น โดยปลัดเทศบาล หรือปลัด อบต. ต่างหากเป็นผู้ดำเนินการในการเลือกตั้งท้องถิ่น และกระทรวงมหาดไทยก็เป็นผู้ประสานในการดำเนินการต่าง ๆ ในการเลือกตั้งท้องถิ่น -----

เพราะฉะนั้นถ้าจะมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อทำงานเรื่องนี้ ก็จะเป็นลักษณะเดียวกับที่ กกต. ได้ทำงานอยู่ในปัจจุบัน กระผมมีความเห็นว่าถ้าเรามอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยได้เป็นผู้ปฏิบัติในการทำประชาคมจะได้คนมากมายหลายฝ่ายเข้ามาร่วมมือ แล้วลงไปสู่รากหญ้าจริง ๆ ทั้งนี้โดย กกต. ก็ให้ความร่วมมือด้วยโดยเป็นผู้กำกับ เช่นเดิม ถ้าเป็นไปดังที่ผมกราบเรียนนี้ก็จะไปไปตามมาตรา ๒๙ แห่งรัฐธรรมนูญ คือ สสร. มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยทำ และ กกต. กำกับดูแล ผลดีประการสำคัญที่สุดที่ผมมองเห็นก็คือว่าจะเป็นการประหยัดงบประมาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่แตกต่างกันมากมาย กระผมได้มีโอกาสได้เห็นเอกสารที่ กกต. ได้นำเสนองบประมาณมา ตอนแรกเสนอมาสองพันล้าน ต่อมาทาง สสร. ได้ขอให้ตัดลด ก็ตัดลดมาบอกว่าสุด ๆ แล้วก็เหลือพันเจ็ดร้อยล้าน ส่วนถ้าให้กระทรวงมหาดไทยทำนั้นกระผมได้ข้อมูลจากท่านไพโรจน์ พรหมสาส์น ซึ่งได้นำเจ้าหน้าที่จากกระทรวงมหาดไทยผู้ทำมาชี้แจงด้วย แล้วก็ผมได้มีโอกาสซักไซ้ไล่เลียง ปรากฏตัวเลขว่าประมาณหกร้อยล้านก็ทำได้ ซึ่งในหกร้อยล้านนั้นกระผมได้ลองดูด้วยวิจิจฉัยด้วยตัวเองก็ยังมีตัวที่ตัดลดได้อีก ถ้าทำตามขั้นตอนที่กระผมได้ลองใช้ความรู้ความสามารถเท่าที่มี กระผมขอกราบเรียนสักนิดหนึ่งว่ากระผมได้ทำงานเลือกตั้งอยู่ระยะหนึ่ง คือเป็น กกต. จังหวัดและรับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งโดยตรงซึ่งกระผมได้ทำแผนผังมาในลักษณะว่าสภาว่างรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรสูงสุด แล้วมอบมาให้กระทรวงมหาดไทยโดยกำกับของ กกต. แล้วลงมาก็เป็นหน่วยงานระดับจังหวัด ถัดไปก็หน่วยงานระดับอำเภอ จนสุดท้ายถึงหน่วยงานระดับหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งงานครั้งนี้จะใช้บุคลากรมากก็จริง แต่เป็นบุคลากรเดิม ๆ ที่เคยทำงานให้กับ กกต. แต่จะใช้งบประมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากว่าเมื่อพิจารณาถึงงานของการทำประชาคมแตกต่างกับงานเลือกตั้ง เพราะงานน้อยกว่ามาก แล้วบางส่วนบางอย่างก็สามารถที่จะตัดตอนออกไปได้ ตัดทิ้งไปได้ เช่นในเรื่องการลงคะแนนล่วงหน้า ลงคะแนนจากผู้มีภูมิลำเนาอยู่ที่ยื่น การลงคะแนนจากผู้ที่อยู่ต่างประเทศ เหล่านี้ตัดไปได้ทั้งสิ้น นอกจากนั้นในเรื่องการส่งเอกสารก็น่าที่จะตัดไปได้เช่นเดียวกัน คือไม่จำเป็นต้องส่งรัฐธรรมนูญเป็นฉบับ

๑๑๙

สสว ๙/๒๕๕๐

วิรูปัย ๕๓/๒

ไปที่บ้านให้กับผู้มีสิทธิลงคะแนนทุกคน ซึ่งที่ผมกราบเรียนแล้วเมื่อตอนเช้าว่าถ้าส่ง
ทุกคนต้องพิมพ์หนึ่งพันล้านบาท -----

- ๕๔/๑

ถ้าส่งทุกครัวเรือนก็จะใช้ประมาณสี่ร้อยล้านบาท ซึ่งสิ่งเหล่านี้น่าจะตัดไปได้ ตอนนี้นำพูดถึง
 ค่าขนส่งคือ บริษัทไปรษณีย์ไทย ถ้าส่งเป็นรายคน คนละ ๓ บาท นี่คิดอย่างต่ำนะครับ
 ความจริงนั้นเขาติดตามน้ำหนัก ถ้าคิดอย่างต่ำ ๓ บาท ๔๖ ล้าน คูณ ๓ ก็เป็น
 ร้อยยี่สิบกว่าล้านบาท อันนี้เห็นชัด ๆ ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สามารถที่จะประหยัดได้
 ถ้ากระทรวงมหาดไทยทำโดยใช้ส่งไปสู่อำเภอ อำเภอแล้วอำเภอก็แจกจ่ายให้
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนำไปแจกจ่ายให้อีกทีหนึ่ง ประหยัดไปได้ในจำนวนร้อยกว่าล้านบาท
 ในส่วนบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็เช่นเดียวกัน ถ้า กกต. ทำจะได้ใช้ถึง ๘ ชุด
 ซึ่งใน ๘ ชุดนี้ ในกระบวนการการทำงานของผม อันที่จริงเพียง ๔ ชุดก็เพียงพอ ชุดที่ ๑
 ปิด ณ สถานที่หน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งเพื่อให้ผู้มีสิทธิไปตรวจ ในกรณีนี้ก็คือผู้มีสิทธิ
 ออกเสียงลงประชามติ อีกชุดหนึ่งก็เก็บไว้ที่อำเภอ แล้วมันจะเหลือ ๒ ชุดใช้ใหม่ครับ
 ก็เก็บไว้ใช้ในวันลงคะแนนเสียงเลือกตั้งชุดหนึ่ง สุดท้ายปลายทางก็ยังเหลืออีกชุดหนึ่ง
 อยู่ดี เป็นสำรอง นั่นคือ ๔ ชุดนี้เหลือเพื่อแล้ว ค่าพิมพ์ ๙๘ ล้านบาทนะครับ นี่ตัวเลขของ
 กระทรวงมหาดไทยนะครับ ๙๘ ล้านบาท หรือ กกต. ให้ตัวเลขไว้ ๑๒๕ ล้านบาท ก็อาจจะ
 ลดลงถึงครึ่งหนึ่ง คือ ถ้าเป็นตัวเลขของกระทรวงมหาดไทยก็ลดลงสี่สิบกว่าล้านบาท
 ถ้าตัวเลขของ กกต. ก็ลดลงหกสิบกว่าล้านบาท นี่คือส่วนที่จะลดลงครับ สิ่งที่กระผมเสนอ
 มาเป็นสิ่งที่ทำได้จริง ๆ แล้วเป็นสิ่งที่ประหยัดเงินของประเทศชาติได้จริง ๆ ในส่วนที่
 ท่านกรรมาธิการได้พูดถึงโทษที่จะมีขึ้นมา ถ้าไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติตามหน้าที่ อันนี้เรา
 ก็ตกลงกันได้แล้วว่าเราจะได้ขอให้ทาง สนช. ออกกฎหมายมาเพื่อลงโทษ เพราะฉะนั้น
 สิ่งนี้ไม่เป็นปัญหา ความเป็นเจ้าพนักงานก็เช่นเดียวกัน เราอาจจะเสนอให้ สนช.
 ออกข้อกำหนดว่า ผู้ที่ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานนี้ถือเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
 กฎหมายอาญาก็ได้ครับ สุดท้ายมีอยู่เรื่องหนึ่งที่เห็นชัดว่า ประกาศของท่านกรรมาธิการ
 ยังมีข้อบกพร่องอยู่ ท่านกรุณาดูมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญ(ฉบับชั่วคราว) จะเห็นว่ามี
 ถ้อยคำเป็นปัญหาอยู่ถ้อยคำหนึ่ง มาตรา ๓๑ ว่าไว้ดังนี้ครับ กระผมขออนุญาตอ่านเพียง
 ตอนต้น ในการออกเสียงประชามติ ถ้าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของ

๑๒๑

สสร ๙/๒๕๕๐

ปทิตตา ๕๔/๒

ผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาใช้บังคับแล้ว
ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ จะมีถ้อยคำที่ว่า
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เข้ามาอยู่ในกฎหมายนี้ -----

- ๕๕/๑

แต่ท่านไม่ได้อธิบายไว้ในประกาศว่าสิ่งที่กล่าวนั้นมีความหมายอย่างไร เพราะคำว่าสิทธิเลือกตั้ง เป็นคำที่จะต้องนิยามจึงจะรู้ เพราะปรากฏว่าเดี๋ยวนี้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกนั้นได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยประกาศคณะปฏิรูปฯ เพราะฉะนั้นคำนี้จึงไม่มีความหมาย แต่ความหมายจะต้องมีเพื่อใช้เกี่ยวข้องกับการผ่านร่างหรือไม่ผ่านร่าง ร่างผ่านหรือไม่ผ่านความเห็นชอบ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นถึงความที่ไม่สมบูรณ์ของประกาศดังกล่าวนี้ กระผมใช้เวลาอภิปรายเกี่ยวกับมาตรา ๗ นี้เป็นเวลานาน ก็เพราะว่ามาตรา ๗ นี้จะเป็นจุดตั้งต้นของความคิดและของข้อยุติทั้งหมดในสิ่งที่ผมได้แปรญัตติเอาไว้ว่า ให้กระทรวงมหาดไทยโดยการกำกับของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดทำประชามติ กระผมขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ส่วนที่พี่วัชรานั่น กกด. ที่บอกว่าเสนอ ๒,๐๐๐ ล้านบาทอะไรนั้นนะครับ เดียวทำความเข้าใจนิดหนึ่ง เพราะว่าคงมีประชาชนที่ติดตามอยู่นะครับ ในส่วนงบประมาณดังกล่าวนี้เขาเทียบเคียงกับการเลือกตั้ง สว. ซึ่งเข้าใจว่าในส่วนของกระทรวงการคลังเองก็ยังไม่รู้ว่าเขาเกณฑ์อะไรมากำหนด ก็เลยกำหนดตั้งเอาไว้เทียบกับลงคะแนนของ สว. ซึ่งในส่วนของการมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรเอง ในกิจการสภาฯ ที่ผมเป็นประธาน ก็เชิญส่วนของ กกด. เชิญท่านสดศรี ท่าน กกด. ซึ่งเป็น สสร. ของเรามาประชุมหารือกัน แล้วก็เห็นว่าวิธีการลงคะแนนหรือการออกเสียงอาจจะต้องมีบางส่วนของแตกต่างไปจากการเลือก สว. ในเรื่องของการสืบสวน สอบสวน ก็เลยเห็นพ้องต้องกันนะครับ ก็คงไม่ใช่ลักษณะ กกด. เสนอมา ๒,๐๐๐ ล้านบาท สว. ไปตัดเหลือพันเจ็ดร้อยล้านบาทอะไรนะครับ เดียวจะกลายเป็น กกด. ไปกล่าวหาเขาว่าเขาไปตั้งงบประมาณเยอะ ไม่ใช่เนะครับ ก็คือเป็นงบที่ตั้งไว้เดิม แต่เรามาหาทางออกดูสิว่าเงินที่จะใช้ทำอย่างไรให้ประหยัดที่สุด ซึ่งในส่วนนี้อะไรที่ไม่จำเป็นไม่เกี่ยวข้องกับการทำประชามติก็เห็นพ้องต้องกันนะครับว่าตัดออกไป หรือลดลงไป แล้วก็ตัดออกไปเยอะ ก็เลยเป็นความเห็นพ้องต้องกัน ไม่ใช่ กกด. เสนอมาแล้วเราไปตัดก็เหลือประมาณพันหกหรือพันเจ็ดล้านบาท อันนี้ตัวเลขที่ประมาณการนะครับ ซึ่งอาจจะ

มีอะไรที่ลดได้อีกอันนั้นอีกส่วนหนึ่ง ก็เลยต้องทำความเข้าใจกัน เพียงแต่ว่าปัญหาประเด็นที่ท่านวัชรานเสนอ เหมือนกับถ้ามหาดไทยมาช่วยแล้ว งบประมาณจะเหลือจากพันกว่าล้านบาท เหลือ ๖๐๐ ล้านบาทและอาจจะไม่ถึง ตรงนี้ผมว่าต้องสร้างความชัดเจนทางกรรมาธิการเองหรือท่านวัชรานเองต้องให้ข้อมูล มิฉะนั้นแล้วเดี๋ยวกลายเป็นสภาร่างรัฐธรรมนูญตัดสินใจไปอย่างใดอย่างหนึ่งเหมือนกับเราไม่ประหยัดขึ้นมาอีกแล้ว หรือทำอะไรผิดพลาดไปหรือเปล่า เพราะฉะนั้นในส่วนตรงนี้เองท่านวัชรานได้บอกว่า มหาดไทยสามารถมาช่วยงานได้ จริง ๆ มหาดไทยพร้อมหรือไม่ อันนี้มหาดไทยตอบมาเป็นทางการไหม มีหนังสือตอบกลับมาหรือเปล่า หรือว่าถ้ามหาดไทยเข้ามาแล้วจะมีค่าใช้จ่ายจริง ๆ เท่าไรแน่ ผมว่าอันนี้ต้องให้มันชัดเจนนะครับ ถ้ามันเป็นประโยชน์เราก็ต้องเอาตามนั้น หรือถ้ามหาดไทยเข้ามาแล้วเรามีวิธีการที่จะไปทำประชาคมได้อย่างไร เพราะที่ท่านวัชรานเสนอมาให้ กกต. ร่วมกับมหาดไทย มันจะทำงานกันอย่างไร ผมว่าอันนี้มันเป็นสิ่งที่จะต้องสร้างความชัดเจน มิฉะนั้นแล้วเดี๋ยวพอสมาชิกตัดสินใจไปเกิดมหาดไทยบอก ก็ยังไม่เป็นทางการ เขาก็ยังไม่รู้เรื่องอะไรเลย แล้วเราก็ลงมติไปโดยให้มหาดไทยมาร่วมในการทำประชาคมตินะครับ -----

- ๕๖/๑

แล้วทฤษฎีของ กกต. เองตอนนี้นะครับ คือเมื่อก่อนเราไม่ยอมให้มหาไทยทำเราก็ให้มี กกต. พอเรามี กกต. เราก็บอกเราจะไปให้มหาไทย อันนี้เราต้องพิจารณาดูให้ดีนะครับ ที่ผมเรียนตรงนี้เพื่อสร้างความชัดเจนมากกว่านะครับ อย่างไรก็ตามให้กรรมการ ช่วยตอบตรงนี้นะครับ แล้วข้อมูล ท่านวัชรฯ ให้กรรมการไปหรือยัง แล้วให้ไปแล้ว กรรมการทำไมถึงไม่เห็นด้วย อะไรเหล่านี้เป็นต้นนะครับ ท่านจะตอบเลยไหม พอดีมี ท่านอาจารย์จรัส สุวรรณมาลา ท่านก็ได้จัดในคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนฯ เพื่อการร่างรัฐธรรมนูญ ท่านก็ได้จัดสัมมนาทางวิชาการเรื่องแนวทางการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการร่างรัฐธรรมนูญวันนี้โดยเริ่มเวลาประมาณ บ่ายสามโมงเป็นต้นไปที่ห้องปรินซ์บอลรูม (Prince Ballroom) ๓ ชั้น ๑๑ โรงแรมปรินซ์ พาเลซ (Prince Palace Hotel) ใกล้ ๆ นั้นนะครับ ก็เชิญท่านสมาชิกทุกท่านที่จะไปร่วมฟัง สัมมนาในบ่ายสามโมง ท่านกรรมการจะตอบไหมเพราะว่าเนื้อหาที่เราพิจารณาวันนี้ มีเนื้อหาเยอะ แล้วเราก็ได้นัดประชุมวันพรุ่งนี้อยู่แล้วนะครับ มีหนังสือแจ้งว่านัดประชุม พรุ่งนี้ไว้แล้ว ท่านกรรมการจะตอบให้จบข้อนี้ไปเลยไหมหรือว่าอย่างไรครับ ท่านอาจารย์ประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบพระคุณท่านผู้แปรญัตติ รวมทั้งหลาย ๆ ท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะตั้งแต่ครั้งที่แล้วนะครับ ซึ่งผมคิดว่าความเห็นต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นความเห็นที่ประโยชน์นะครับ เป็นความเห็นที่หลากหลายนะครับ ในบางเรื่อง กรรมการก็นำไปปรับปรุงนะครับ ผมต้องขอขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งนะครับ กระผม ใครขอชี้แจงประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายสักเล็กน้อยนะครับ ในประเด็น ในส่วนที่เกี่ยวกับว่ากฎหมายประชามติ ปี ๒๕๔๑ เลิกไปแล้วนะครับ จริงอยู่ครับ กฎหมายฉบับนี้เลิกไปแล้วครับ แต่ว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ คงอยู่ตามประกาศคณะปฏิรูป ฉบับที่ ๒๓ กับฉบับที่ ๒๖ ซึ่งมีความชัดเจนอยู่แล้วว่ากฎหมายนั้นคงอยู่ เพียงแต่ว่าตัวกฎหมายประชามติไม่อยู่ โดยเหตุนี้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง เขารู้ครับ คนร่างเขารู้ว่ากฎหมาย ประชามติมันไม่อยู่ เขาถึงบอกว่าให้สภาร่างรัฐธรรมนูญออกกำหนดหลักเกณฑ์ในการที่

จะดำเนินการ ฉะนั้นที่ท่านผู้ทรงเกียรติอภิปรายเหมือนกับว่า กกต. ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการทำประชามติ เพราะว่าไม่มีกฎหมายในส่วนนี้ อาจจะเป็นการในเรื่องของการตีความกฎหมายนะครับ ซึ่งผมขอข้ามไปนะครับ ในอีกส่วนหนึ่งนะครับที่ท่านผู้มีเกียรติได้อภิปรายว่าประกาศของสภาร่างฯ ฉบับนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ซึ่งกำหนดให้สภาร่างฯ เป็นคนจัดให้มีการออกเสียงประชามติ กระผมขอกราบเรียนว่าประกาศฉบับนี้ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสองนะครับ เพราะว่า คำว่า จัดให้มีการออกเสียงประชามติ สภาร่างฯ ไม่จำเป็นต้องทำเอง ซึ่งอันนี้ในหลักการนี้เห็นตรงกันหมดครับว่าสภาร่างฯ มีหน้าที่จัด และกรรมาธิการชุดนี้เป็นคนมีหน้าที่ดำเนินการ แต่ว่ากรรมาธิการชุดนี้เห็นว่าการจัดให้มีนี้ เพราะเห็นว่าในส่วนของการที่ไปลงคะแนนกันนี้เห็นควรจะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำ ในส่วนที่ท่านอภิปรายบอกว่าผมกล่าวว่าจะถ้าให้ สสร. ที่แจ่งจะไม่เป็นกลาง กระผมเข้าใจว่ากระผมไม่ได้กล่าวคำนี้เลย กระผมเพียงแต่บอกว่าในส่วนของ กกต. นี้เรามีหน้าที่เพียงการจัดเท่านั้นเอง เราไม่มีหน้าที่ที่จะไปอภิปรายหรือให้ความเห็นกับประชาชนว่าให้รับหรือไม่ให้รับ เรามีหน้าที่จัดอย่างเดียวครับ -----

- ๕๗/๑

ในส่วนที่ท่านผู้ทรงเกียรติบอกว่าจะประหยัดงบประมาณ ผมขอบคุณท่านประธานที่กรุณาได้ชี้แจงไปแล้วนะครับ แต่ความจริงข้อมูลในบางส่วนก็อาจจะไม่ตรงกัน กระผมไม่อยากจะพูดในส่วนนี้นะครับ เหตุที่บอกว่าจะประหยัดเงินกว่า เพราะว่างานประชาตินี้น้อยกว่าการเลือกตั้ง กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้นะครับว่า การประชาติมีกฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติเอาไว้แล้วไม่น้อยกว่า ๖ ฉบับนะครับ แต่ไม่เคยมีการทำประชาติเลยรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กำหนดว่าถ้าสภาในตอนนั้นไม่เห็นชอบต้องไปทำประชาติปรากฏว่าสภาให้ความเห็นชอบ ฉะนั้นการทำประชาติเป็นเรื่องใหญ่มากนะครับ เป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความผิดพลาดไม่ได้โดยเด็ดขาดเลยนะครับ ฉะนั้นด้วยความเคารพท่านจริง ๆ นะครับ อย่างเช่นท่านเสนอแนะบอกว่าหน่วยเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องเยอะจาก ๔๐๐ เพิ่มเป็นหน่วยละ ๑,๐๐๐ ก็ได้อะไรอย่างนี้ ด้วยความเคารพนะครับ ถ้าเราเปลี่ยนรูปแบบการจัดนี่นะครับ มีอะไรเกิดขึ้นประชาชนไม่ได้รับความสะดวกมันจะมีปัญหามาก ประชาติคราวนี้บอกพร้อมอะไรขึ้นมาต้องชี้แจงกันด้วยความยากลำบากนะครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่ากรรมการการเลือกตั้งชุดที่แล้ว ไม่ใช่ชุดนี้นะครับ เพียงแต่จัดเลือกตั้งหันทูหาไม่ถูก ท่านลองคิดดูสิ ท่านลองนึกโดยเหตุผลของท่านนี้นะครับ จากการหันทูหาเดิม เอาหน้าออก กลายเป็นเอาก้นออก เห็นไหมครับ ผลเปลี่ยนเป็นหน้ามือเป็นหลังมือเลยครับ แล้วถ้าเกิดท่านเสนอบอกว่าจากหน่วยละ ๔๐๐ ซึ่งเขาทำกันมาตลอดนะครับ ตั้งแต่การเลือก สส. สว. ทำกันมาตลอด ไม่มีปัญหาทั้งสิ้น แล้วท่านเสนอบอกว่าประหยัดงบประมาณตัดออกไปนะครับ เอาเป็นหน่วยละ ๑,๐๐๐ ถ้ามันเกิดอะไรขึ้นมา มันบอกพร้อม มันเสียหายนี่มา มันจะไม่คุ้มค่านะครับในเรื่องของงบประมาณผมคิดว่าท่านอย่ากังวลเลยนะครับ อย่างที่ท่านประธานได้ชี้แจงแล้วนะครับ ทุกการการมันจะมีกำหนดหมด เบี้ยเลี้ยง มีอะไรหมด มีใบเสร็จ แล้วในท้ายที่สุดนะครับ สตง. เขาจะต้องตรวจสอบงบการเงินของ กกต. แล้วต้องตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ทำหน้าที่ของเราด้วย ฉะนั้นผมคิดว่าด้านงบประมาณไม่น่ามีปัญหาครับ ผมขอขอบพระคุณทุกท่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สวัสดิ์ โชติพานิช นะครับ เมื่อคืนนี้ผมอาจจะเรียนท่านสมาชิกด้วยถ้อยคำที่สั้นไป ที่ท่านบอกว่า เอ๊ะ ทำไมยอมง่ายเกินไป ผมขอเรียนอย่างนี้ครับ ในเรื่อง (๒) เรื่องกำกับ คือเนื่องจากเมื่อเราร่างมาถึงตรงนี้แล้ว ในขั้นกรรมาธิการได้ฟังคำอภิปรายขอประทานโทษ ของอาจารย์วุฒิสารเป็นคนอภิปรายเอง บอกว่าในเรื่องนี้มันจำเป็นจะต้องใช้องค์กรที่เป็นกลาง เพราะว่าต่างประเทศเขาก็ดูแลอยู่ ถ้าหากว่าเอาคนของรัฐเข้ามาดำเนินการจัดประชามติแล้วก็จะมองว่ารัฐสั่งมา ตรงนี้ครับที่พวกเรา ท่านบอกว่า เอ๊ะ ทำไมมันยอมกันง่าย เพราะถ้าหากว่าอยู่ในความกำกับอีกก็คืออยู่รัฐเหมือนอย่างรัฐจัดนั่นแหละ เป็นประเด็นที่สำคัญเลยนะครับที่พวกเราทั้ง ๑๓ คน ยอม ๒ คน คือทั้ง ๒ คนนี้ท่านขอสงวนเอาไว้ คือท่านสดศรี และท่านประพันธ์ ประเด็นที่อยู่ในเรื่องความเป็นกลาง เพราะฉะนั้นมันก็จะไปกระทบ ถ้าเราไปเขียนคำกำกับเอาไว้ก็เท่ากับอยู่ในความกำกับดูแลนั่นเองของ สสร. ซึ่งพวกผมก็เป็น สสร. ในหมวดใดหนึ่งก็ต้องเชียร์ให้เขารับรองร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ว่าในฐานะที่เป็น กกต. นั้น เขาทำอย่างนั้นไม่ได้ จุดมันอยู่ตรงนี้ครับ ที่ว่าทำไมเราถึงต้องยอม ที่ท่านสมาชิกบอกว่าทำไมยอมง่าย ผมก็อาจจะอธิบายสั้น ๆ ไปนิดหนึ่ง ก็นึกว่าเดี๋ยวผมขอความกรุณาอาจารย์วุฒิสารให้พูดให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่งถึงเรื่องตรงนี้ทำไมเราถึงยอมครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ อาจารย์วุฒิสารจะชี้แจงเพิ่มหรือครับ คืออย่างนี้ครับท่านสมาชิก ผมก็พยายามช่วย ๆ กันนะครับ คือข้อ ๗ วรรคแรกนี่นะครับบอกว่าตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย ท่านดูนะครับ -----

ผมไม่แน่ใจว่า คำว่า มอบหมาย คือเป็นเรื่องที่ว่าถ้าเราไม่เห็นด้วยเราก็ไม่มอบ ถ้าเราเห็นด้วยเราก็มอบ หรือทำไม่ดีไปแล้ว เรามอบไปแล้วเราก็เอากลับ ไม่มอบแล้ว ผมว่าอันนี้มันก็คล้าย ๆ กับกำกับนะครับ เพียงแต่ว่าพอไปเพิ่มข้อ ๒ ก็เลยกลายเป็นปัญหาขึ้นมา ถ้าท่านสมาชิกเห็นอย่างไรก็เชิญอภิปรายกันนะครับ จริง ๆ ท่านไพโรจน์ท่านก็ไม่ได้มีข้อสงวนอะไรไว้นะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้คุณวัชรภาพาดเพิ่งมาถึงผมเรื่องตัวเลขต่าง ๆ ซึ่งกระผมจะขออนุญาตอภิปรายใน ๒ ประเด็นครับ

ในประเด็นแรก ก่อนที่เราจะเสนอแปรญัตตินั้นได้ประสานงานไปกระทรวงมหาดไทยขอให้เจ้าหน้าที่จากส่วนอำนวยการเลือกตั้งและสำนักบริหารการทะเบียน รวมทั้งกองปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบได้ประสานดำเนินงานต่าง ๆ เขาก็ได้ประเมินตัวเลขต่าง ๆ มาซึ่งตอนแรกผมก็ได้ทำความเข้าใจว่าตัวเลขของผมกับของคุณวัชรภาพาดจะตรงกันนะครับ เขาได้กำหนดในเรื่องค่าใช้จ่ายในการออกเสียงประชามติ ครั้งนี้เป็นหน่วยเลือกตั้ง ๘๖,๘๗๖ หน่วย มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๔๕ ล้านคน ๗๖ จังหวัด ๗๙๖ อำเภอ ๘๑ กิ่งอำเภอ ๕๐ เขต เป็นค่าใช้จ่ายส่วนกลาง เช่น ค่าอาหารนอกเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่าหนังสือคู่มือปฏิบัติ ค่าเครื่องเขียน แบบพิมพ์ ค่าจัดพิมพ์บัญชีรายชื่อ ค่าจัดส่งหนังสือ ค่าแบบกรอกคะแนน ค่าโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม ค่าอาหารทำการนอกเวลา ทั้งหมด ๑๑ รายการ เป็นหนึ่งร้อยห้าสิบสองล้านหกแสนกว่าบาท ค่าใช้จ่ายในส่วนของจังหวัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย เขาให้แหล่งสองหมื่นเจ็ดพันกว่าบาทเท่านั้นเอง เป็นค่าอาหาร ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่าย ค่าโทรศัพท์ ค่าเครื่องเขียน ความจริงค่าเบี้ยเลี้ยง พาหนะ ความจริงไม่ต้องรับก็ได้เพียงวันเดียว เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ มาช่วยกันหนึ่งล้านสี่แสนกว่าบาท ค่าใช้จ่ายสำหรับอำเภอ กิ่งอำเภอ เขต แหล่งละประมาณสี่แสนกว่าบาท ก็ตก ๔๔๕ ล้านบาท เพราะฉะนั้นตัวเลขเบ็ดเสร็จจึงออกมา ๕๙๙ ล้านบาท ซึ่งอันนี้ก็อาจจะต่างจาก ๑,๗๐๐ ล้านบาท ซึ่งท่านได้วางเอาไว้ ผมคิดว่าเพื่อความรอบคอบนะครับ มันอาจจะไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายเรื่อง

การประชาสัมพันธ์อะไรบางส่วน แต่ถึงอย่างไรตัวเลขนี้ก็ยังไม่น่าแน่นอนครับ ผมคิดว่า ก่อนที่เราจะอนุมัติตัวเลขออกไปนั้น ขอได้มีการตรวจสอบให้แน่นอนว่าค่าใช้จ่ายที่แท้จริง มันควรจะเป็นเท่าไร เพราะอย่างที่ผมทราบเรียบร้อยแล้ว ตามมาตรา ๒๙ หรือหลายท่าน พูดถึงแล้วว่าเป็นความรับผิดชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญในการดำเนินการครั้งนี้ ส่วนจะมอบให้ใครรับผิดชอบดำเนินการนั้นมันไม่พ้นความรับผิดชอบของ สภาร่างรัฐธรรมนูญที่จะต้องรับผิดชอบ นั่นเป็นประเด็นแรก

ประเด็นที่ ๒ ทางท่านกรรมาธิการเปิดประเด็นขึ้นมาเอง เนื่องจากท่าน สงวนคำแปรเอาไว้ สงวนข้อคิดเห็นเอาไว้ แล้วก็เมื่อสักครู่ท่านประชุมปรึกษากันก็เกิด ไปเห็นด้วยกับท่านผู้สงวน ๒ ท่าน ซึ่งคุณคมสันก็ได้อภิปรายแล้วนะครับ มันก็เป็นเรื่องที่น่าแปลกประหลาด ได้มีการชี้แจง ได้มีการแปรญัตติ แล้วท่านก็ลงมติกันมา พิมพ์ออกมา จนเสนอนี้แล้ว เสร็จแล้วเมื่อสักครู่เกิดมีผู้สงวนอยู่ ๒ ท่าน คุยกันไม่ถึง ๓ นาที ถึงแม้ท่านประธานจะชี้แจงเมื่อสักครู่ ท่านก็บอกถ้อยคำอย่างนั้นก็ไม่ต้องกำกับแล้ว คณะกรรมการ เลือกลงมติเป็นกลางอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นก็ขอให้รับผิดชอบโดยเด็ดขาด ทั้ง ๆ ที่ความรับผิดชอบทั้งหมดนี้ ผมขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งเป็นของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ถ้าการ ดำเนินการประชามติตรงนี้ผ่านก็เรียบร้อยไป ถ้าไม่ผ่านท่านเก็บกระเป๋ากลับบ้านได้เลย ตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญไม่ผ่าน เพราะฉะนั้นจะไม่มีเยื่อใยใดอะไรขนาดที่ว่าไม่ให้เรากำกับดูแล ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือครับ อันนี้เป็น ประเด็นที่ผมคิด อยากจะฝากท่านสมาชิกที่อยู่ในนี้ทุกท่านที่มีสิทธิที่จะรักษาในส่วนนี้ ได้ช่วยกันคิดช่วยกันพิจารณา ประเด็นนี้น่าจะต้องมีการโหวต (Vote) นะครับ เพราะว่า คุณคมสันก็ได้สงวนเอาไว้ ผมคิดว่าเราถ่ายทอดออกไปทั่วประเทศ เราทำอะไรต่าง ๆ ให้ มันชัดเจนนะครับ ให้มันชัดเจนอยู่ในกรอบของอำนาจหน้าที่ อยู่ในกรอบของระเบียบ กฎหมาย อย่าไปได้เห็นแก่เรื่องผู้ใดผู้หนึ่งเป็นอันขาด ใครจะลาออกก็เชิญให้ออกตามสบายครับ ผมคิดว่าไม่น่าจะต้องเป็นเงื่อนไขที่จะมาผูกมัดหลักเกณฑ์ตรงนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ อย่าไปกระทบกระทั่งกันเลยนะครับ คือในส่วนนี้พอดีให้ท่านไพโรจน์

อภิปรายก็เพราะว่าท่านจะให้ความชัดเจนเรื่องตัวเลขนะครับ จริง ๆ ถ้าตามสิทธิ
ท่านไม่มีสิทธิ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์กับสภา ที่นี้ตัวเลขที่ท่านโพรจน์พูดถึงก็ยังไม่ชัดเจน
นะครับ ขอความชัดเจนเหมือนกัน ท่านวัชรามีอะไรครับ เชิญครับ

- ๕๙/๑

นายวิชา หงส์ประภัศร : กระผมขอกราบเรียนว่าเอกสารที่ผมได้นำนั้น ไม่ใช่เอกสารงบประมาณของ สว. นะครับ รายละเอียดประกอบงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการให้มีการออกเสียงประชามติเขียนไว้ชัดเจนเลยครับ ทั้งฉบับสองพันล้าน และฉบับพันเจ็ดร้อยล้าน นี่นะครับ ส่วนเอกสารที่กระผมพูดถึง หกร้อยล้านนั้น ก็คือเอกสารที่คุญไพโรจน์นำมา ซึ่งได้นำเสนอต่อคณะกรรมการในวันชี้แจงแล้วครับ ซึ่งตัวเลขที่ถูกต้องคือ ๕๙๙ ล้านกับเศษนะครับ แล้วขอกราบเรียนว่า ตัวเลขนี้ยึดถือหน่วยของ กกต. นะครับ คือตัวเลข ๔๐๐ คน ต่อ ๑ หน่วย ไม่ใช่ตัวเลข ๑,๐๐๐ คน ต่อ ๑ หน่วย แต่สมมุติว่าจะใช้ตัวเลขพันต่อหนึ่งหน่วย นั้นผมสมมุติว่าถ้าเป็นเช่นนั้นก็จะลดค่าใช้จ่ายหรือลดงบประมาณลงไปได้อีก ส่วนตัวเลขที่พูดถึงนี้เป็น ตัวเลขหน่วยของ กกต. นั่นเองครับ แต่เป็นวิธีบริหารจัดการโดยกระทรวงมหาดไทยจึงได้ลดน้อยลง แล้วก็ที่ท่านถามถึงในเรื่องความยินยอมของกระทรวงมหาดไทยนั้น กระผมว่า ถ้าท่านมีหนังสือไป ทางนั้นตอบมาแน่นอนครับว่ายินดีครับ ผมเชื่อมั่นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ตัวเลขที่ท่านวิชาพูดถึงคงไม่มีใครปฏิเสธนะครับ ที่บอกสองพันล้าน และพันเจ็ดร้อยนะครับ แล้วผมบอกว่าเหลือพันหกร้อยนะครับ ก็เพราะว่า ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เข้าไปร่วมประชุม แล้วก็มีส่วนที่อาจารย์เจิมศักดิ์ขอลดลงไปอีก นะครับ เพราะฉะนั้นตัวเลขที่ท่านมีจึงเป็นตัวเลขครั้งก่อนนะครับ ครั้งหลังสุดเรามี ลดลงไปอีกนะครับ ผมก็เป็นห่วงนะครับ อาจารย์คมสัน เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ ผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ผมคิดว่าประเด็นที่เรากำลังอภิปราย ทั้งหมดนี้ก็คืออยู่ตรงที่ว่าเราจะเอาตามร่างของกรรมการในข้อ ๗ หรือไม่เอาเลย แล้วก็มา พิจารณาต่อว่าจะเอาแบบไหน ผมคิดว่าประเด็นนี้สำคัญนะครับ แล้วผมคิดว่าถ้าจะให้ ไหวตลงคะแนนในประเด็นนี้ไม่ได้เป็นผลดีกับทุก ๆ ฝ่าย เพราะว่าถึงแม้จะโหวตไปแล้ว คำถามก็ยังมีคำถามที่จะติดไปยังสาธารณชนต่อว่าเราทำผิดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรคสองหรือเปล่าตลอดเวลา แล้วก็จะมีความหยาบคายได้ตลอดเวลาเหมือนกันว่าทำถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องนะครับ ผมใคร่ขอเสนอท่านประธานครับว่า เพื่อให้การประชุมทำต่อไปได้

นะครับ อยากจะขอเสนอให้พักการประชุมครับ แล้วขอให้กรรมการได้หารือกับผู้แปรรูปอีกสักครั้งหนึ่งครับท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ กรรมการเห็นด้วยไหมครับ ไม่ขัดข้องนะครับ เพราะอย่างไรก็ตาม
 อย่างที่กราบเรียนครับ ฟุ้งนี้เรามีวันนัดประชุมต่ออยู่แล้ว เพราะเราก็คิดว่าวันนี้
 ก็ไม่เสร็จนะครับ เพราะว่าเนื้อหาเรามีแปรรูปกันอีกหลายข้อ หลายมาตรา
 แล้วก็พอดีประจวบเหมาะกับการที่กรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้จัดสัมมนา
 ที่โรงแรมปรีณัฐพาเลซ ก็เชิญท่านสมาชิกทุกท่านไปด้วยนะครับ ถ้าเป็นดังนี้ก็ดีครับ
 เราจะได้พิจารณาโดยรอบคอบนะครับ ถ้าไม่รอบคอบเดี๋ยวเราก็จะมานั่งปวดหัวกันอีก
 นะครับ วันนี้หมดวาระการประชุมแล้วนะครับ ท่านสมเกียรติครับ หมดแล้วครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : นิดเดียวครับ ขอบคุณครับท่านประธาน
 เรื่องวิธีการออกเสียงประชามติและการออกเสียงทั้งหลายเหล่านี้จะเลื่อนไป
 ผมเห็นด้วยนะครับ ขออนุญาตครับท่านประธาน เรื่องเมื่อเข้ายังคาใจผมอยู่เลย
 นิดเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านสมเกียรติครับ ถ้าเมื่อเข้ายังคาใจไว้ต่อฟุ้งนี้ดีไหมครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ตรงนี้นิดเดียวครับ ก่อนกลับไป
 จะได้หลับสบายหน่อยครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 คืออย่างนี้ครับ ด้วยความเคารพท่านนะครับ ถ้าต่อวันนี้แล้วก็มีท่านอื่นอีก
 นะครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานเดาถูกหรือครับว่าผมจะอภิปราย
 เรื่องอะไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เอาฟุ้งนี้แล้วกันครับ

LIRT

๑๓๓

สสว ๙/๒๕๕๐

เกศราภรณ์ ๕๙/๓

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : พู้งนี้เริ่มต้นเลยนะครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวดูความเหมาะสมอีกทีนะครับ พู้งนี้ประชุมก่อนนะครับ วันนี้หมดระเบียบวาระ
การประชุมแล้ว ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกท่านครับ ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๙
วันจันทร์ที่ ๑๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายชื่อผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวสรินทร์ กนกอุดม	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์	นางสาวนัชชา โนไธสง
นางสาวสุพิชชาย์ เนืองพิมพ์	นางสาววิรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวปติตตา อีรนนท์	นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ
นางนงลักษณ์ คุ้ม	นางสาวรัตนา ภูระหงษ์
นางสาวสมร เกตุศรี	นางสาวเกศราภรณ์ จันทร์บำรุง
นางสาวรัศมี บานเย็น	

รายชื่อผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนัยนา เปรมประพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางบังอร วิบูลโกศล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางนนท์สภรณ์ ขุนทองจันทร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวฐานวีร์ เกิดโสดศรี	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗

กลุ่มงานชวเลข ๓

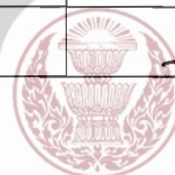
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

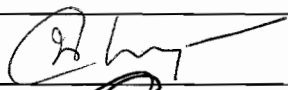
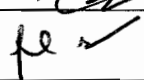
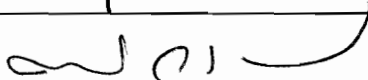
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม
สภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	นายเดช สวณานนท์	
๒.	นายคมสัน โพธิ์คง	
๓.	นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	✓
๔.	พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ	พ.จ.อ. มีชัย
๕.	นายวัชรินทร์ ป้างเอกปัญญสกุล	วัชรินทร์
๖.	นายเจษฎา อนุจรี	นายเจษฎา อนุจรี
๗.	รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี	
๘.	นางเรืองรวี เกตุผล	
๙.	นายคณิต วัลยะเพ็ชร	๑๙
๑๐.	นายจำเริญ วราภรณ์	
๑๑.	นางฉวีลวดี บุรีกุล	
๑๒.	นายทวิชา หวังโกคา	ทวิชา
๑๓.	นายประโกชน์ สภาวสุ	
๑๔.	นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	รัชฎาภรณ์
๑๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรญา บัวศรี	ดร. วัชรญา
๑๖.	นางศรีวิการ์ เมฆวัชรชัยกุล	นางศรีวิการ์
๑๗.	นางสาวศศิธารา พิชัยชาญณรงค์	
๑๘.	นายศาสตรา โตอ่อน	
๑๙.	นายสุวิทย์ รัชมิภูติ	สุวิทย์
๒๐.	นายอภิชัย ตังค์คณินาถ	
๒๑.	นายอารักษ์ สังหิตกุล	๒๕

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๒๒.	นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	
๒๓.	รองศาสตราจารย์เจริญผล สุวรรณโชติ	
๒๔.	รองศาสตราจารย์มนตรี รูปสุวรรณ	
๒๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์	

ตรวจแล้ว วันที่.....๕.....เดือน.....พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๐

วันที่ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐

.....

(นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ